

William Schwitzer
& Associates, PC

**ZAUF AJ FIRMIE
O WYBITNYCH
OSIĄGNIĘCIACH
I UDOKUMENTOWANYCH
SUKCESACH**

646-879-6490

Więcej informacji na str. 48

January 12, 2024 | Volume XXII | Issue 1 | FREE BiałOrzel24.com

NEW YORK EDITION

BIALY WHITE EAGLE ORZEŁ

**Czym żyła Polska?
Podsumowanie
najważniejszych wydarzeń
w polskiej polityce**

➔ str. 6-7

**Sprawdź swój horoskop
turystyczny na 2024 rok!**

➔ str. 26

**Nowe przepisy w Nowym
Jorku. Co się zmieniło
od 1 stycznia?**

➔ str. 35

**IGA ŚWIĄTEK PO RAZ DRUGI Z RZĘDU ZOSTAŁA NAJLEPSZYM
SPORTOWCEM W POLSCE**

Królowa tenisa... i polskiego sportu!

Polscy sportowcy dostarczyli nam w minionym roku wielu emocji. Zwieńczeniem całorocznych sportowych zmagani była Gala Mistrzów Sportu, podczas której ogłoszono nazwiska najlepszych sportowców 2023 roku, wyłonionych w 89. edycji plebiscytu „Przełądu Sportowego”. Laureatką drugi rok z rzędu

została Iga Świątek, która wygrywając na kortach całego świata przynosi swoimi sukcesami chlubę Polsce. W 2023 r. zwyciężyła między innymi we French Open i WTA Finals, a rok zakończyła jako liderka światowego rankingu.

Ciąg dalszy ➔ str. 20

© Getty Images

**POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA
NA DOMY W STANIE FLORYDA**

**GERARD
SCHEFFLER**

773-909-3346

www.gerardscheffler.com/florida
schefflergerard@gmail.com

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

**GREENPOINT
INSURANCE
BROKERAGE**

MARCIN LUC

680 Manhattan Ave.
Brooklyn, NY 11222
Tel: 718-383-0306
Fax: 516-706-0206

NOWA, DOGODNA
LOKALIZACJA
DLA KLIENTÓW
Z NJ, PA I UPSTATE NY
321 Route 94 S,
Warwick, NY 10990
Tel. 845-250-0050

Szczegóły ➔ str. 44

**TERAZ
CODZIENNIE
BIAŁY ORZEŁ 24 ONLINE**

www.BialyOrzel24.com

Więcej!

**TWÓJ WYPADEK
TO NASZA SPRAWA**

973-303-0498 | 718-389-0450

WIĘCEJ NA STR. 3

FLORYDA: Cape Coral, Fort Myers, Naples i okolice

Jones & Co. Realty

Vito Kostrzewski - Realtor

Ich spreche deutsch/mówię po polsku!

1342 Colonial Blvd., H-59
Fort Myers, FL 33907

Mobile: 239-910-5400
Office: 239-415-5881
Fax: 877-329-8486

www.FloridaHomeParadise.com
vitorealtor@vitofl.com

WAKACJE NA FLORYDZIE?

DO WYNAJĘCIA CONDO
w New Port Richey, FL

2 sypialnie, 2 łazienki, 1100 sq ft
Min. 1 tydzień, \$1000 tygodniowo

774-230-4893
jansudyka@yahoo.com

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

Pomagam przy uzyskaniu uprawnień budowlanych w NYC i CT typu OSHA, SST, wózki widłowe, rusztowania, LEAD oraz Flager.

Po więcej informacji proszę o kontakt

 (860) 410-6024

WOJCIECH KONIOR ND, CNS, MS NATUROPATA, SPECJALISTA ŻYWIENIA

*BOARD CERTIFIED by AMERICAN NATUROPATHIC MEDICAL ASSOCIATION
DIPLOMATE in INTEGRATED ALTERNATIVE MEDICINE CERTIFIED NUTRITION SPECIALIST*
Ogólna Medycyna Naturalna

25 Brookside Dr.
Oak Ridge, NJ 07438
973-208-0112
www.naturalmedicinecenterllc.com

517 River Drive
Garfield, NJ 07026
cell: 973-769-8248

NATURALNA DROGA DO ZDROWIA

- Terapia manualna: bóle pleców, stawów, mięśni • Porady dietetyczne • Indywidualne programy odchudzające
- Oczyszczanie organizmu z toksyn • Poprawa odporności organizmu • Ziołolecznictwo
- Analiza mineralowa na podstawie testów włosów • Testy na alergie pokarmowe

PLANY MEDYCZNE MEDICARE

Medicare ulega zmianom każdego roku!
Czy otrzymujecie wszystkie należne Wam benefity?
Sprawdźcie to u doświadczonego brokera,
autoryzowanego do oferowania planów dla seniorów.

Zadzwoń jeszcze dziś, aby umówić się na spotkanie
NOWY JORK: 718-383-0314 NEW JERSEY: 201-771-8008

**BEZPŁATNE
KONSULTACJE**

GREENPOINT
SENIOR
SERVICES

Stanisław Gil

AUTORYZOWANY BROKER

Medicare

194 Nassau Ave, Brooklyn, NY 11222,
Email: metstan@yahoo.com

Licencjonowany Broker Autoryzowany
do Oferowania Planów Medicare

WinDoorfull Imports Inc

We help turn your ideas into reality

Let **WinDoorfull** makes it **WONDERFUL!**

- Najwyższej jakości okna dwu szybowe białe i czarne,
- Drzwi balkonowe jednoskrzydłowe, french door i drzwi przesuwne,
- Nowoczesne drzwi zewnętrzne i wewnętrzne,
- Rolety Dzień-Noc,
- Moskitiery do okien i drzwi,
- Rolety zewnętrzne na okna i drzwi,
- Rolowane bramy garażowe,
- Polskie dachy i rynny,
- Panele betonowe 3D

97-38 99th Street Ozone Park, NY 11416
800 River Drive Garfield, NJ 07026

www.windoorfull.com

Contact Us Now
NYC 716-404-3300
store@windoorfull.com
NJ 973-246-4875
storenj@windoorfull.com

WYPADEK NA BUDOWIE

- Workers' Compensation (odszkodowania pracownicze)
- Wszelkie wypadki na placu budowy
- Wypadki samochodowe
- Social Security Disability (renty inwalidzkie)

Zapraszamy na **bezpłatną konsultację** do kancelarii prawnej **Adwokata Andrzeja Kamińskiego**, który w sprawach dotyczących chorób zawodowych i wypadków w pracy reprezentował tysiące poszkodowanych klientów. Mec. Andrzej Kamiński przy współpracy z Gregory J. Cannata, LLP poprowadził sprawy Workers' Compensation w sprawach poszkodowanych przy oczyszczaniu World Trade Center (WTC) po ataku 9/11. Gregory J. Cannata, LLP wywalczył dla 82 robotników odszkodowania na sumę **\$53,000,000**. **47 z poszkodowanych pracowników było Polakami!** Otrzymali odszkodowania i renty workers' compensation. Nadal oba biura wspólnie walczą o odszkodowania z tytułu wypadków i **WTC Zadroga Act**.

Dyżur powypadkowy lub nagłe, kryminalne sprawy, 24-godzinny, 7 dni w tygodniu, tel: 973-303-0498

O skuteczności kancelarii prawnej świadczą jej wyniki

Tel: 718-389-0450

Adwokat Andrzej Kamiński we współpracy z **Gregory J. Cannata & Associates, LLP** reprezentuje pracowników oraz nieubezpieczonych pracodawców w stanach New York i New Jersey.

Przykładowe wygrane kancelarii Gregory J. Cannata & Associates, LLP.

\$58,000,000

dla pracowników Unii Local 85 i 78 po oczyszczaniu WTC po 9/11 – ugoda

\$15,800,000

dla pasażera rannego w wypadku komunikacyjnym – ugoda

\$10,000,000

dla dziecka pobitego w domu – ugoda

\$5,250,000

wypadek na budowie do niezabezpieczonego szybu windy, obrażenia, poważne złamanie nóg – ugoda

\$3,750,000

wypadek z niezabezpieczonej drabiny, obrażenia i uraz mózgu – ugoda

\$3,000,000

pieszy potrącony przez rowerzystę, obrażenia uraz mózgu – ugoda podczas mediacji

\$2,475,000

wypadek ze złamanego stopnia rusztowania, obrażenia uraz kręgosłupa – ugoda

\$2,400,000

uraz spowodowany przez wyrzutnię wody pod wysokim ciśnieniem, poważne obrażenia ręki – ostateczna ugoda

Poprzednie rezultaty nie gwarantują podobnych wyników. Reklama adwokata.

110 Greenpoint Avenue
Brooklyn, NY 11222
tel: 718-389-0450

www.kaminskilawfirm.com

Bezpłatna konsultacja we wszystkich sprawach wypadkowych

ADWOKAT
ANDRZEJ KAMINSKI

GREGORY J. CANNATA
& ASSOCIATES, LLP

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Witam Państwa w nowym roku! Jaki on będzie, co nam przyniesie – pewnie wszyscy zadajemy sobie podobne pytania. Wiele się dzieje w polskiej i amerykańskiej polityce. Tegoroczne wybory prezydenckie w USA zdecydują nie tylko o tym, w jakim kierunku będzie podążać Ameryka, ale też będą miały niebagatelny wpływ na sytuację Polski, dla której Stany Zjednoczone są kluczowym partnerem. Oddając swój głos, warto mieć również to na uwadze.

Gorąco jest także w polskiej polityce. Mam wrażenie, że mimo szumnie brzmiących zapowiedzi o ogólnonarodowym pojednaniu, składanych przed wyborami parlamentarnymi zwłaszcza przez członków ówczesnej opozycji, konflikty i podziały w Polsce nie tylko nie znikają, a się wręcz zaostrzają. Obserwuję tę sytuację z niepokojem, bo pogrążanie się w wewnętrznych waśniach i sporach osłabia Polskę nie tylko od środka, ale też na arenie międzynarodowej, a do czego może to prowadzić, to wiemy, jeśli znamy historię. Mam też nadzieję, że te pogłębiające się podziały i kłótnie nie przeniosą się na Polonię. Zawsze uważałem, że Polska jest czymś, co nas łączy, a nie dzieli, i chciałbym, aby tak pozostało, bez względu na działania polityczne, u podstaw których mogą leżeć różne partykularne interesy poszczególnych

osób i grup, a nie dobro naszej ojczyzny.

Jaki będzie ten rok dla Polonii? Wróżenie pozostawię osobom posiadającym szklaną kulę – ja takowej nie mam, ale optymizmem napawa mnie zaangażowanie i energia, z jaką organizacje polonijne przystąpiły do planowania różnych wydarzeń na ten rok. Mimo że to dopiero styczeń, polonijny kalendarz już się zapełnia! Cieszy mnie to, bo to świadczy o tym, że spotkania w polonijnym gronie, podtrzymywanie naszych tradycji i pokazywanie, jak ciekawa i bogata jest polska kultura, są wciąż ważne dla wielu osób. Zawsze doceniałem wysiłek wkładany w takie przedsięwzięcia i jestem dumny z tego, że potrafimy celebrować nasze polskie dziedzictwo i przekazywać je kolejnym pokoleniom.

A wracając do nowego roku, życzę Państwu i sobie, aby ten rok był jeszcze lepszy niż poprzedni, aby przyniósł wiele pozytywnych wydarzeń i chwil, które przerodzą się w piękne wspomnienia. Mam też nadzieję, że będą Państwo przez ten rok z nami i serdecznie Państwa zapraszam nie tylko do regularnego czytania „Białego Orła”, ale i do współtworzenia go poprzez zamieszczanie na łamach gazety artykułów, relacji i informacji o swoich biznesach lub organizowanych wydarzeniach. Bądźmy razem – bo razem jesteśmy silniejsi!

PLUS, MINUS

POLSKI PASZPORT

Polski paszport rośnie w siłę – pozwalając na wjazd do 176 krajów bez konieczności wyrabiania wizy jest czwartym najmocniejszym na świecie, jak wynika z nowego rankingu opublikowanego przez „Passport Index”.

JAN PIETRZAK

Satyryk na antenie TV Republika stwierdził, że „mamy bariery dla imigrantów: w Auschwitz, w Majdanku, w Treblince, w Stutthofie”, a następnie tłumaczył się, że to tylko... „żart”, którym chciał skomentować migracyjną politykę Niemiec.

KURSY WALUT:

1 USD = 3.98 PLN | 1 PLN = 0.25 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Publisher & Managing Partner

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Editor-in-Chief & Managing Partner

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka, Anna Miler, Tomasz Ryzner

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder, Marcin Żurawicz

Office Manager: Susan Carlo

Circulation Manager: Anna Górecka

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski

Advertising: Helena Boczoń

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska platforma medialna w USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

ULEGŁEŚ WYPADKOWI?

Dzwoń teraz po bezpłatną konsultację w języku polskim!

NASZE WYGRANE

\$5,400,000

Poślizgnięcie i upadek, operacja zespolenia kręgosłupa lędźwiowego, stymulator rdzenia kręgowego

\$3,900,000

Wypadek ciężarówki na I-95, śmierć niemowlęcia i złamanie nóg wymagające operacji

\$3,500,000

Pracownik budowlany spadł z wysokości 20 stóp i doznał obrażeń szyi i pleców

\$3,000,000

Wypadek i potknięcie się na Bronxie, powodujący obrażenia szyi i ramion

- Wszystkie rodzaje wypadków
- Wypadki na budowie
- Workers' Compensation
- Wypadki samochodowe
- Disability - inwalidztwo
- Błędy medyczne

POLSKI ADWOKAT W POLSKICH DZIELNICACH

Ewelina Sierzputowska

BROOKLYN • QUEENS • MANHATTAN

www.AdwokatWypadek.com

**Twój status
imigracyjny nie
ma znaczenia**

BEZPŁATNA KONSULTACJA

Dzwoń: 718-306-6703

Polskie kalendarium wydarzeń politycznych w 2023 roku

Wielka zmiana, czyli wybory i cała reszta

 president.pl

Najważniejszym wydarzeniem politycznym 2023 roku w Polsce były wybory parlamentarne. W ich wyniku po 8 latach rządów PiS władzę objęła koalicja stworzona przez KO, Trzecią Drogę oraz Lewicę. Na czele nowego rządu stanął Donald Tusk.

STYCZEŃ

➤ „Sprawa reparacji i odszkodowań za straty wojenne pozostaje zamknięta, a rząd niemiecki nie zamierza podejmować negocjacji w tej sprawie” – brzmiała odpowiedź niemieckiej dyplomacji na notę polskiego MSZ z października poprzedniego roku dotyczącej reparacji za straty wyrządzone Polsce w trakcie II wojny światowej.

➤ **21 stycznia**, podczas pierwszego krajowego zjazdu partii Polska 2050, Szymon Hołownia został wybrany na jej przewodniczącego.

LUTY

➤ **Wizyta w Polsce Joe Bidena (20–22.02)**. Wcześniej prezydent USA złożył niezapowiedzianą wizytę w Kijowie, gdzie spotkał się z prezydentem Wołodymyrem Zełenskim. Biden z Kijowa udał się pociągiem do Przemysła, a do Warszawy poleciał z podrzeszowskiej Jasionki na pokładzie Air Force One. Dzień później wygłosił przemówienie, w którym podkreślił m.in. zobowiązanie USA do wypełniania zapisów Traktatu Północnoatlantyckiego i obrony każdej piędzi ziemi państw Sojuszu.

➤ **24 lutego** premier Mateusz Morawiecki, w pierwszą rocznicę wybuchu wojny na Ukrainie, złożył wizytę w Kijowie, gdzie m.in. spotkał się z prezydentem Wołodymyrem Zełenskim, a także premierem Denysem Szmyhalem.

MARZEC

➤ **Sejm przyjął uchwałę ws. obrony dobrego imienia św. Jana Pawła II**, która powstała z inicjatywy PiS. Była to reakcja na wyemitowany w TVN24 reportaż Marcina Gutowskiego „Franciszkańska 3”, poświęcony kwestii tego, co papież Jan Paweł II wiedział o przypadkach pedofilii wśród księży.

➤ **Donald Tusk**, szef PO, podczas kampanijnego spotkania w Częstochowie powiedział, że Koalicja Obywatelska proponuje „barciowe”, czyli 1500 zł miesięcznie dla każdej mamy, która po urlopie macierzyńskim chciałaby wrócić do pracy.

KWIECIEŃ

➤ **5 kwietnia** prezydent Wołodymyr Zełenski złożył pierwszą wizytę w Polsce po napaści Rosji na Ukrainę. Tematami rozmów z prezydentem Andrzejem Dudą i premierem Mateuszem Morawieckim były m.in. bezpieczeństwo i współpraca gospodarcza. Zełenskiego odznaczono Orderem Orła Białego.

➤ **11 kwietnia** premier Mateusz Morawiecki rozpoczął wizytę z USA. Głównymi tematami rozmów były polsko-amerykańska współpraca gospodarcza oraz kwestie bezpieczeństwa Polski. Premier spotkał się z wiceprezydent USA Kamalą Harris oraz z przedstawicielami czołowych firm amerykańskiego sektora zbrojeniowego.

➤ **27 kwietnia** Szymon Hołownia, lider Polski 2050, poinformował, że razem z PSL podjęto decyzję o wspólnym starciu w nadchodzących wyborach parlamentarnych.

MAJ

➤ **W Warszawie odbyła się konwencja (13–14.05), podczas której opracowywano program PiS na wybory parlamentarne**. Prezes Jarosław Kaczyński ogłosił m.in.: podniesienie świadczenia 500 plus do 800 zł od stycznia 2024 r., darmowe leki dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia oraz osób powyżej 65 lat, a także zniesienie opłat za przejazd aut osobowych na autostradach państwowych.

➤ **25 maja** Rusłan Stefanczuk, szef Rady Najwyższej Ukrainy, wystąpił w polskim Sejmie. – Potomkom ofiar straszliwych wydarzeń na Wołyniu składam wyrazy współczucia i wdzięczności za podtrzymywanie pamięci, która nie wzywa do nienawiści ani do zemsty, ale służy jako ostrzeżenie, że nigdy nic takiego nie powtórzy się między naszymi narodami – mówił ukraiński polityk.

W lutym do Polski zawiązał prezydent USA Joe Biden, który spotkał się m.in. z prezydentem RP Andrzejem Dudą

CZERWIEC

➤ **4 czerwca** w Warszawie odbył się marsz zorganizowany przez PO i lidera partii Donalda Tuska, będący protestem przeciw rządowi PiS. Wzięli w nim udział przywódcy głównych ugrupowań opozycyjnych.

➤ **Trybunał Sprawiedliwości UE** w wyroku uznał, że reforma polskiego wymiaru sprawiedliwości z grudnia 2019 r. narusza prawo Unii. TSUE tym samym uwzględnił skargę Komisji Europejskiej wniesioną w kwietniu 2021 r.

➤ **21 czerwca** Prezydent Andrzej Duda powołał Jarosława Kaczyńskiego na wiceprezesa Rady Ministrów. Kaczyński został jedynym wicepremierem w rządzie (pozostali złożyli rezygnacje i pozostali ministrami).

LIPIEC

➤ **9 lipca** prezydenci Polski i Ukrainy wzięli udział w nabożeństwie ekumenicznym w katedrze w Łucku, oddając hołd ofiarom Wołynia w 80. rocznicę rzezi wołyńskiej. W wyniku ludobójczych działań na Wołyniu zginęło ok. 100 tys. Polaków.

➤ **11 lipca** w Wilnie rozpoczął się dwudniowy szczyt NATO z udziałem m.in. prezydenta RP Andrzeja Dudy, prezydenta USA Joe Bidena i prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego. Głównymi tematami szczytu była: agresja Rosji na Ukrainę, perspektywy przystąpienia Kijowa do Sojuszu oraz akcesja Szwecji do NATO.

SIERPIEŃ

➤ **4 sierpnia** Donald Tusk poinformował, że Platforma w wyborach wystartuje jako Koalicja Obywatelska razem z Zielonymi, Inicjatywą Polska i Nowoczesną. Dzień później Władysław Kosiniak-Kamysz i Szymon Hołownia ogłosili, że PSL i Polska 2050 pójdą do wyborów razem jako komitet Trzecia Droga.

➤ **8 sierpnia** prezydent Andrzej Duda zarządził wybory do Sejmu i Senatu na 15 października.

➤ **18 sierpnia** Jarosław Kaczyński przedstawił hasło wyborcze komitetu wyborczego PiS: „Bezpieczna Przyszłość Polaków”.

WRZESIEŃ

- ➔ **MSZ potwierdziło, że 31 sierpnia premier Mateusz Morawiecki odwołał Piotra Wawrzyka z funkcji sekretarza stanu w MSZ.** Odwołanie miało związek ujawnieniem nieprawidłowości przy wydawaniu wiz. „Gazeta Wyborcza” napisała, że Piotr Wawrzyk, odpowiedzialny w MSZ za sprawy konsularne i wizowe, okazał się autorem projektu rozporządzenia w sprawie ułatwień wizowych dla robotników tymczasowych z około 20 krajów, w tym krajów islamskich. Według gazety zakładało ono możliwość zatrudnienia w Polsce do 400 tys. pracowników.
- ➔ **2 września** Trzecia Droga (PSL i Polska 2050) i Lewica zaprezentowały swoje hasła wyborcze. Brzmiały odpowiednio: „Dość kłótni, do przodu!” i „Mam serce po lewej stronie”.
- ➔ **Cztery partie zaprezentowały programy wyborcze.** PiS zaproponowało wprowadzenie emerytur stażowych – 38 lat dla kobiet i 43 dla mężczyzn, darmowe autostrady, program darmowych leków dla seniorów 65+ oraz dzieci do 18. roku życia i program 800+.
- ➔ **KO zaprezentowała „100 konkretów na 100 dni”.** Wśród nich znalazły się: podniesienie kwoty wolnej od podatku do 60 tys. złotych, podwyżka pensji dla pracowników sfery budżetowej o 20 proc., odpolitycznienie telewizji publicznej czy przywrócenie pełnego finansowania procedury in vitro.
- ➔ **Trzecia Droga** zapowiedziała inwestycje w biogazownie, fotowoltaikę i energię wiatrową, a także ustanowienie dwóch niedziel handlowych w miesiącu oraz akademik za złotówkę.
- ➔ **Lewica** zgłosiła m.in. postulat wprowadzenia 35-godzinnego tygodnia pracy oraz 35-dniowego urlopu, a także wzmocnienie Państwowej Inspekcji Pracy, wyrównanie płac między kobietami i mężczyznami oraz wprowadzenie emerytur stażowych.

PAŹDZIERNIK

- ➔ **1 października** w Warszawie odbył się Marsz Miliona Serc zainicjowany przez Donalda Tuska. Według szacunków policji łącznie na trasie przemarszu zebrało się 100 tysięcy osób. Natomiast Stołeczne Centrum Bezpieczeństwa podało, że w kulminacyjnym momencie w marszu brało udział około miliona osób.
- ➔ **9 października** odbyła się zorganizowana przez Telewizję Polską debata wyborcza, w której udział wzięli przed-

W czerwcu i w październiku w Warszawie odbyły się marsze, w których uczestniczyli zwolennicy zmian na szczytach władzy

- stawiciele sześciu komitetów. Politycy odpowiadali na pytania dotyczące: migracji, prywatyzacji, wieku emerytalnego, bezpieczeństwa, bezrobocia i świadczeń społecznych.
- ➔ **14 października** zakończyła się operacja NEON – polscy żołnierze ewakuowali z Izraela 1504 obywateli Polski oraz osób z innych krajów.
- ➔ W niedzielę **15 października**, o godzinie 7 rano, rozpoczęło się głosowanie w wyborach parlamentarnych oraz w referendum ogólnokrajowym. W niektórych obwodowych komisjach brakło kart do głosowania, w innych zgłosiło się tylu wyborców, że komisje przedłużały godziny głosowania. W obwodowej komisji na Jagodnie we Wrocławiu około 1 nad ranem w kolejce do urn stało jeszcze kilkaset osób.
- ➔ **17 października** PKW podała ostateczne wyniki wyborów parlamentarnych: PiS – 35,38 proc., KO – 30,70 proc., Trzecia Droga – 14,40 proc., Nowa Lewica – 8,61 proc., Konfederacja – 7,16 proc., Bezpartyjni Samorządowcy – 1,86 proc. Frekwencja w wyborach wyniosła rekordowe 74,38 procent. PiS zdobyło 194 mandaty, KO – 157; Trzecia Droga – 65; Nowa Lewica – 26; Konfederacja – 18. Ponad 100 osób w poselskich ławach zasiada po raz pierwszy.

LISTOPAD

- ➔ **6 listopada** Andrzej Duda ogłosił, że misję tworzenia rządu powierzy Mateuszowi Morawieckiemu.
- ➔ **13 listopada** odbyło się inauguracyjne posiedzenie Sejmu X kadencji i Senatu XI kadencji. Posłowie i senatorowie złożyli ślubowanie, wybrano marszałków – marszałkiem Sejmu został Szymon Hołownia (Polska 2050), marszałkiem Senatu Małgorzata Kidawa Błońska (KO).
- ➔ **27 listopada** prezydent Andrzej Duda zaprzysiął Mateusza Morawieckiego na prezesa Rady Ministrów; powołał także nowy rząd premiera Morawieckiego.

GRUDZIEŃ

- ➔ **11 grudnia** Sejm nie udzielił wotum zaufania rządowi premiera Morawieckiego. Za udzieleniem wotum zaufania zagłosowało 190 posłów, przeciwnych było 266. Następnego dnia Sejm udzielił wotum zaufania rządowi Donalda Tuska i wybrał przewodniczącego KO na premiera. W głosowaniu opowiedziało się za tym 157 posłów KO, 33 posłów Polski 2050-TD, 32 posłów PSL-TD, 26 posłów Lewicy; przeciw było 181 posłów PiS, 17 posłów Konfederacji i trzech posłów Kukiz'15.
- ➔ **12 grudnia** Donald Tusk wygłosił expose

w Sejmie, dzień później prezydent Andrzej Duda powołał lidera KO na stanowisko prezesa Rady Ministrów.

- ➔ **20 grudnia** Bartłomiej Sienkiewicz, minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ogłosił, że odwołał prezesów zarządów Telewizji Polskiej, Polskiego Radia i Polskiej Agencji Prasowej i rady nadzorcze spółek. Minister powołał nowe rady nadzorcze, które powołały nowe zarządy spółek. Prezydent Andrzej Duda stwierdził, że decyzja Bartłomieja Sienkiewicza była rażącym złamaniem zasad konstytucji.
- ➔ **22 grudnia** Radosław Sikorski złożył wizytę w Ukrainie. Była to jego pierwsza wizyta w roli szefa polskiej dyplomacji w nowym rządzie.
- ➔ **Prezydent Andrzej Duda zawetował ustawę o budżecie na rok 2024**, w której znalazły się 3 mld zł na media publiczne. 27 grudnia do Sejmu wpłynął prezydencki projekt ustawy o budżecie. W projekcie nie uwzględniono kwoty 3 mld zł na media publiczne, utrzymano natomiast podwyżki dla nauczycieli.
- ➔ **Bartłomiej Sienkiewicz**, w związku z decyzją prezydenta o wstrzymaniu finansowania mediów publicznych, podjął decyzję o postawieniu w stan likwidacji spółek Telewizja Polska S.A., Polskie Radio S.A. oraz Polskiej Agencji Prasowej S.A.
- ➔ **29 grudnia** Sztab Generalny WP poinformował, że o godz. 7.12 od strony granicy z Ukrainą doszło do naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej przez obiekt, który po blisko 3 minutach opuścił terytorium Polski. Opisano go jako rosyjską rakietę manewrującą.

TOMASZ RYZNER

Obrazy Sejmu w... kinach

Po zmianie warty przy Wiejskiej Polacy szturmem ruszyli do oglądania obrad Sejmu. W połowie grudnia, gdy rząd PiS nie uzyskał poparcia sejmowej większości, transmisję z obrad plenarnych odtworzono 4 mln razy. Zainteresowanie było tak wielkie, że obrady Sejmu transmitowano w kinach, a bilety rozchodziły się na pniu. Kanał Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na YouTube miał w grudniu ponad 600 tys. subskrypcji, co jest najlepszym wynikiem wśród tego typu kont w Europie i jednym z najlepszych na świecie.

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

Marszałek Senatu nagrodił dziennikarzy polskich i polonijnych

Silne kobiety na emigracji

 radiozachod.pl

Materiał Marzeny Wróbel-Szały zyskał największe uznanie w jury konkursu

„Polki poza Polską” – pod takim hasłem odbył się Konkurs o Nagrodę Marszałka Senatu dla dziennikarzy polskich i polonijnych. Jury 18. edycji konkursu zakończyło pracę, po czym przyznało nagrody oraz wyróżnienia.

Pierwszą nagrodę – 15 tys. zł – otrzymała Marzena Wróbel-Szała za reportaż radiowy pt. „Portrecistka emigrantów”. Opowiada on o Danucie Mostwin, pisarce emigracyjnej, publicystce, społeczniczce (materiał wyemitowano na antenie Polskiego Radia Zachód).

Bohaterka reportażu w młodości wraz z rodziną wyemigrowała w 1945 r. do Anglii, potem do USA. Stworzyła realistyczny obraz polskiej emigracji, oparty na własnych doświadczeniach. Mostwin została profesorem na amerykańskim uniwersytecie, prowadziła klinikę zdrowia psychicznego i publikowała m.in. w paryskiej „Kulturze”.

Drugą nagrodę – 9 tys. zł – przyznano Andrzejowi Pisalnikowi za repor-

taż prasowy pt. „Maczyny nakaz”. Tekst opisuje dokonania Elżbiety Dołęgi-Wrzosek, legendy polskiego odrodzenia na Białorusi, dyrektorki Społecznej Szkoły Polskiej im. Tadeusza Reytana w Baranowiczach. Reportaż ukazał się na portalu Polaków na Białorusi ZNADNIEMNA.PL.

Trzecią nagrodę – 7 tys. zł – jury przyznało Dorocie Jaśkiewicz-Łebek za reportaż radiowy pt. „Nie tylko kołysanka” o Polkach żyjących na emigracji w Berlinie, którym polskie korzenie dają napęd do działania. Program wyemitowano na stronie podcastowej podcasters.spotify.com oraz na Spotify i Soundcloud.

Najwięcej prac na konkurs nadesłano z Polski, ale też z Białorusi, Czech, Kanady, Litwy, Niemiec, Szwecji, Ukrainy, Włoch, Stanów Zjednoczonych. Laureaci konkursu zostaną zaproszeni do Senatu na uroczystość wręczenia dyplomów.

 TOM

Donald Tusk zyskał największe uznanie w ankiecie CBOS-u

Szef rządu wyprzedził w sondażu prezydenta RP

Tusk i Biden politykami roku

Premier Donald Tusk i prezydent Joe Biden zostali uznani politykami roku 2023 w sondażu CBOS. Szef PO uzyskał taki tytuł w Polsce, a przywódca USA na arenie międzynarodowej.

Na premiera polskiego rządu wskazało 13 procent ankietowanych (tytuł uzyskał po raz szósty). Drugą lokatę w ankiecie zajął prezydent Andrzej Duda (11 proc.), który rok temu był pierwszy. Na trzeciej pozycji znalazł się Szymon Hołownia. Marszałek Sejmu i lider Polski 2050 uzyskał nieco ponad 8 procent głosów.

Były premier Mateusz Morawiecki uplasował się na czwartej pozycji (8 proc.), wyprzedzając prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (2 proc), Rafała Trzaskowskiego, wiceprzewodniczącą PO, prezydenta stolicy (2 proc). Po

około 1 procent głosów otrzymali: Sławomir Mentzen, Władysław Kosiniak-Kamysz, Patryk Jaki, Krzysztof Bosak oraz Mariusz Błaszczak.

Kolejne 2 proc. badanych wymieniło nazwiska około 20 innych polityków. Trzeba dodać, że aż 46 procent badanych nie wskazało żadnej osoby, która w ich opinii zasługiwałaby na wyróżnienie.

Tytuł polityka roku na świecie przyznano prezydentowi USA Joe Bidenowi (15 proc. badanych). Na 2. miejscu znalazł się prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski (11 proc., poprzedni zwycięzca). Były prezydent USA Donald Trump zajął 3. pozycję (2 proc.).

Badanie przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, liczącej 961 osób.

 TOM

SŁONECZNA FLORYDA

KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

Roman Tryndus P.A.

Direct: **754-235-0378**

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ DOMY

→ MIESZKANIA

→ GALERIE

→ BIZNESY

→ HOTELE

Firma z Dubaju postawiła na projekt studentów z Krakowa

Polski sprzęt polecą w kosmos

„Lunaris”, urządzenie do badania interakcji wybranych materiałów i powłok z księżycowym pyłem – regolitem – ma szansę znaleźć się za 2 lata na Księżycu. Stworzyli je studenci AGH Kraków.

Akademia Górniczo-Hutnicza zawarła porozumienie o współpracy z Orbital Space z Dubaju. Firma umożliwi studentom spod Wawelu rozwijanie i testowanie „Lunarisu”. Współpracę ma koordynować Centrum Technologii Kosmicznych.

Wszystko jest pokłosiem zwycięstwa koła naukowego AGH Lunar Technologies w konkursie „Experiment on the Moon: Lunar Payload Mission”, który w maju ubiegłego roku zorganizował Orbital Space.

Projekt „Lunaris” został wybrany spośród 400 zgłoszonych z całego świata. Nagrodą jest możliwość wystawienia w 2025 r. urządzenia na Księżyc. Lot zapewni firma z Dubaju.

– Będzie to pierwsza tego typu misja, w której znajdzie się ładunek skonstruowany przez polski zespół oraz jedna z pierwszych współprac Polski i Zjednoczonych Emiratów Arabskich w sektorze kosmicznym – poinformowała AGH.

 agh.edu.pl

Studenci z Krakowa wygrali konkurs, w którym oceniano 400 projektów z całego świata

Dyrektor Orbital Space dr Bassam Alfeel zapewnił o udzieleniu wszelkiego wsparcia młodym naukowcom. – Będziemy wspierać zespół studentki z Polski w realizacji ich marzeń (...) Misją Orbital Space jest uczynienie kosmosu dostępnym dla wszystkich, zwłaszcza dla studentów” – podkreślił.

„Lunaris” będzie jednym z pierwszych ładunków księżycowych wydrukowanych w technologii druku 3-D. Nazwa urządzenia powstała poprzez połączenie łacińskiego „luna”, oznaczającego Księżyc, z tytułem powieści Stanisława Lema „Solaris”.

 TOM

Ukraińskie „karaoke” o wojnie

Ukraińscy artyści „Open Group” odebrali z rąk Bartłomieja Sienkiewicza, ministra kultury i dziedzictwa narodowego, decyzję o udziale ich projektu na Międzynarodowej Wystawie Sztuki w Wenecji.

Open Group tworzą Yurij Biley, Pavlo Kovach i Anton Varga, a kuratorką projektu „Powtarzajcie za mną II” jest Marta Czyż. 60. Międzynarodowa Wystawa Sztuki – La Biennale di Venezia – potrwa od 20 kwietnia do 24 listopada. Jej temat przewodni to „Cudzoziemcy są wszędzie”.

Szef MKiDN 29 grudnia postanowił, że Polski w Wenecji nie będzie reprezentować wybrana wcześniej wystawa „Polskie ćwiczenia z tragiczności świata. Między Niemcami a Rosją”. Wystawienie prac Ignacego Czwartosa na biennale oprotowała część polskiego środowiska artystycznego.

Tym samym MKiDN zdecydowało się na zamianę i na biennale zostanie zaprezentowana wystawa artystów z Ukrainy. – To próba pokazania okrucieństwa wojny bez użycia drastycznych środków wizualnych. Uczestnikami wideo są cywile przesiedleni z różnych re-

gionów Ukrainy do obozu dla uchodźców wojennych we Lwowie, dzielący się wspomnieniami i wiedzą na temat odgłosów wojny – opisują swą pracę autorzy projektu.

– Odtwarzając różne rodzaje broni, przeprowadzają swego rodzaju instruktaż karaoke, który przekazując proste sekwencje dźwiękowe, wciąż nie jest w stanie przekazać doświadczenia, które istnieje w pobliżu, doświadczenia, które stało się ceną za tę wiedzę – dodają twórcy z Ukrainy.

 TOM

Tomasz Różycki uhonorowany nagrodą literacką Grand Continent

Polak nagrodzony na... Mount Blanc

„Złodzieje żarówek”, powieść Tomasza Różyckiego, otrzymała francuską nagrodę Grand Continent 2023 jako „wybitna narracja europejska”. Wręczenie nagrody odbyło się w sercu masywu Mont Blanc na wysokości 3466 m n.p.m.

– Ta historia (...) ukazuje cały świat. Jest ekscenryczna, poruszająca i zanurza nas w tym świecie. Nagrodziliśmy ją za nieco samolubną przyjemność, jaką jest możliwość przeczytania jej w całości – powiedział cytowany przez agencję AFP włoski pisarz Giuliano Da Empoli, członek jury.

Komisja wybrała książkę Różyckiego z propozycji mogących zainteresować czytelników całej Europy. „Grand Continent jest najwydatniejszą europejską nagrodą literacką w zakresie finansowania tłumaczeń i rozpowszechnienia tekstów. Dzięki dotacji wynoszącej 100 tys. euro, co roku wspieramy wielką europejską powieść” – piszą organizatorzy na stronie internetowej.

Nagroda jest przeznaczona na sfinansowanie tłumaczenia nagrodzonego w konkursie utworu na języki francuski, hiszpański, niemiecki i włoski.

Tomasz Różycki (ur. 1970) jest poetą, eseistą i tłumaczem z języka francuskiego. W 2004 r. został laureatem Nagrody Kościelskich za poemat „Dwanaście stacji”, za który był również nominowany do Nagrody Literackiej Nike.

 TOM

 tomaszrozycki/facebook

W OBIEKTYWIE

↓ CHICAGO, IL – 14 grudnia

Dramaturdzy z Chicago: Klaudia Siczek, Carson Becker i Ruth Mar-graff obejrżeli w Muzeum Polskim w Ameryce kolekcję związaną z Heleną Modrzejewską, którą pokazała im Basia Kozuchowska.

↓ GREENPOINT, NY – 14 grudnia

Instytut Piłsudskiego w Ameryce odwiedziła Agata Lupomęska, dyrektor Instytutu Kultury Polskiej w Nowym Jorku, która spotkała się z prezes Instytutu dr Iwoną Korgą.

↓ MANHATTAN, NY – 14 GRUDNIA

W Klubie Seniora im. Jana Pawła II odbył się poetycko-wokalny spektakl „Cud Wigilijnej Nocy”, na który zaprosili Theatre and Opera Society „THEOS” wraz z Centrum Polsko- Słowiańskim.

↓ CHICAGO, IL – 15 grudnia

W siedzibie polskiego konsulatu w Chicago odbyło się spotkanie świąteczne, w którym wzięli udział przedstawiciele polonijnych organizacji, biznesów, szkół, fundacji i mediów.

↓ HARTFORD, CT – 16 grudnia

Polską Szkołę Sobotnią w Hartford odwiedził Święty Mikołaj wraz z panią Mikołajową, obdarowując dzieci prezentami. Słodkie upominki ufundowała firma Bacik.

↓ MANHATTAN, NY – 18 grudnia

Dzięki harcerstwu Betlejemskie Światło Pokoju dotarło do wielu miejsc na całym świecie, również do polskiego konsulatu w Nowym Jorku, gdzie przyjął je konsul generalny Adrian Kubicki.

↓ ARLINGTON, VA – 21 grudnia

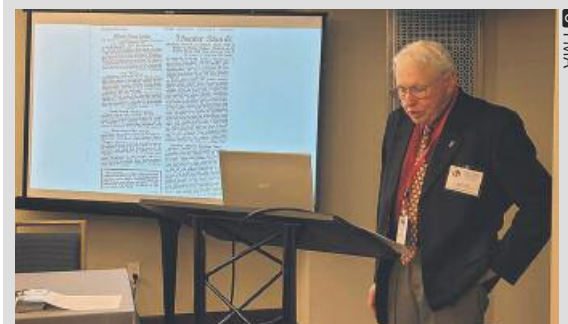
Płk Sylwester Szopieraj złożył świąteczną wizytę weteranowi II wojny światowej i uczestnikowi bitwy pod Monte Cassino płk. Romualdowi Lipińskiemu i przekazał mu życzenia.

↓ DOYLESTOWN, PA – 24 grudnia

W Narodowym Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w wigilię Bożego Narodzenia odbyła się tradycyjna pasterka, która miała bardzo uroczystą oprawę i zgromadziła licznych wiernych.

↓ SAN FRANCISCO, CA – 5 stycznia

Jan Loryś reprezentował Muzeum Polskie w Ameryce z referatem nt. Sokolstwa Polskiego w Ameryce na 80. dorocznym spotkaniu Polsko-Amerykańskiego Towarzystwa Historycznego.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

POLISH CENTER OF JOHN PAUL II

Polskie Centrum im. Jana Pawła II
Clearwater, Florida

„Przyszłość zaczyna się dzisiaj,
nie jutro”

John Paul II

**Zapraszamy na okolicznościowe spotkania, zabawy,
imprezy patriotyczne i kulturalne oraz stałe wydarzenia programowe!**

 Niedzielne Obiady

Niedziela od godz. 15:00

 Klub Seniora

Czwartek od godz. 15:00

 Polska Szkoła

Sobota od godz. 9:00

 Disco z Dj-em

Sobota od godz. 21:00

 Biblioteka

Czw/Niedz godz. 15:00-17:00

**NAJWIĘKSZY
OŚRODEK
KULTURY POLSKIEJ
NA ZACHODNIEJ
FLORYDZIE!**

SZCZEGÓLNE INFORMACJE:

Adres: 1521 North Saturn Avenue, Clearwater, FL 33755 (biuro czynne w środę, czwartek, piątek i sobotę od 11 am do 4 pm)
E-mail: PolCenterBiuro@gmail.com | **Tel.** 727-298-8609 | www.polishcenterfl.org | Polskie Centrum im. Jana Pawła II, Inc.

**POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA
NA DOMY W STANIE FLORYDA**

GERARD SCHEFFLER

CELL: (773) 909-3346

NMLS# 219524

WWW.GERARDSCHEFFLER.COM/FLORIDA
SCHEFFLERGERARD@GMAIL.COM

20 LAT
DOŚWIADCZENIA
MÓWIĘ PO POLSKU

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

- pożyczki na kupno domów jednorodzinnych
- pożyczki na nieruchomości inwestycyjne
- pożyczki w całym stanie Floryda
- przefinansowania

GRU Financial Corp. 1410 Higgins Rd. #103, Park Ridge, IL 60068
NMLS: 189514

UBEZPIECZAMY

Domy • Auta • Biznesy • Mieszkania • Condominia
Budynki Wielorodzinne • Jachty • Motory
Inwestycje • Samochody Komercyjne
General Liability & Worker's Compensation

Podnadto ubezpieczenia na:
życie, zdrowie w tym Medicare

Pracujemy z największymi firmami
ubezpieczeniowymi aby znaleźć
TOBIE najlepsze oferty!

PRACUJEMY W:
NEW JERSEY - NOWYM JORKU
PENNSYLVANII - FLORYDZIE

Allstate
You're in good hands

Zadzwoń jeszcze dziś!
908-474-1510

Cezary Gawel
Twój niezawodny partner
w świecie ubezpieczeń!

Cezary Gawel Agency & Financial Services, LLC
33 Wood Ave. South, 6th floor, Iselin, NJ 08830

Syn słynnego reżysera odsłonił pamiątkową tablicę w rodzinnym mieście ojca

Fred Zinnemann został upamiętniony w Rzeszowie

 Kinga Dereniowska

W grudniu 2023 roku w Rzeszowie odsłonięto tablicę poświęconą amerykańskiemu reżyserowi. – Mój ojciec na pewno byłby bardzo zaszczycony – mówił Tim Zinnemann, który przybył na to wydarzenie specjalnie z USA.

Już od kilku lat w stolicy Podkarpacia pielęgnowana jest pamięć o słynnym reżyserze Fredzie Zinnemannie, który urodził się i dorastał w Rzeszowie. Na ul. Lisa-Kuli wykonano mural na jego cześć. Przed-

stawia kadr z najbardziej znanego filmu reżysera, czyli „W samo południe”. A teraz postanowiono, że tablica informująca o przeszłości Freda Zinnemanna zostanie odsłonięta na kamienicy, w której mieszkał jako dziecko. Znajduje się ona przy rynku, tuż obok rzeszowskiego ratusza.

– Jestem zaszczycony, że mogę być w Rzeszowie na tej uroczystości – mówił Tim Zinnemann, syn Freda. – Dzięki temu mogę zrozumieć, gdzie urodził się mój ojciec i jaka jest jego historia. To dla mnie dużo znaczy i bardzo mnie cieszy – mówił wzruszony Tim, dziękując prezydentowi Konradowi Fijołkowi za to, że postanowił uczcić pamięć o jego ojcu.

– To wzruszający i wielki moment dla naszego miasta, że możemy oficjalnie odsłonić tablicę ku czci i pamięci wybitnego twórcy, który pochodził z Rzeszowa – stwierdził prezydent. Według Konrada Fijołka tablica jest symbolem dla całej społeczności rzeszowian pochodzenia żydowskiego, jaka mieszkała w tym mieście. – Kiedy Fred Zinnemann rodził się w Rzeszowie, byliśmy miastem wielu kultur i religii. Miastem – symbolem otwartości, gościnności i współtworzenia – wymieniał prezydent. Odsłonięcie tablicy to według prezydenta zwiastun tego, że Rzeszów znowu staje się miastem wielokulturowym i międzynarodowym.

Tajemnicza historia ojca

Chociaż rodzice Freda uciekli z kraju podczas I wojny światowej, to podczas II wojny światowej, po anslusie Austrii, zostali wywiezieni do Polski. Kiedy Tim dowiedział się o rzeszowskiej historii ojca, był w szoku. – Później postanowiłem dowiedzieć się więcej. Dziennikarka Grażyna Bochenek była tą, która mogła mi poznać jego przeszłość – przyznał syn słynnego reżysera. Dziennikarka badała związki reżysera z Rzeszowem. Udało jej się dotrzeć do syna Freda. Efektem pracy Grażyny Bochenek jest książka „Fredek, Rzeszów, Hollywood. Opowieści o Fredzie Zinnemannie”.

Jaki ojciec, taki syn

Tim także swoje życie poświęcił dla kina. Pracował jako asystent reżysera czy pro-

Uroczystą wstęgę przeciął prezydent Rzeszowa Konrad Fijołek i syn Freda Zinnemanna – Tim

Uroczystość wzbudziła spore zainteresowanie mieszkańców

Fred Zinnemann urodził się 29 kwietnia 1907 roku w Rzeszowie, choć przez wiele lat podawał Wiedeń jako swoje rodzinne miasto. To amerykański reżyser filmowy pochodzenia polsko-żydowskiego, zdobywca czterech Oscarów. Jego twórczość zaliczana jest do klasyki światowego kina. Podczas trwającej 50 lat kariery zrealizował 22 filmy fabularne oraz 18 filmów krótkometrażowych i dokumentów. Wśród jego najważniejszych realizacji są: „Po wielkiej burzy”, „Pokłosie wojny”, „W samo południe”, „Stąd do wieczności”, „Historia zakonnic”, „Oto jest głowa zdrajcy” czy „Julia”. Fred Zinnemann ma własną gwiazdę na słynnym deptaku w Hollywood. Zmarł 14 marca 1997 r. w Londynie, w wieku 89 lat.

ducent filmowy. Kiedyś nawet Fred zabrał synka na plan filmu „W samo południe”. – Nie zdawałem sobie wtedy sprawy, jak ważną osobistością jest mój ojciec, dopóki nie zawałał jednego z aktorów, który wcielił się w rolę kowboja. Przyprowadził konia, abym mógł sobie na nim pojeździć – opowiedział Tim Zinnemann, choć przyznał, że ojciec nieczęsto zabierał go ze sobą na plan. – Tata był przede

wszystkim artystą. Nasze relacje na początku należały do nieco formalnych. Kiedy rozmawialiśmy, to ojciec opowiadał mi głównie o swojej pracy – przyznał Tim Zinnemann.

Reżyser Fred Zinnemann zmarł w 1997 roku w Londynie. Jego syn mieszka w Stanach Zjednoczonych. Doczekał się dwójki dzieci.

Syn amerykańskiego reżysera Freda Zinnemanna odkrywa korzenie swojej rodziny w Rzeszowie

Z Rzeszowa do Hollywood

Kinga Dereniowska

Syn słynnego hollywoodzkiego reżysera **Tim Zinnemann** w rozmowie z „Białym Orłem” opowiada o swoim ojcu – Fredzie Zinnemannie. Tim prawie przez całe swoje życie nie miał pojęcia o przeszłości ojca. Dopiero po jego śmierci odkrył, że tak naprawdę nie urodził się w Wiedniu, ale pochodził z Polski, a dokładnie z Rzeszowa.

Tim Zinnemann podczas wizyty w Rzeszowie

„Białe Orzeł”: Kiedy po raz pierwszy dowiedział się Pan o polskich korzeniach swojego ojca?

Tim Zinnemann: Dowiedziałem się po jego śmierci, gdy zobaczyłem akt zgonu. Wcześniej ojciec zawsze mówił, że urodził się w Wiedniu. Kiedy zobaczyłem jego prawdziwe miejsce urodzenia, byłem zdezorientowany. Miałem nadzieję, że rzeszowska dziennikarka Grażyna Bochenek, która badała związki mojego ojca z Rzeszowem, pomoże mi rozwiązać chociaż część tej tajemnicy.

Kiedy skontaktowała się z Panem po raz pierwszy Grażyna Bochenek?

To było około sześć lat temu. Pamiętam, że bardzo się ucieszyłem. Wokół mojego ojca narosło wiele tajemnic. Nie rozumiałem do końca jego związków z Polską. Również z powodu bariery językowej. Grażyna jest Polką i mogła przeczytać i zrozumieć wiele listów i dokumentów w języku polskim. Dzięki niej lepiej zrozumiałem całą sytuację.

Dlaczego ojciec nie dzielił się tą częścią swojego życia?

Myślę, że on przez całe swoje życie był dyskretny i nie okazywał emocji. Być może uważał te cechy za oznakę słabości. Nie wiem dlaczego, ale nigdy nie mówił o sobie ani o swoich uczuciach.

Może dla wielu Żydów, którzy opuścili Polskę i zamieszkali w Stanach Zjednoczonych, wspomnianie przeszłości było zbyt bolesne?

Myślę, że to był główny powód, przez co nigdy nie mówił o swoich rodzicach, którzy zginęli podczas Holocaustu. Przed śmiercią ojciec pokazał mi listy od pielęgniarki, która opiekowała się moim dziadkiem podczas wojny. Opisała tam, jak pewnego dnia mój dziadek został zabrany i zastrzelony. Ona ocalała i dzięki temu podzieliła się w listach swoimi doświadczeniami i wspomnieniami z czasów wojny. Mój ojciec pokazał mi te listy pierwszy raz wkrótce przed swoją śmiercią. Miałem wtedy około pięćdziesięciu lat.

Z okazji odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej Pana ojcu przyjechał Pan do Rzeszowa. Jak się Panu podoba miasto?

To była wspaniała wizyta. Rzeszów to piękne miasto. Każdy był przyjazny i chętny do pomocy. To było dla mnie niezmiernie miłe i emocjonalne doświadczenie, ponieważ zobaczyłem miejsca, w których dorastał mój ojciec. Pomogło mi to lepiej zrozumieć jego życiową sytuację w tamtym czasie. Było to dla mnie bardzo ważne.

Wyobrażał Pan sobie, jak ojciec tutaj chodził do szkoły, spacerował?

Tak, widok szkoły sprawił, że zacząłem myśleć o nim jak o małym chłopcu spacerującym po swoim mieście z psem. Nawet jest takie zdjęcie, jak tata spaceruje z nim po mieście.

Jako dorosły człowiek Pana ojciec został filmowcem. Pan również postanowił zostać filmowcem. Czy to on zaszczerpił w Panu miłość do kina?

Nie chciałem, żeby pracować przy produkcji filmów. Pragnąłem, żeby zostać lekarzem, zdobył konkretny zawód. Jednak nie był szczególnie pomocny, kiedy rozpoczynałem swoją drogę zawodową. Zrobiłem to sam, bez jego pomocy. Wyjechałem do Włoch na trzy miesiące, a zostałem przez cztery lata. Pracowałem przy filmie, jako asystent reżysera. Takie były moje początki w tym biznesie.

Dlaczego Pana ojciec nie chciał, żeby został Pan filmowcem?

Mogę tylko domyślać się dlaczego ojciec chciał, abym był kimś innym. Prawdopodobnie myślał, że nie będę nigdy tak dobry jak on i tylko go rozczaruję.

Jaki jest Pana ulubiony film Freda Zinnemanna?

Wymieniłbym trzy, a nie tylko jeden: „W samo południe”, „Oto jest głowa zdrajcy”, „Po wielkiej burzy”.

Dlaczego właśnie te?

„W samo południe” jest świetnie zrobionym filmem. Mój ojciec nakręcił go pod ogromną presją czasu. Zrobił to w ciągu 28 dni, podczas gdy zwykle trwało to dużo dłużej. Zrealizował film w jednej trzeciej

przeznaczonego czasu i z niewielkim budżetem. To świetny film, zresztą to nie tylko moja opinia.

Ciężko było znaleźć pracę ze znanym nazwiskiem czy wręcz przeciwnie?

We Włoszech nie było żadnego problemu. Nikt tam nie łączył mnie z nazwiskiem mojego słynnego ojca. Byłem po prostu sobą. Gdy wróciłem do Stanów Zjednoczonych i pracowałem na planie filmu „Różowa Pantera”, spotkałem się z niechęcią ze strony ekipy filmowej. W tamtych czasach osoby spokrewnione z ludźmi w biznesie nie były mile widziane w branży. Uważano, że nie będą pracować tak ciężko jak pozostali członkowie ekipy filmowej. Teraz to się powoli zmienia.

Ciesz się Pan z upamiętnienia ojca w Rzeszowie?

Oczywiście, jestem z tego powodu bardzo szczęśliwy. To pokazuje związki mojego ojca z Rzeszowem, że żył w tym mieście i tu są jego korzenie i że Rzeszów jest z niego dumny.

Czyli można liczyć, że jeszcze odwiedzi Pan stolicę Podkarpacia?

Z przyjemnością wrócić, jeżeli tylko będę mógł. Być może będzie tutaj więcej wydarzeń związanych z postacią mojego ojca. Może jakiś festiwal? Odbył się taki w Rzeszowie kilka lat temu. Jeśli zostanie zorganizowany ponownie, to wtedy nadarzy się okazja, żeby odwiedzić Rzeszów po raz kolejny. Chciałbym przyjechać tutaj z moim najmłodszym synem, który jest zainteresowany zobaczeniem miasta i zrozumieniem przeszłości swoich przodków.

Rozmawiała
 KINGA DERENIOWSKA

Tim Zinnemann urodzony 15 kwietnia 1940 roku w Los Angeles to amerykański producent filmowy, asystent reżysera i fotograf. Najbardziej znany jest ze swojej pracy przy filmach „The Cowboys”, „The Long Riders”, „The Running Man” i „The Island of Dr. Moreau”. Jest synem słynnego reżysera filmowego, zdobywcy czterech Oscarów – Freda Zinnemanna. Od 1992 roku skoncentrował się na fotografii, pracując przy różnych publikacjach.

Tradycyjne świąteczne spotkanie w Polskiej Szkole Doksztalającej im. Stanisława Moniuszki w Rockaway Beach

Szkolna wigilia

 Krzysztof Wroblewski

Szkolna wigilia zorganizowana w Polskiej Szkole Doksztalającej im. Stanisława Moniuszki w Rockaway Beach była okazją do tego, by pokazać dzieciom jak najwięcej tradycji związanych ze świętami.

Spotkanie rozpoczęło się modlitwą prowadzoną przez ks. Daniela i odczytaniem fragmentu Ewangelii o narodzinach Jezusa. Następnie podzielono się opłatkiem, nie obyło się też bez wspólnego koledowania. Rodzice zadbali o to, by na stole znalazło się 12 potraw, a pod białym obrusem sianko.

Podczas jasełek wspólnie z ks. Jamesem Rodriguezem wszyscy obecni wypatrywali pierwszej gwiazdki i radowali się razem z

aniołkami, śpiewając „Gloria in excelsis Deo!”. Dzieci własnoręcznie zrobili choinkowe łańcuchy z papieru, z wizytą wpadł też Święty Mikołaj, a rodzice i nauczyciele niczym pomocne elfy pomogli mu w rozdawaniu подарunków.

Spotkanie urozmaicały wspólne zabawy i drużynowe konkurencje, m.in. na najdłuższy łańcuch, który stworzyła ekipa w składzie: Marta i Natalia Bielicka z tatą Krzysztofem, Dominika, Pola i Julia Zajdel, Aneta i Ella Dabrowski oraz Julia Wroblewski. Natomiast drużyna w składzie: Daria Morawiec, Iga Morawiec, Lukas z mamą Kasią i babcią Krystyną Serafin, Wiktoria Pelc oraz Adam Cardona-Dąbrowski wygrała pozostałe konkurencje.

Uczniowie wcielili się w tradycyjne, jasełkowe role – m.in. postacie trzech króli

Szkolę w grudniu odwiedził Święty Mikołaj

Podczas spotkania odbyło się też wirtualne spotkanie z 15 przyjaciółmi, którzy wzięli udział w szkolnej akcji „Pamiętamy o Was nie tylko od święta”. Celem akcji było uwrażliwienie młodego pokolenia na wartość wynikającą z pamięci o bliskich oraz podtrzymywanie relacji i tradycji składania sobie życzeń świątecznych. Życzenia świąteczno-noworocznie przekazali szkolnej społeczności m.in.: dr Agnieszka Tambor z Uniwersytetu Śląskiego, Centrum Bajki w Pacanowie na czele z Koziołkiem Matołkiem, Robert Małecki – pisarz, Elena Leszczyńska – aktorka, Danuta

Świątek, Eliza Samacka-Mahoney – piosenka, Ilona Religa-Gola – delegatura IPN w Kielcach, ks. Emil Parafiniuk i ks. Aleksander Dembowski z Idaho, Kinga Koska – mistrzyni wypieku pierników z Torunia, s. Joanna Jażdżewska ze swoimi uczniami prosto z Zakopanego, Anita Mańdok – nauczycielka z Francji, Alina Woźniak – dyrektorka polskiej szkoły z Tunezji oraz nauczycielki, które pracowały w przeszłości „u Moniuszki” – Karina Bonowicz i Sylwia Ogrodniczak.

 MONIKA WROBLEWSKI
dyrektor PSD im. Stanisława Moniuszki

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

FLORYDA
Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

- Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę
- Nieruchomości bankowe
- Biznesy
- Działki budowlane
- Inwestycje

Jako właściciel budynków na wynajem pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji i zadbam o właściwe zarządzanie

REALTY EXECUTIVES

Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com

Dentysta Rodzinny

Dr Bożena Piekarcz-Lesiczka

Oferujemy szeroką gamę usług dentystycznych, począwszy od dentystyki estetycznej, przez leczenie kanałowe, a skończywszy na protezycie oraz prostych zabiegach chirurgicznych.

Są Państwo zawsze mile widziani w naszej klinice:

FAMILY DENTAL CARE
146 Driggs Avenue
Brooklyn, NY 11222

Tel. 718-472-4344

Akceptujemy większość ubezpieczeń dostępnych na rynku. W kwestii szczegółów prosimy o kontakt telefoniczny

www.doctorbozenapiekarz.com

„Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie
wierzy, choćby i umarł, żyć będzie” (J 11, 25)

Serdeczne wyrazy współczucia
ks. Grzegorzowi Markulakowi
z powodu śmierci

MATKI
ZOFII MARKULAK

składają

Barbara Bilińska Bolec
i Bożena Bilińska z rodzinami

Najszczerze kondolencje
ks. Grzegorzowi Markulakowi
proboszczowi parafii
św. Stanisława Kostki na Greenpoincie
z powodu śmierci

MATKI
ZOFII MARKULAK

składa
redakcja „Białego Orła”

JOIN...
DISCOVER
**WANNA SERVE
WITH A PURPOSE**
TAKE THE TEST

**Become a New York City
Correction Officer**

Register 12/7/23 – 1/30/24
for Exam #4301

\$130K average
take home pay**

Full medical &
dental coverage

Retire in 22 yrs. — at any age,
with pay & benefits for life

If you miss this exam date, registration for Exam #4302 opens on May 1, 2024. Visit nyc.gov/jkittsbodis01 for more information. The City of New York is an inclusive equal opportunity employer committed to recruiting and retaining a diverse workforce and providing a work environment that is free from discrimination and harassment based upon any legally protected status or protected characteristic, including but not limited to an individual's sex, race, color, ethnicity, national origin, age, religion, disability, sexual orientation, veteran status, gender identity, or pregnancy. **Average pay includes the annual salary of those officers who worked a maximum of 2650 hours annually over the past three years.

NYC
Eric Adams
Mayor

W świątecznej imprezie zorganizowanej przez Children's Smile Foundation na Greenpoincie wzięło udział 300 osób!

Mikołajkowe spotkanie

 Zosia Żeleska-Bobrowski

Jedną z tradycyjnych imprez dla najmłodszych organizowanych od wielu lat przez Children's Smile Foundation są mikołajki, które odbyły się 17 grudnia w audytorium Akademii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie. W zabawie wraz z wolontariuszami uczestniczyło około 300 osób.

Spotkanie rozpoczęło się od krótkiego powitania dzieci i ich rodziców przez Joannę Gwóźdź – prezes Children's Smile Foundation oraz jej dyrektora wykonawczego Wojciecha Maślankę, którzy również prowadzili całą imprezę. Na rozpoczęciu zabawy nie mogło zabraknąć gospodarza miejsca, ks. Grzegorza Markulaka, proboszcza parafii św. Stanisława Kostki na Greenpoincie i zarazem kapłana Children's Smile Foundation. Odmówił on krótką modlitwę oraz udzielił okolicznościowego błogosławieństwa uczestnikom mikołajkowo-świątecznego spotkania.

Dzieci otrzymały słodczyce i upominki i miło spędziły cztery godziny wypełnione zabawą, śpiewem, a także wieloma atrakcjami. Był pokaz magika, konkurs śpiewania kołęd i świątecznych piosenek, a także konkurs plastyczny. Każde dziecko, które zdecydowało się wykazać swoimi zdolnościami wokalnymi, otrzymywało nagrodę. Specjalne upominki otrzymali także autorzy najładniejszych i najciekawszych prac malarskich przedstawiających świąteczne aniołki. Popularnością wśród najmłodszych cieszyło się

Zorganizowane przez Children's Smile Foundation Mikołajki jak zawsze cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci

malowanie twarzy i robienie zmywalnych tatuaży. Maluchy mogły też otrzymać ulubioną bajkową postać zrobioną z balonów, a także skorzystać z zajęć typu arts & crafts, prowadzonych przez Krystynę Pitulę, Martę Śmigielską oraz Karolinę Romanowską z Color of Imagination.

Był także poczęstunek przygotowany dla wszystkich uczestników świąteczno-mikołajkowej imprezy. Dzieci mogły zjeść hot-dogi i pierogi, a dorośli ciepły posiłek

przygotowany przez Park Deli. Było też pyszne ciasto z Syrena Bakery.

Pod koniec spotkania przeprowadzono loterię fantową z atrakcyjnymi nagrodami zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Przez całą imprezę czas umiłał wszystkim uczestnikom DJ Robert Bieleń z zespołu The Masters prezentujący świąteczne piosenki. Pięknie zaśpiewała też młoda polska wokalistka – i zarazem modelka – Wiola Gaida (można ją śledzić na Instagramie pod adresem: @wiolagaida).

„Dziękujemy za świetną zabawę i prezenty”, „Sprawiliście wiele radości naszym dzieciom”, „Było cudownie, za rok na pewno znów się pojawimy” – takie opinie organizatorzy słyszeli od zadowolonych rodziców opuszczających ze swoimi pociechami salę.

Zadowolenia nie kryli też organizatorzy świątecznej imprezy. – W imieniu Children's Smile Foundation chciałam wyrazić naszą serdeczną wdzięczność za wsparcie naszej misji – podkreśliła prezes Joanna Gwóźdź.

Spotkanie ze Świętym Mikołajem, podczas którego dzieci otrzymały darmowe prezenty, było możliwe do zrealizowania dzięki sponsorom, którym Children's Smile Foundation jest niezmiernie wdzięczna za wsparcie. Wśród nich są: Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa, Lowell International Foods, Eagle New York, Syrena Bakery, Filip Trzeciak

oraz Karol Liszewski. Również nagrody rozdawane w konkursach i prezenty na loterię fantową zostały ufundowane przez donatorów, wśród których są: sklep z zabawkami Learning Express, Żubrówka, Ryszard Food Distributor, Joanna Gwóźdź, Patrycja Zieliński, Jarek Kwiatkowski i Tedd Woźniak.

Sukces mikołajkowo-świątecznej imprezy nie byłby możliwy bez ogromnego wsparcia wolontariuszy, którzy przygotowali wiele różnych atrakcji dla dzieci. Wśród nich byli m.in.: Ewa Węglarz, Krystyna Pitula, Marta Śmigielska, Małgorzata Szablińska, Wiola Gaida, Bożena Dublańska i Adam Jakubowski. Poza tym dużo pracy w przygotowaniu tego wydarzenia włożyli wolontariusze z greenpoinckich szkół oraz rodzice i nauczyciele z Polskiej Szkoły im. Marii Konopnickiej z Greenpointu z dyrektorem Danutą Bronchard na czele i członkowie zarządu oraz Rady Dyrektorów Children's Smile Foundation z rodzinami: Joanna Gwóźdź, Joanna Rakowicz, Aldona Trzeciak, Andrzej Grzegorzewski, Nicholas Kaponyas, Karol Liszewski, Krzysztof Rostek i Wojciech Maślanka. Słowa wdzięczności należą się także ks. Grzegorzowi Markulakowi za pomoc oraz udostępnienie szkolnego audytorium na zorganizowanie mikołajkowo-świątecznego spotkania.

 CHILDREN'S SMILE FOUNDATION
OPR. JS

Święty Mikołaj chętnie robił sobie zdjęcia z dziećmi

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

Spotkanie opłatkowe Koła Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II w Nowym Jorku

W duchu świątecznej tradycji

Zgodnie z tradycją sympatycy i członkowie nowojorskiego Koła Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II wzięli udział 3 grudnia w spotkaniu opłatkowym, które odbyło się w sali bankietowej Princess Manor na Greenpoincie.

Przyjaciół i sympatyków organizacji powitał prezes nowojorskiego Koła Mieczysław Pająk. Przedstawił przy tej okazji gościa z Rzymu, nowego administratora Fundacji Jana Pawła II – księdza Dariusza Giersa. Kapelan Koła ks. Józef Szpilski poprowadził modlitwę i pobłogosławił opłatki oraz przybyłych na uroczystość gości. Następnie zgodnie z polską tradycją przełamano się opłatkiem, składając sobie życzenia świąteczno-noworoczne. W na-

Administrator Fundacji Jana Pawła II ks. Dariusz Giers (z lewej) i prezes nowojorskiego Koła Mieczysław Pająk

W spotkaniu wzięli udział duchowni z polskich parafii. W środku nowy administrator Fundacji Jana Pawła II ks. Dariusz Giers

Występ chóru „Polonia”

strój świąteczny wprowadził uczestników spotkania chór dziecięcy „Polonia”, który zaśpiewał i zagrał polskie kolędy i pastorałki. Dyrygentem i założycielem chóru jest Dominik Grzyb. Występ młodych artystów został przyjęty gromkimi brawami.

W trakcie spotkania opłatkowego został zaprzysiężony nowy zarząd nowojorskiego Koła, wybrany na dorocznym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym. Przysięgę członków zarządu przyjmował ks. Dariusz Giers – nowy administrator Fundacji. W czasie wystąpienia opowiedział o celach i zadaniach Fundacji i poprosił o dalsze wspieranie dzieła Ojca Świętego, jakim jest fundacja założona 40

lat temu osobiście przez polskiego papieża. Po kolacji odbyła się loteria fantowa, z której dochód został przeznaczony na dalszy rozwój Fundacji Jana Pawła II i kształcenie stypendystów z krajów Europy środkowo-wschodniej. Wieczór zakończono wspólnym kolędowaniem, które poprowadził Dominik Grzyb.

To piękne spotkanie opłatkowe upłynęło w miłej i radosnej atmosferze, którą zapewnili członkowie i dobroczyńcy fundacji, ich rodziny, młodzież, przedstawiciele organizacji i instytucji polonijnych, a także licznie przybyli księża z polskich parafii.

 ZOFIA TWAROWSKA

**NIE WSZYSTKO W ŻYCIU MOŻNA PRZEWIDZIEĆ.
ALE NAWET W TYCH NAJTRUDNIEJSZYCH CHWILACH
MOŻESZ MIEĆ PEWNOŚĆ, ŻE NA NAS MOŻESZ LICZYĆ.**

Od ponad 100 lat pomagamy rodzinom zaplanować uroczystości pogrzebowe wg życzeń ich bliskich. W trudnych chwilach z niezwykłą troską opiekujemy się pogrążonymi w żałobie.

ARTHUR'S FUNERAL CHAPELS, INC.

207 Nassau Avenue, Brooklyn, NY 11222

Tel. 718-389-8500, www.arthursfuneralhome.com

Artyści z Polski wystąpili dla Polonii w Nowym Jorku, Chicago i New Jersey

„Wielkie kolędowanie”

 Marcin Żurawicz

Największe gwiazdy polskiej sceny muzycznej, najpiękniejsze rodzime kolędy i pastorałki oraz podniosła, świąteczna atmosfera. „Wielkie Kolędowanie” to cykl siedmiu koncertów dla Polonii, które miały miejsce w polonijnych parafiach w Chicago, w Nowym Jorku i w New Jersey tuż przed świętami Bożego Narodzenia.

Tak dużej muzycznej imprezy amerykańska Polonia nie widziała już od dawna. Dwa z tych niezapomnianych koncertów odbyły się w sobotę, 16 grudnia, w kościele św. Stanisława Kostki na Greenpoincie. Pierwszy o godz. 3 po południu, a drugi o godz. 6 wieczorem. Obydwa wydarzenia zgromadziły komplet publiczności. Podobnie zresztą było w każdej innej lokalizacji. Każdorazowo chętnych do wzięcia udziału w „Wielkim kolędowaniu” było tak wielu, że organizatorzy bardzo często musieli dostawiać dodatkowe krzesła.

Świąteczne gale poprowadzili znani i popularni prezenterzy: Katarzyna Cichopek i Maciej Kurzajewski. Przed polonijną publicznością wraz z towarzyszącym im zespołem wystąpili: Edyta Górniak, Halina Młynkowa, Akcent, Ania Rusowicz, Grzegorz Hyży, Marien, Alicja Węgorzewska,

W ramach „Wielkiego kolędowania” odbyło się siedem koncertów, w tym dwa w kościele św. Stanisława Kostki na Greenpoincie

Pamela Stone, Classic i Kaeyra. W trakcie ponaddwugodzinnych występów zebrani goście usłyszeli najpiękniejsze kolędy, takie jak między innymi: „Lulajżej, Jezuniu”, „Cicha noc”, „Wśród nocnej ciszy” czy też „Gdy śliczna Panna”.

Co warto podkreślić, wszystkie koncerty imponowały nie tylko uroczystą, świąteczną oprawą, ale także doskonałym przygotowaniem od strony wizualnej. A odpowiednie nagłośnienie i oświetlenie pozwoliły polonijnej publiczności cieszyć

się w pełni tym niezwykle muzycznym spektaklem.

Całe wydarzenie okazało się dużym sukcesem organizacyjnym, ale też i frekwencyjnym. Łącznie „Wielkie Kolędowanie” w Chicago, w Nowym Jorku i w New Jersey zobaczyło blisko 10 tysięcy osób. Na koncerty Polonia przychodziła całymi rodzinami i to nie tylko po to, aby wysłuchać kolęd. Bardzo szybko bowiem okazało się, że do wspólnego śpiewania nikogo nie trzeba specjalnie zachęcać.

– Dziękuję wszystkim artystom i całej Polonii za tak liczny odzew i uczestnictwo w koncertach – mówi w rozmowie z „Białym Orłem” Radek Kouszko z Ram Events, który przygotował „Wielkie Kolędowanie” wspólnie z Robertem Klatterem i firmą World Media z Polski. – Osobne podziękowania należą się parafiom i proboszczom za ciepłe przyjęcie i wszelkie wsparcie. Na pewno będziemy chcieli podobne wydarzenia zorganizować podczas kolejnych świąt Bożego Narodzenia. Mamy już liczne zapytania z innych polonijnych parafii. Po koncertach otrzymaliśmy wiele entuzjastycznych opinii i bardzo dużo pozytywnej energii, a o tym, że takie wydarzenia są potrzebne, świadczy ogromna liczba widzów – dodaje.

Głównym sponsorem „Wielkiego Kolędowania” była Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa.

 MARCIN ŻURAWICZ

Katarzyna Cichopek i Maciej Kurzajewski

Edyta Górniak

Zenon Martyniuk

Nowy projekt chicagowskich redakcji telewizji Polvision i Polskiego Radia 1030

Podcast „Mama w pracy”

Dzięki współpracy z fundacją HumanDoc Fundacja HumanDoc i finansowemu wsparciu z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pracownicy telewizji Polvision i Polskiego Radia 1030 uczestniczyli w warsztatach z produkcji podcastów. Efektem jest pierwszy podcast pt. „Mama w pracy”.

Polskie Radio Chicago i TV Polvision działają od ponad 30 lat. Dziennikarze obu redakcji są pełni pasji i zapału, ale ich praca wymaga wiele samozaparca i poświęcenia. Redakcje tworzy tylko kilka osób, z których każda pełni kilka różnych funkcji. Czasami „w kość” daje też brak nowoczesnego profesjonalnego sprzętu radiowo-telewizyjnego, który jest niestety bardzo drogi. W USA mieszka blisko 10 milionów osób pochodzenia polskiego, a Chicago jest drugim na świecie, po Warszawie, miastem pod względem liczby Polaków. Dla wielu z tych osób głównym źródłem informacji jest Polskie Radio 1030 Chicago i TV Polvision.

Nieco inaczej wygląda sytuacja młodszych generacji Polonii, które wsiąkły w

kulturę amerykańską. Większość nie zna języka polskiego, część nigdy nie była w kraju rodziców lub dziadków. Obraz ojczyzny wydaje się im anachroniczny i nie mają chęci się z nim utożsamiać. Dlatego, aby zmienić ten mit i wzmocnić ich więzi z polską kulturą, tak ważna jest modernizacja mediów polonijnych w USA i stworzenie dla nich atrakcyjnych i nowoczesnych formatów medialnych.

– Pasja osób tworzących polonijne radio i telewizję w USA i ich determinacja, by przebywając na emigracji rodziny nie utracili więzi z Polską, są godne podziwu. Dlatego tak ważne jest, by podtrzymać ich zapał i wyposażyć w narzędzia, które pomogą im zrealizować ich misję we współczesnych realiach – mówi Dominika Springer, członkini zarządu Fundacji HumanDoc.

Podcast „Mama w pracy” poświęcony jest macierzyństwu i wyzwaniom, jakie niesie ze sobą rola matki

Korzystając ze zdobytej wiedzy i nowoczesnego sprzętu zakupionego w ramach projektu, pracownicy telewizji Polvision i Polskiego Radia 1030 Chicago zrealizowali pierwszy projekt, jakim jest podcast pt. „Mama w pracy”.

To produkcja o tym, jak połączyć macierzyństwo z życiem zawodowym, czy możliwe jest pełnienie obu ról jednocześnie, czy z czegoś trzeba zrezygnować. Justyna Dobrzyńska i Patrycja Stępnik wraz z gośćmi dzielą się swoimi doświadczeniami, emocjami i spostrzeżeniami na ten temat. Zastanawiają się, czego potrzeba mamom wychowującym dzieci w USA i porównują to z rozwiązaniami proponowanymi dla rodziców w innych częściach świata. Cztery pierwsze odcinki podcastu ukazały się w telewizji Polvision, są dostępne również na kanale Youtube „Telewizja Polvision” i Spotify „Polstudios”. Kolejne odcinki są w trakcie realizacji.

– Dzięki udziałowi w projekcie zdobyliśmy nową wiedzę i doświadczenie. Ale to przede wszystkim korzyść dla naszych widzów, którzy dostają bogatszą ofertę programową. Mamy swoich stałych odbiorców przywiązanych do tradycyjnej telewizji, ale zdobywamy też nowych dzięki nowym kanałom przekazu, takim jak Spotify. Spotkaliśmy się z bardzo pozytywnym

odbiorom podcastu „Mama w pracy”. To cieszy i dodaje energii do realizacji kolejnych odcinków, które ukażą się już wkrótce. Nagrania to też dla nas spotkania z ciekawymi osobami, które dzielą się z nami swoimi emocjami i doświadczeniami, wprowadzają nas w swój prywatny świat, szczerze opowiadając o tym, co ich cieszy, a niekiedy też martwi. Podcast „Mama w pracy” skierowany jest nie tylko dla pracujących mam. To produkcja również dla kobiet, które planują macierzyństwo, dla tych, które musiały z różnych powodów zrezygnować z tej roli, czy dla starszego pokolenia, by mogło porównać, jak zmieniały się realia na przestrzeni lat. To program także dla mężczyzn, by dowiedzieli się więcej na temat macierzyństwa. Do rozmów zapraszamy również panów, którzy chcą opowiedzieć, z jakimi przyjemnościami i problemami wiąże się bycie tatą – mówi Justyna Dobrzyńska, współprowadząca program.

Osoby zainteresowane mogą także odwiedzić nową stronę internetową www.polvision.com, której powstanie także było częścią realizowanego grantu i sfinansowane ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2023”.

 JOLA SANTOCKA

Do tej pory zrealizowane zostały cztery odcinki podcastu, kolejne są w przygotowaniu

Królowa tenisa... i polskiego sportu!

Dokończenie ➔ ze str. 1

Nazwiska najlepszych polskich sportowców minionego roku ogłoszono podczas Gali Mistrzów Sportu, która odbyła się 6 stycznia w Warszawie. W 89. edycji plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na najlepszego sportowca Polski zwyciężyła Iga Świątek. 22-letnia tenisistka zdobyła to wyróżnienie po raz drugi w karierze i w pełni na nie zasłużyła!

Triumf tenisistki

Dlaczego? Mimo kilku gorszych chwil miniony rok był dla polskiej tenisistki rokiem pełnym sukcesów. Pierwszy tytuł Świątek wywalczyła w Ad-Dausze w ramach Qatar Open. Następnie wygrała turniej WTA 500 w Stuttgarcie. Na przełomie maja i czerwca kolejny raz pokazała, że jest królową paryskich kortów, wygrywając po raz trzeci w karierze French Open. W czerwcu odnotowała na swoim koncie też kolejny sukces, tym razem na rodzimych kortach, wygrywając Poland Open. Triumfowała również w WTA 1000 w Pekinie, a sezon zakończyła kolejnym wielkim sukcesem – po raz pierwszy w karierze wygrywając WTA Finals. Przez większość roku pozostawała też liderką światowego rankingu tenisistek, oddając ten tytuł zaledwie na chwilę Arynie Sabalence. Trzeba przyznać,

że osiągnięcia te robią wrażenie, nie tylko na polskich fanach Igi, ale też kibicach tenisa na całym świecie. Jej sukcesy rozstawiają nie tylko samą Igę, ale też Polskę. Więcej o Idze oraz o tym, jaki był dla niej miniony rok, możecie przeczytać na str. 22-23 tego wydania.

Podczas gali nagrodę w imieniu Igi Świątek odbierał jej ojciec, Tomasz, gdyż sama tenisistka przebywała w Australii, gdzie brała udział w kolejnych zawodach. Na gali obecna była także jej siostra Agata. Podczas ceremonii wyświetlono też krótki filmik z podziękowaniami nagrany przez laureatkę. – Przyznam, że bardzo dużo mi to dało takiej motywacji i poczucia, że mam wsparcie od fanów i od środowiska polskiego sportu, więc bardzo dziękuję – powiedziała zawodniczka. – Mam nadzieję, że sport będzie nas łączył i dostarczał pozytywnych emocji. Wiem, że „gówniara z paletką” dostarczyła tych emocji w zeszłym sezonie – dodała, nawiązując do słynnego internetowego żartu.

Najlepsza dziesiątka

Kolejne miejsca na podium zajęli żużlowiec Bartosz Zmarzlik i siatkarz Aleksander Śliwka. W pierwszej dziesiątce znaleźli się także: Natalia Kaczmarek (lekkoatletyka), Piotr Żyła (skoki narciarskie), Wojciech Nowicki (lekkoatletyka), Hubert

Iga Świątek w minionym roku odniosła wiele sukcesów, wygrywając m.in. French Open i WTA Finals oraz powracając triumfalnie pod koniec sezonu na pozycję liderki światowego rankingu

Hurkacz (tenis), Martyna Klatt i Helena Wiśniewska (kajakarstwo), Renata Knapik-Miazga, Martyna Swatowska-Wenglarczyk, Magdalena Pawłowska i Ewa Trzebińska (szermierka) oraz Adrian Meronk (golf).

Dużym zaskoczeniem była odległa pozycja kilkukrotnego zwycięzcy plebiscytu w poprzednich latach – Roberta Lewandowskiego. Kapitan piłkarskiej reprezentacji Polski w piłce nożnej zajął dopiero 17. miejsce.

Prestiżowa gala

Podczas gali wręczono również kilka innych nagród. Najlepszym trenerem został Nikola Grbić prowadzący reprezentację siatkarzy, a drużyną roku jego podopieczni. Wydarzeniem roku ogłoszono rozgrywany w ramach Diamentowej Ligi „Silesia Memoriał Kamili Skolimowskiej”, który odbywa się na Stadionie Śląskim w

Chorzowie. Nagrodę w kategorii „Sport bez barier” otrzymał multimedalista mistrzostw świata w biegach na nartach Witold Skupień. Nadzieją olimpijską ogłoszono kajakarkę Adriannę Kąkol, a „Superchampionem” został Jakub Błaszczykowski, który w minionym roku pożegnał się z murawą.

Warto dodać, że plebiscyt „Przeglądu Sportowego”, którego początki sięgają lat 20. XX wieku, jest drugim najstarszym tego typu konkursem na świecie – jedynie szwedzki dziennik Svenska Dagbladet zazwyczaj przyznawał nagrody najlepszemu sportowcowi lub zespołowi rok wcześniej, bo już w 1925 roku. Gala Mistrzów Sportu, wieńcząca plebiscyt, uważana jest z kolei za jedno z najważniejszych i najbardziej prestiżowych wydarzeń tego typu w Polsce i co roku gromadzi elitę polskiego świata sportu.

JOANNA SZYBIAK

 Polsat

Drugie miejsce w plebiscycie zajął żużlowiec Bartosz Zmarzlik (na zdj. z żoną Sandra)

 Polsat

Uroczysta Gala Mistrzów Sportu, podczas której ogłoszono nazwiska laureatów 89. plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na najlepszego polskiego sportowca, odbyła się 6 stycznia w Warszawie

 Polsat

Jakub Błaszczykowski otrzymał statuetkę „Superchampiona”

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY
 polecają szeroki wachlarz usług,
 bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
 osobistą obsługę klienta, której nie znajdują
 Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI

MASSACHUSETTS

Golemo Travel Service (508) 755-2753
 Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702

NEW JERSEY

Classic Travel (973) 473-3845
 Dom Polski, LLC (732) 727-7711
 Europe Travel (732) 390-1750
 Globe Travel (732) 525-8589
 Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
 Polish American Bureau (973) 472-0522
 Polskie Biuro (973) 777-7711
 Pulaski Travel (732) 826-1500
 Spojnik Agency (609) 393-1616
 Nova Travel (201) 906-9101

NOWY JORK

Albatross Travel Agency (718) 383-7211
 Interport Travel Service (716) 892-8002
 Maria Agency (718) 389-6208
 Pol-Travel Service (718) 383-0505
 Renata's Agency (845) 628-8828

PENSYLWANIA

J.World Travel Inc (215) 634-6006

ILLINOIS

Polamer, Inc (773) 685-8222

Zapraszamy nowych członków!

SPATA

36 Main Street, South River | New Jersey 08882
 Phone: 732-390-1750
 E-mail: europetravelhp@gmail.com

Zapraszamy
 do współpracy
**NOWYCH
 AGENTÓW**

Wyślij tak, jak trzeba! Tylko przez

POLAMER

Nie mieszkasz blisko
 naszego punktu?

Wyślij z domu na
send.polamerusa.com

- paczki morskie i lotnicze
- mienie przesiedlenia
- transport komercyjny
- przekazy pieniężne
- bilety lotnicze oraz kwiaty
- zestawy upominkowe do Polski

■ GREENPOINT - NY
 167 Greenpoint Ave.
 Tel. 718-349 1319

■ MASPETH - NY
 64-02 Flushing Ave.
 Tel. 718-326-2260

■ WALLINGTON - NY
 130 Main Ave.
 Tel. 973-779 6613

■ Roselle - NJ
 275 Cox St. - Magazyn Cargo
 Tel. 908-352 9100

■ Pomona - NJ
 1551 Rt 202
 Tel. 845-354 2400

Adresy wszystkich
 naszych biur i agentów
 znajdziesz na stronie
Polamerusa.com bądź
 pod 773-774-8855

- ✓ EARN MORE MONEY
- ✓ BOOST YOUR RETIREMENT INCOME
- ✓ MAXIMIZE YOUR TAX REFUND
- ✓ JOIN PRCUALife AND CELEBRATE WITH US

BY OPENING A NEW PRCUALife ANNUITY
 OR TRANSFERRING YOUR EXISTING ACCOUNT

MYGA
 MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY
EDGE 150^K — 3 YEAR
5.00%* APY
3 YEAR GUARANTEE
 \$1,500 minimum deposit

STAR 150^K — 5 YEAR
6.00%* APY
1 YEAR GUARANTEE
 \$500 minimum deposit

ELITE 150^K — 8 YEAR
7.00%* APY
1 YEAR GUARANTEE
 \$500 minimum deposit

*MINIMUM GUARANTEED 3%

POLISH ROMAN CATHOLIC UNION OF AMERICA | Life Insurance, Annuities & Member Benefits
 984 N Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60642 | (800) 772-8632 | PRCUA.ORG |

Polka wygrywała, zarabiała miliony, ale niektórzy narzekali, że słabo się sprzedaje w mediach

Czy Iga musi się mocniej klikać?

Wygrała 68 meczów, dwa turnieje wielkiego szlema, drugi raz z rzędu kończy sezon na pozycji nr 1 rankingu. Działo się u Igi Świątek w zeszłym roku, ale przecież nie tylko na korcie. I o tym jest poniższy tekst – o pieniądzach, hejcie i nie tylko.

Polscy fani tenisa nie posiadali się z oburzenia, gdy latem przeczytali opinię, którą o Idze wygłosił Jimmy Arias. Ekspert Tennis Channel nie gryzł się w język. – Nie uważam, by jej obecność była dobra dla tenisa – mówił były profesjonalny zawodnik.

– Nosi czapkę z daszkiem tak nisko, że nie da się dostrzec ani jej twarzy, ani oczu podczas meczu. Nie masz szans złapać z nią więzi emocjonalnych w taki sposób, w jaki byś tego chciał. Chcę zobaczyć jej osobowość – stwierdził mistrz French Open w mikście z 1981 roku.

„Jimmy, odetchnij”

Amerkańscy dziennikarze już rok wcześniej, przy okazji triumfu w US Open, wytykali raszyniance to i owo. Nie tak bezpardonowo, ale biegano o podobne sprawy – brak charyzmy, niedostatek medialności.

W obronie Polki stanęli m.in. redaktorzy portalu „Blick.ch”. „... zmieniała się nie tylko pod względem sportowym, ale i osobowościowym. Świątek zajmuje jasne stanowisko w sprawie kobiecego tenisa. Wykorzystuje pozycję światowego lidera, aby stanąć w obronie ważnych kwestii – podkreślali.

Po udanym, ale długim i męczącym, sezonie Iga Świątek mogła się zrelaksować na zasłużonym urlopie

📷 Iga Świątek – Facebook

Sama Iga o swym charakterze mówi otwarcie. Podkreśla, że stara się być sobą, nie udawać nikogo, a jest, jaka jest.

– Jestem introwertkiem. Kiedyś rozmawianie z niektórymi ludźmi było dla mnie trudne. Nawet patrzenie w oczy stanowiło wyzwanie. Nie potrafiłam, ot tak, podejść i zagadać, prowadzić tzw. small talk – wyznała tenisistka, która z roku na rok staje się coraz bardziej otwarta, ale robić show wokół siebie nigdy nie będzie.

Duża kasa, ale brutto

„Polak wybaczy ci wszystko oprócz sukcesu” – brzmi mądrość ludowa z nad Wisły. Nie sposób orzec, czy zazdrości jest w Polsce więcej niż pod innymi szerokościami geograficznymi, ale jeśli kogoś uwierają zarobki sportowców, to ma co wybaczać Idze.

W sezonie 2023 Polka zarobiła blisko 10 mln dolarów (ok. 41 mln zł.). To niemal połowa kwoty, którą podniosła z kortów od początku kariery (24,592,763 dolary). Kibice często gęsto zapominają jednak, że info o nagrodach jest podawane w brutto.

A fiskus jest dolegliwy, szczególnie we Francji. Nie jest tak, że za triumf na kortach Rolanda Garrosa Polka dostała do ręki 2.3 mln dolarów. Tomasz Świątek przyznał, że lwią część wygranej trzeba zwracać w podatkach. – W Stanach Zjednoczonych to 30 procent kwoty, ale we Francji nawet 45 procent – mówił ojciec Igi w „Super Expressie”.

Tylko na pozór

Daria Abramowicz, która od 2019 roku jest psychologiem Świątek, podkreśla że jawność zarobków w świecie zawodowego tenisa nie jest taka... jawna. – Po każdej rundzie w turnieju jest informacja, że ktoś tyle i tyle skasował. Ale nie mówi się o tym, że są podatki, a tenisistki same utrzymują swoje zespoły. Ponoszą koszty zakwaterowania i podróży – mówiła Abramowicz w programie money.pl „Biznes Klasa”.

To fakt: trenerzy w zawodowym tenisie otrzymują kilka tysięcy euro tygodniówki

Zaskoczenia nie krył Mark Harris z portalu „Outkick”. „To jedna z najdziwniejszych wypowiedzi związanych ze sportem, jakie czytałem w ciągu moich 30 lat na tym świecie. Niektórymi opiniami nie warto się dzielić. Jimmy odetchnij” – napisał.

Co ciekawe, stronę Igi wzięł też Nick Kyrgios, tenisista, którego nad wyraz bujna osobowość przyprawiała czasem o ból głowy organizatorów turniejów. „Kolejny przerażający punkt widzenia” – komentował niesforny Australijczyk.

Problem to miała kiedyś

Krytyka stała się źródłem różnych, także zabawnych, komentarzy w sieci. Ktoś pisał, że skoro kaszkiet Polki jest problemem, to współczuje Ariasowi, gdy ten ogląda mecze NFL. Był wtręt będący jednocześnie przytykiem wobec innej czołowej tenisistki.

– Niech Arias modli się, żeby numerem 1 nie została Jelena Rybakina – komentowano, nawiązując do wyrazu twarzy Kazaszki (pozostaje beznamiętny bez względu na meczowe okoliczności).

plus bonus od wygranej swego zawodnika. Suma waha się od 5 do 25 procent pełnej kwoty, a Tomasz Wiktorowski na pewno nie wynegocjował 5 czy 10 procent. Na utrzymaniu topowego zawodnika są też m.in. fizjoterapeuta, trener przygotowania fizycznego, psycholog, specjalista od marketingu itd.

Ojca widać, matki nie

Tomasz Świątek nie jest urodzonym gwiazdą, ale nie stroni od mediów, towarzyszy córce w wozach po świecie, słowem, widać go. Za to w cieniu znajduje się Dorota Świątek. Nie pojawiła się nawet na styczniowej gali, gdy Iga otrzymała nagrodę dla Najlepszego Sportowca Roku.

Wiadomo, że mama tenisowej gwiazdy jest stomatologiem. Media spekulują, że jej relacje z córką nie należą do najlepszych. Nie uczestniczy w życiu publicznym Igi, sukcesów gratuluje jej mailowo.

– Oglądam większość transmisji z meczów córki. Jest już dorosła, niezależna. Nie musi jeździć na turnieje z mamusią. Ma swój team – wyjaśniała pani doktor w rozmowie z portalem WP Sportowe Fakty.

– Zawsze gratuluję córce wygranych, zwykle drogą mailową. Sam kontakt jest ograniczony. Iga często przebywa za granicą. Rozumiem to. Jako dorosła osoba sama określa i kształtuje relacje z innymi.

Poza odległością i napiętym grafikiem na nasze relacje wpływają też czynniki rodzinne, ale tutaj postawmy kropkę – do dała mama sportsmenki.

Iga Świątek publicznie nie wypowiada się o relacjach z matką.

Dostaje groźby śmierci

Iga jest podziwiana, fetowana, ale już jej psycholog miewa z fanami tenisa jakoś dziwnie pod górkę. W zeszłym roku na „topie” była sprawa... strzyżenia włosów w serialu dokumentalnym Netflix „Break Point”.

Część widzów rozdrażniła scena, gdy Iga wybrała się do zakładu fryzjerskiego. Daria Abramowicz zaprotestowała w chwili, w którym Iga chciała wybrać fryzurę. Później tenisistka dosadnie skomentowała słowa swojej psycholog. Interakcja nie spodobała się kibicom. Abramowicz spotkała się z surową krytyką w social mediach.

Sprawa włosów była w sumie hałasem o nic. Poważniej zrobiło się po wywiadzie członkini teamu Igi dla kanału „Biznes Klasa”. – Dostaję groźby śmierci, kiedy moja zawodniczka przegrywa – powiedziała psycholog liderki rankingu WTA.

Panuje narracja, że głównym powodem nienawiści są przegrane w zakładach bukmacherskich. Psycholog ma jednak nieco odmienne zdanie w sprawie.

– Mówią, że hejt się nasila, gdy ludziom „nie wchodzi kupon”. Są jednak i

tacy, którzy ze względu na anonimowość atakują tylko po to, by zaszkodzić drugiej osobie. Nazywamy to „cyberprzemocą” – podsumowała psycholog Igi.

Już bez wstążki Ukrainy

W ostatnich tygodniach fani tenisa mieli z Iga... polityczny problem. Zastanawiali się, dlaczego zdjęła z czapki wstążkę z barwami Ukrainy. W końcu ponad rok okazywała solidarność z zaatakowanym przez Putina sąsiadem Polski.

– Wstążka dużo dawała na początku, gdy chciałam pokazać, że jestem konsekwentna, jeśli chodzi o pamięć o Ukraińcach, bo pamięć społeczna bywa krótka – wyjaśniała Świątek.

Z czasem niebiesko-żółte barwy zaczęły wywoływać negatywne emocje. – Pojawiło się dużo hejtu. Ludzie mówili wręcz, że nie jestem Polką. Było więcej negatywnych emocji niż pozytywnych reakcji i zdecydowaliśmy, że wstążka już nie jest najlepszym pomysłem – wyznała tenisistka.

Iga dodała, że jej team w żadnym razie nie zamierza zaprzestać wspierania Ukrainy.

Sabalenka to, Sabalenka tamto

Skoro wspiera Ukrainę, pewnie iskrzy w jej relacjach z Rosjankami i tenisistkami z krajów wspierających Rosję. Z takiego założenia wychodzili dziennikarze i mie-

siącami „pompowali” m.in. kwestię relacji na linii Świątek – Sabalenka.

Białorusinka w rankingu deptała Polce po piętach, na chwilę zepchnęła ją z pozycji nr 1, toteż temat był wdzięczny. Aryna otrzymywała niewygodne pytania, a jej wypowiedzi rozkładano na czynniki pierwsze. Rzadko można się było w nich dopatrzeć kontrowersji, ale od czego tytuły.

„Aryna naprawdę powiedziała to o Idze!”, „Aryna lekceważąco o Idze”, „Sabalenka zagroziła Świątek”, „Sabalenka mija się z prawdą”, „Sabalenka o wojnie” – tak to zwykle szło, ale po kliknięciu w tytuł w słowach zawodniczki z Mińska nie kryło się zwykle nic zdroźnego. Przeciwnie, często mówiła o Idze z szacunkiem, a napaści na Rosji nigdy nie poparła.

Just kliknij

W nowym roku media znów będą patrzeć Idze i jej rywalkom na usta – wietrzyć konflikt tam, gdzie go nie ma. Z hukiem doniosą, że Polka „rozbiła bank”, „zarobiła fortunę”, zanalizują gesty, elementy stroju, relacje z psychologiem, trenerem, matką etc. Czy doczekają się pozakortowych sensacji? Wątpliwe, ale dopóki Polka jest na topie, będzie się klikać. A o to, czyli o pieniądze, w tym wszystkim chodzi.

 TOMASZ RYZNER

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

Orlando i okolice. 20 lat doświadczenia. KOMPLEKSOWA OBSŁUGA W JĘZYKU POLSKIM!

✓ Kupno domu?
✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

MAGDALENA DANOS
Licensed Real Estate Agent
tel. 407-760-9286

Florida Realty Investments
magdalenadanos@gmail.com
3451 Technological Ave., Suite 11
Orlando, FL 32817

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródle Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

● SARASOTA ● NORTH PORT ● VENICE ● PORT CHARLOTTE

13 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU

Agata Bulanda PA preferred SHORE
Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236 MÓWIĘ PO POLSKU
Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519
agatabulanda@msn.com
www.agatabulanda.com

SL 3123922

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.

Phone: 305.864.2349
e-mail: info@ampolstitute.org
www.ampolstitute.org

Honorary Consulate of the Republic of Poland

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
Phone: 305.866.0077
e-mail: polconsulfl@yahoo.com

Chopin Foundation of the United States, Inc.

Phone: 305.868.0624
e-mail: info@chopin.org
www.chopin.org
Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

Wycieczka młodzieży ze szkół należących do Centrali Polskich Szkół Doksztalcających do Bostonu

„Śladami Polaków w Ameryce”

Wycieczka to jedna z metod nauczania i wychowania uczniów. Ułatwia poznanie rzeczy i zjawisk, wpływa na rozwój postrzegania, wyobraźni i myślenia, kształtuje i rozwija uczucia patriotyczne, społeczne, estetyczne oraz buduje takie cechy charakteru jak koleżeństwo, wytrwałość czy zaradność. Wycieczka stwarza szansę społecznej integracji i refleksji nad emocjami, relacjami społecznymi. Wycieczki łączą przyjemne z pożytecznym, czyli zabawę z nauką. Rozwijają również talenty i pasje, uczą współzycia w grupie szkolnej.

2 grudnia grupa 40 uczniów klas 8–11 z czterdziestu polskich szkół ze stanów Nowy Jork, New Jersey, Pensylwania, Connecticut i Floryda wraz z nauczycielami Marią Marchwiński, Ewą Załusińską, Anną Tracz, Pauliną Surowiec udała się na wycieczkę „Śladami Polaków w Ameryce” do Bostonu w stanie Massachusetts. Wycieczka odbyła się w ramach projektu oraz otrzymanej dotacji z Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego na wspieranie edukacji polonijnej i polskiej poza granicami Polski w ramach konkursu Naszej Fundacji na rzecz Wspierania i Rozwoju Szkół Polonijnych.

Wycieczka rozpoczęła się zwiedzaniem Uniwersytetu Harvarda – na zdj. uczestnicy pod pomnikiem patrona tej uczelni na jej dziedzińcu

Cel: Harvard!

Pierwszym punktem wycieczki było odwiedzenie Uniwersytetu Harvarda. Zwiedzanie rozpoczęło się od wspólnego zdjęcia przy pomniku Washington Elm, gdzie odbyła się pierwsza inspekcja Washingtona. Następnie grupa udała się na spotkanie „Śladami Polaków w Ameryce” z polskimi naukowcami, wykładowcami i studentami Harvardu, które zorganizowała dr Natalia Banasik-Jemielińsk, adiunkt w Zakładzie Metodologii Badań Psychologicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, kierowniczka zespołu badań nad językiem i humorem, przebywająca na stypendium Fulbrighta w Harvard University. Pani Natalia opowiedziała o swojej pracy naukowej, badaniach i zajęciach ze studentami. Następnie uczniowie zapoznali się z kolejnymi przedstawicielami, pracownikami Uniwersytetu: Karoliną Bukowski – uczennicą z polskimi korzeniami, studentką ze Stanów Zjednoczo-

nych uczącą się języka polskiego, Tomaszem Hen-Konarskim – naukowcem z Polski, Ukrainian Research Institute Harvard University – historykiem Instytutu Historii Pamięci Narodowej, Adamem Śliwiakiem – pracownikiem naukowym postdoctoral Associate Massachusetts Institute of Technology, Idą Kożuchowską – warszawianką, studentką trzeciego roku Harvard University, która studiuje Matematykę Stosowaną i Biologię Komórek Macierzystych, Pawłem Bejmem – studentem architektury Harvard School of Design, Dominikiem Kuflem – studentem drugiego roku doktoratu fizyki kwantowej i neuromatematyki, Marcinem Magnusem – doktorem bioinformatyki zajmującym się komputerowymi modelami RNA. Uczniowie z entuzjazmem zadawali pytania. Spotkanie było inspirujące i pouczające, młodzi ludzie zdobyli nową wiedzę z różnych dziedzin oraz mieli możliwość spotkać się z Polakami, którzy osiągnęli sukces.

Śladami historii

Następnie uczestnicy udali się na zwiedzanie historycznego Harvard Yard z Pomnikiem Johna Harvarda, gdzie zrobili sobie wspólne zdjęcie, kolejno widzieli Widener Memorial Library, Harvard Hall. Dalej spacerkiem po miasteczku studentckim doszli do największej jadalni na terenie kampusu Annenberg Hall, tylko dla studentów pierwszego roku. Uczniowie byli pod wielkim wrażeniem, ponieważ witraże, długie stoły i łukowaty sufit sprawiły, że łatwo wyobrazić sobie siebie w Wielkiej Sali w Hogwarcie i połączyć się z czarodziejskim światem Harry'ego Pottera. Program wycieczki był bardzo napięty i prosto po posiłku grupa oddała się magii Bostonu i przeszła Freedom Trail, czyli najważniejszy szlak łączący historię i architekturę starego i obecnego Bostonu. Podczas spaceru przewodnik ciekawie opowiadał o historii, organizował konkursy dla uczestników, w których młodzież chętnie uczestniczyła. Uczniowie

mieli też okazję zadawać pytania przewodnikowi, sprawdzając jego wiedzę oraz mając możliwość wykazania się swoimi wiadomościami. Wszystkie informacje i rozmowy odbywały się w języku polskim. Po przejściu trasy uczniowie mieli przerwę na zakup pamiątek, zrobienie zdjęć.

Podczas wycieczki uczniowie spędzali czas razem poza szkolnymi murami, co pozwoliło na nawiązywaniu nowych przyjaźni i relacji. Doświadczenia zbierane podczas podróży, zwiedzania, rozwiązywania problemów czy wspólnej zabawy sprzyjają budowaniu więzi.

Integracja i zabawa

Po całym dniu zwiedzania grupa wycieczkowa zawitała w progi Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie. Przybyli na spotkanie z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami z tej placówki oraz przedstawicielami bostońskiej Polonii. Grupa została powitana przez dyrektora szkoły Jana Kozaka. Dyrektor zaprosił wszystkich uczestników do wspólnej kolacji. Po smacznym posiłku rozpoczęła się dyskoteka, na której DJ Konrad Kloczkowski wraz z kolegą rozbawili publiczność polskimi przebojami i amerykańskimi hitami. Impreza była przeplatana grami i zabawami integracyjnymi. Spotkanie zaowocowało wymianą wielu kontaktów pomiędzy uczestnikami wycieczki a bostońską młodzieżą. Po kilku godzinach z wielkim żalem, ale w doskonałych humorach, wycieczka pożegnała się z uczniami i całą społecznością polskiej szkoły w Bostonie, aby udać się do hotelu Hampton Inn.

Wioska pielgrzymów

3 grudnia, czyli kolejny dzień wycieczki, rozpoczął się śniadaniem w hotelowej re-

W wycieczce wzięli udział uczniowie z 40 polskich szkół na wschodnim wybrzeżu USA

stauracji, a następnie grupa wyjechała w kierunku Plymouth, jednej z najstarszych miejscowości w Ameryce, gdzie przybyli pierwsi pielgrzymi. Przewodnik wycieczki, pan Bogumił, opowiedział jakże interesującą, a zarazem przejmującą historię pierwszych osadników, którzy przybyli do Ameryki na statku Mayflower, który wycieczka zwiedzała z wielkim zainteresowaniem. W dalszej kolejności grupa przeszła pod Pomnik Pielgrzyma (Pilgrim Monument) – miejsce, gdzie stanęli pielgrzymi po zejściu ze statku, następnie uczestnicy wycieczki udali się na zwie-

dzenie Plymouth i muzeum Heritage Plymouth, pierwszej osady emigrantów. Jednym z ostatnich etapów wycieczki był przejazd pod pomnik National Monument to the Forefathers. Po tak owocnym zwiedzaniu głodni, zmęczeni i troszkę przemoczeni – ponieważ tego dnia padał deszcz – udali się na wspólny posiłek oraz w drogę powrotną. Z bagażem nowych doświadczeń, wiedzą i nowymi znajomościami wycieczka zakończyła się o godzinie 21:00, kiedy ostatni uczniowie zostali odebrani przez rodziców.

Podsumowując, wycieczka była bardzo

ciekawa i pełna przygód oraz bardzo dobrze zorganizowana i zaplanowana. Uczniowie mogli w tak krótkim czasie zobaczyć i zwiedzić wiele interesujących miejsc oraz doznać wielu niezapomnianych wrażeń. Pamiętajmy, że wycieczka jest bogatą i niezwykle atrakcyjną formą procesu nauczania i uczenia się, wpisującą się w jeden z najważniejszych postulatów współczesnej edukacji – aktywizację, czyli zaangażowanie ucznia i odpowiedzialność za własny rozwój oraz nabywanie nowych doświadczeń.

 SYLWIA WADACH-KLOCZKOWSKA

 Archiwum SJP w Bostonie

 Archiwum SJP w Bostonie

Częścią programu była wizyta w Szkole Języka Polskiego w Bostonie

Wycieczka była okazją do integracji polonijnej młodzieży z różnych szkół

Sprawdź swój horoskop turystyczny na 2024 rok!

Polska śladem znaków zodiaku

Wszyscy zadajemy sobie pytanie, co przyniesie nam rok 2024. Mamy nadzieję, że będą to też podróże. A jak podróżować, to oczywiście do Polski! Mamy dla Was wyjątkowy horoskop – horoskop turystyczny! Zobacz, jakie miejsce w Polsce powinniście odwiedzić w tym roku, w zależności od twojego znaku zodiaku.

Baran

Osoby urodzone pod znakiem Barana zawsze szukają czegoś nowego. Są odważni i niezależni, dlatego żądni są przygód. Lubią też nietypowe wybory. Dlatego turyści spod tego znaku zdecydują się na Łódź, miejsce, które nie jest oczywiste. To centralnie położone w Polsce miasto pełne jest kontrastów i twórczej energii. Łódź wita podróżników lubiących odkrywać nowe realia. Eklektyczna, intrygująca i zaskakująca – zawsze nastawiona na przyszłość i kreatywność. Dokładnie jak Baran!

Byk

Ten znak kocha wygodę i luksus. Lubi dobrze zjeść, robić zakupy, otaczać się pięknymi przedmiotami, a także odwiedzać piękne miejsca. Ale jest także tradycjonalistą, który nie lubi zmian. Osobom urodzonym pod znakiem Byka proponujemy odwiedzenie stolicy naszego kraju. To królewskie miasto z majestatycznymi zabytkami, ale także doskonałymi restauracjami i dużymi centrami handlowymi. Krótko mówiąc, Warszawa będzie w stanie zaspokoić wszystkie potrzeby Byka.

Bliźnięta

Są żywe, pełne energii i ciekawości. Zamiast tego nienawidzą rutyny. Lubią przebywać wśród ludzi. Bliźniętom może więc spodobać się Lublin – miasto otwarte, romantyczne, tętniące życiem, sztuką i kulturą. Przez stulecia miejsce styku Wschodu i Zachodu, ważne skrzyżowanie handlowe i dyplomatyczne, na którym oprócz wymiany towarów następowało ciągłe mieszanie się idei, wartości i zwyczajów. Miasto, dumne ze swojego dziedzictwa kulturowego, zachowuje otwartą mentalność, która przejawia się także w organizacji licznych wydarzeń kulturalnych. Lublin na pewno nie znudzi się Bliźniętom!

Rak

Z kolei osoby spod znaku Raka są bardzo wrażliwe, delikatne i emocjonalne. To ludzie ogólnie spokojni i wolący ciszę od tłumów i rozrywki. Kochają historię, a często interesują się tradycjami różnych krajów. Wszystkie te cechy sprawiają, że Podlaskie ze swoim bogactwem przyrodniczym (cztery parki narodowe) oraz barwnym, wieloetnicznym i wielokulturowym dziedzictwem jest idealnym miejscem dla Raka. Dzięki temu Raki będą mogły odpocząć z dala od ludzi, w środku zieleni, ale także odkryć regionalne tradycje.

Lew

Ten znak jest zawsze pełen energii i bardzo aktywny pod względem społecznym, kulturowym i fizycznym. Jest osobą pewną siebie, dumną i ambitną. Dla turystów spod naprawdę mocnego znaku proponujemy wspinaczkę po górach! Wyrwały i dumny Lew z pewnością polubi Tatry ze szczytami sięgającymi nawet ponad 2400 metrów nad poziomem morza!

Panna

Kocha porządek i harmonię. Dla niej wszystko musi mieć swoje miejsce. Dlatego dobrze odnajduje się w archiwach, bibliotekach czy muzeach. Jest bardzo inteligentna i lubi pogłębiać swoją wiedzę. Może osobom urodzonym spod znaku Panny spodoba się Gdańsk – miasto o bogatej historii. Panny powinny polubić dwa nowoczesne muzea znajdujące się w tym mieście: Muzeum II Wojny Światowej i Europejskie Centrum Solidarności.

Waga

Osoby urodzone pod znakiem Wagi kochają towarzystwo i przyjemności życia. Nie lubią myśleć o problemach tego świata, wolą pozostać w ciszy i spokoju we własnym świecie. Zawsze poszukują

Gdańsk – miasto o bogatej historii – jest doskonałym celem podróży dla zodiakalnej Panny

wewnętrznej harmonii. Z tego powodu idealnym celem podróży byłby obszar bogaty w przyrodę, z dala od tłumów i gwaru miasta. Doskonałym wyborem będzie etniczno-historyczny region Kaszub, pełen lasów, jezior i rzek, gdzie można również skosztować smacznych produktów regionalnych i poznać lokalny folklor.

Skorpion

Jest tajemniczy i pełen kontrastów. Osoby spod tego znaku są bardzo aktywne i odważne, lubią akcję i wyzwania. Doskonałym wyzwaniem dla niego może być pokonanie (pieszo lub na rowerze) Szlaku Orlich Gniazd, jednego z najbardziej ciekawych szlaków turystycznych w Polsce, który swoją nazwę zawdzięcza ruinom wzniesionych na zlecenie króla Kazimierza Wielkiego zamków i fortec na trudno dostępnym skałach. Słyną one z romantycznego charakteru i wyjątkowych lokalizacji.

Strzelec

Strzelce to bardzo ciekawi i otwarci ludzie. Lubią wszystko, co nowe i egzotyczne. Gdziekolwiek się pojawią, znajdą coś dla siebie. Uwielbiają sztukę i filozofię. Są idealistami. Może więc polubią miasto Zamość, uważane za „perłę renesansu”. Zespół urbanistyczno-architektoniczny Starego Miasta zbliżony jest do słynnej renesansowej koncepcji „miasta idealnego”.

Koziorożec

Jest konserwatystą, tradycjonalistą i nie lubi zmian. Uwielbia niezłomność i bez-

pieczeństwo. Najlepszym wyborem dla Koziorożca będzie zatem miasto Kraków, świetny klasyk, który dostosowuje się również do innej cechy kochającego zabawę Koziorożca. Kraków jest bowiem miastem studenckim, uważanym za kulturalną stolicę Polski.

Wodnik

To wizjoner. Uwielbia myśleć o przyszłości i czuć się wolnym. Jest też dość ekscentryczny (i dumny z tego) oraz interesuje się nowymi technologiami. Chociaż generalnie lubi towarzystwo, uwielbia też od czasu do czasu izolować się i myśleć o tajemnicach wszechświata. Pewnie chciałby więc podziwiać gwiazdy w nieskazitelnym Bieszczadach w Podkarpaciu, gdzie w wielu miejscach poczuje się naprawdę wolnym.

Ryby

Osoby urodzone pod znakiem Ryb uwielbiają mistycyzm. Fascynuje ich magia i zjawiska paranormalne. W Polsce jest wiele miejsc, które mogłyby zainteresować Ryby. Może zaczną od wycieczki do Zamku Krzyżtopór w Świętokrzyskiem. Zamek ten zaprojektowany na wzór kalendarza ma cztery wieże reprezentujące cztery pory roku, 12 sal reprezentujących 12 miesięcy, 52 pokoje symbolizujące 52 tygodnie w roku oraz 365 okien na każdy dzień w roku plus dodatkowe okno do wykorzystania tylko w latach przestępnych.

Biały Orzeł Junior

Dodatek dla **dzieci i rodziców**

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEŁ

POCZYTAJMY RAZEM

Nina Opic

TANIEC WIATERKA

W dziuplach w leśnym zagajniku niedaleko miasta od dawna mieszka rodzina Wiatrów: pan Wiatr, pani Wiatrowa i ich dzieci: synek Wiaterek i dwie córeczki: Wichurka i Wiatrunia. Ich ulubionym zajęciem od zawsze był wiatrowy taniec. Tańczą wśród drzew, ulic, bloków, wśród płynących nad miastem chmur i obłoków. Czasem nawet pogwizdują sobie tańcząc. Najbardziej roztańczonym jest Wiaterek, który najchętniej to tańczyłby całą noc i cały dzień.

– Czy mógłbym sobie trochę potańczyć po mieście? – pytał Wiaterek, wychylając swoją rozwichrzoną głowę ze starej dziupli.

– My też, my też! – zapiszczały jego młodsze siostrzyczki.

– Jeśli obiecacie, że będziecie grzecznie tańczyć i poza Rzeszów nie zawędrujecie, to pozwolę na taki noworoczny taniec – powiedziała mama, pani Wiatrowa.

– Fiu, fiu, fiu! Będziemy grzeczni i roztańczeni – zagwizdały dzieci Wiatrowe

– Wiaterku, pilnuj siostrzyczek! I pozdrów Rzeszów!

I całe Wiatrowe rodzeństwo pomknęło ze swej dziupli do miasta, niosąc na swych wiatrowych skrzydłach trzy serduszka, by obdarować nimi miasto i ludzi. I kogo tylko

zobaczyli, głaskali delikatnie, powodując uśmiech na twarzach. W pewnym momencie Wiaterek oddalił się od swoich siostrzyczek i zaczął swój wiatrowy taniec – na okrągłej kładce tańczył jakiegoś obertasa, przy zamku dostojnego poloneza, a na rynku przy studni walczyka. Nawet chciał chwycić dwie wskazówki ratuszowego zegara, by zatańczyć poleczkę, ale jego młodsze siostrzyczki pogroziły mu skrzydełkami. Spacerując po mieście, uważnie się przyglądajcie, może spotkacie wesołe Wiatarki, kto wie...

SŁOWEM MALOWANE

Barbara Śnieżek

Dobra rada

Któż to puka do mych drzwi?

To ja, Nowy Roczek!

Witaj!

Co przynosisz mi?

Dni pełniutki koszyk.

Zdradzisz, jakie to są dni?

Od ciebie zależy!

Co mam robić?...

Powiem ci:

Kochać wszystkich ludzi!

Kiedy miłość będzie w nas,

znikną wszelkie spory

i nastanie wreszcie czas

radości, pokoju.

POLSKIE ŚLADY

Pomnik „Partyzanci” w Bostonie

Pomnik „Partyzanci” w Bostonie, MA jest pierwszym monumentem na świecie poświęconym Żołnierzom Wyklętym. Monument dłuta śp. Andrzeja Pityńskiego odsłonięty został z inicjatywy środowisk polonijnych w tym mieście 10 listopada 1983 roku. Dzień ten przez ówczesnego burmistrza Bostonu Kevina White'a został proklamowany Dniem Partyzanta. Pierwotnie pomnik „Partyzanci” stał w Parku Bostońskim, skąd przeniesiono go na ulicę Summer w południowym Bostonie, w rejonie stacji metra World Trade Center, potem przez kilkanaście lat przy ulicy Summer w południowym Bostonie, w rejonie stacji

metra World Trade Center. Obecnie monument został ustawiony na pasie zieleni między dwupasmową D Street, nieopodal skrzyżowania tej ulicy z Congress Street.

Pomnik „Partyzanci” przedstawia pięciu jeźdźców na koniach w szyku marszowym, z pochylonymi głowami, zmęczonych i wyczerpanych ciągłą walką, ucieczką, na ślaniających się wychudłych rumakach, bardziej przypominających leśne widma, duchy wędrujące po leśnych bezdrożach.

Pomnik od 40 lat – mimo kilku zmian lokalizacji – przypomina mieszkańcom i turystom odwiedzającym Boston o tym wycinku historii Polski.

 Archiwum WEM

WYBITNI POLACY

Patroni Roku 2024

Marek Hłasko

Sejm i Senat RP co roku wybierają zasłużone dla polskiej nauki, kultury i sztuki osoby, którym poświęcony będzie kolejny rok. Zgodnie z podjętymi przez obie izby parlamentu uchwałami 2024 będzie rokiem: Marka Hłaski, arcybiskupa Antoniego Baraniaka, Romualda Traugutta, Wincentego Witosa, Kazimierza Wierzyńskiego, Melchiora Wańkowicza, Rodziny Ulmów, Zygmunta Miłkowskiego, Witolda Gombrowicza, Czesława Miłosza, Władysława Zamoyskiego i Polskich Olimpijczyków. Decyzją Senatu rok 2024 będzie także Rokiem Edukacji Ekonomicznej.

Marek Hłasko był wybitnym prozaikiem i autorem scenariuszy filmowych. Do jego dorobku literackiego należą m.in. zbiór opowiadań „Pierwszy krok w chmurach” czy „Piękni dwudziestolenni”. Jak podkreślili posłowie w uchwale, pisarz potrafił „nasyścić banalne motywy i tematy zaczerpnięte z potocznego życia głęboką treścią egzystencjalną, dzięki czemu jego twórczość ma wymowę uniwersalną”. W 2024 r. (dokładnie: 14 stycznia) przypada 90. rocznica urodzin Marka Hłaski.

 Wikipedia – il. Zbigniew Kresowaty

CO KRAJ, TO OBYCZAJ

Dzień Babci i Dziadka

 Getty Images

W Polsce Dzień Babci i Dziadka obchodzony jest odpowiednio 21 i 22 stycznia każdego roku, stanowiąc wyjątkową okazję do wyrażenia miłości i szacunku dla swoich ukochanych dziadków.

Z tej okazji dzieci często przygotowują drobne upominki, rysunki czy życzenia. W szkołach i przedszkolach organizowane są specjalne uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka. To święto jest okazją do celebrowania więzi między pokoleniami i podkreślenia roli, jaką odgrywają dziadkowie w wychowaniu i kształtowaniu wartości wśród swoich wnuków.

W Stanach Zjednoczonych Dzień Dziadków, znany także jako National Grandparents Day, obchodzony jest w pierwszą niedzielę po Labor Day, czyli Święcie Pracy, które przypada zazwyczaj na pierwszy poniedziałek września. To święto zostało

ustanowione w 1978 roku przez prezydenta Jimmy'ego Cartera i jest dedykowane upamiętnieniu roli, jaką odgrywają dziadkowie w życiu swoich wnuków.

QUIZ

Połącz nazwy państw i ich stolice

1. Polska
2. Niemcy
3. Francja
4. Dania
5. Szwecja
6. Hiszpania
7. Norwegia
8. Portugalia
9. Węgry
10. Słowacja

- A. Kopenhaga
- B. Madryt
- C. Warszawa
- D. Lizbona
- E. Budapeszt
- F. Bratysława
- G. Berlin
- H. Oslo
- I. Paryż
- J. Sztokholm

Prawidłowe odpowiedzi: 1C, 2G, 3I, 4A, 5J, 6B, 7H, 8D, 9E, 10F

LABIRYNT

Wskaż misiowi drogę do domu

UWAGA, KONKURS!

„Polonijny Rodzic na 6”

Tytuł „Polonijny Rodzic na 6” jest specjalnym wyróżnieniem dla wybitnych rodziców szkół polonijnych na całym świecie. Obecnie trwa VII edycja tego międzynarodowego konkursu.

Konkurs został zainicjowany przez Komisję Kulturalno-Oświatową Szkoła Polska w Portland w 2018 roku i odbywa się corocznie.

Konkurs ma na celu docenienie roli rodzica w rozwoju szkoły polonijnej oraz podkreślenie jak istotnym i ważnym jest jego zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły. Ma promować postawę rodzica – nauczyciela swoich dzieci, który przekazuje i pielęgnuje język ojczysty w swoim domu.

Celem konkursu jest docenienie wkładu rodziców w współtworzeniu szkół polonijnych i nagrodzenie ich pracy, roli rodziców w pielęgnowaniu polskości, polskiego języka, tradycji i kultury u swoich

dzieci, zaangażowania i pomocy rodziców, dzięki którym szkoły polonijne mogą prężniej działać i oferować ciekawszy program dla uczniów oraz inicjatywy, i szczególnych wpływów, jakie dany rodzic ma na środowisko szkolne uczniów szkół polonijnych i we własnym domu.

Do konkursu może być nominowany każdy rodzic szkoły polonijnej na świecie, który zaangażowany jest w życie szkoły przez minimum 5 lat. Rodzic może być nominowany przez nauczycieli, dyrektora szkoły, komitet rodzicielski, a zgłaszany jest przez dyrektora szkoły. Dla zwycięzcy konkursu przewidziany jest dyplom oraz nagroda „Polonijny Rodzic na 6”, a dla wszystkich nominowanych rodziców dyplom.

Termin zgłaszania nominacji upływa 30 marca 2024 r. Szczegółowy regulamin konkursu można znaleźć na stronie: www.polonijnyrodzicna6.com

JS

polonijnyrodzicna6.com

CIEKAWOSTKA JĘZYKOWA

„Bardzo rewelacyjny”?

Są takie przymiotniki, które same z siebie oznaczają najwyższe natężenie cechy: wspaniały, świetny, rewelacyjny, znakomity, fantastyczny, niesamowity, nieprawdopodobny albo: okropny, koszmarny, makabryczny... Połączenie ich z przysłówkiem BARDZO, wskazującym na nasilenie cechy, powoduje efekt odwrotny: zamiast wzmacniać znaczenie, osłabia je, „ośmieszając” sam przymiotnik. Poprawnie mówimy i piszemy po prostu: rewelacyjny, znakomity, świetny, wspaniały, fantastyczny.

NCK.PL

KAŹNIK RODZICA

Szczęśliwe dni, których jeszcze nie znamy...

Nowy Rok to nie jest nowe życie, to jest początek nowego etapu, wart celebrowania oraz spojrzenia na życie, które dostaliśmy, z wdzięcznością i spokojem. Każdy z nas doskonale zna piosenkę Marka Grechuty pod tytułem „Dni, których nie znamy”.

Utwór próbuje przekonać, zasugerować, że nie warto żałować dni i chwil, które przeminęły, bo tak naprawdę ważne są tylko te dni, których jeszcze nie znamy. Przyszłość, która się przed nami kreuje. Piękna i wzruszająca piosenka jest idealnym utworem na rozpoczęcie nowego roku.

Na pewno zastanawiamy się jak dobrze zacząć nowy rok? Czy warto spisywać listy tysiąca postanowień, aby dobrze zacząć nowy rok? Można po prostu nastawić się na pozytywne zdarzenia, przemyśleć swoje priorytety, zastanowić się, co jest ważne.

Czego warto sobie życzyć na ten 2024 zamiast postanowień, przy których zmienia się tylko data ważności? Może...

... nadziei na lepsze jutro

Nawet jeśli dziś wydaje się być naprawdę matką głupich. Z perspektywy czasu okazuje się, że tylko głupi nie mają nadziei. Jak wiele dobrego może się zdarzyć w ciągu roku zależy od nas. Pamiętajmy, że nadzieja zawsze umiera ostatnia. W tym miejscu chciałabym zaproponować ponadczasową opowieść o dojrzewaniu i przemianie. Poruszająca powieść dziewiętnastowiecznego mistrza pióra Charlesa Dickensa pt. „Wielkie nadzieje” to książka, która doczekała się blisko dwudziestu filmowych adaptacji.

Treść skoncentrowana jest na losach osieroconego chłopca, który mieszka z siostrą i jej mężem kowalem. Pewnego dnia chłopak pomaga ukrywającemu się zbiegowi. Mijają lata, Pip pracuje jako cze-

ładnik u swojego szwagra. Jest nieszczęśliwie zakochany w Estelli, pięknej dziewczynie, wychowywanej przez bogatą, zdwawaczącą starą pannę Havisham. Młodych ludzi dzieli jeden z najbardziej prozaicznych powodów – status majątkowy. Pewnego dnia okazuje się jednak, że życie Pipa może ulec diametralnej zmianie. Młodzieniec otrzymuje od anonimowego darczyńcy ogromną sumę pieniędzy. Jest jednak jeden warunek – Pip ma wyjechać do Londynu i podjąć edukację... Wspaniała powieść na dobry początek roku.

... zaufania do siebie i świata

Zamiast wiecznych wątpliwości i podejrzliwości, zamiast oglądania się za siebie, zamiast strachu, który paraliżuje i zatrzymuje w miejscu. Nabierzmy pewności siebie i wiary w swoje możliwości. Zaufanie jest czymś, bez czego ludzie nie mogą żyć, ponieważ jest głęboko zakorzenione w naszej naturze. Weźmy zaufanie ze sobą w nowy rok i pielęgnujmy je jak skarb, bo moc zaufania jest w nas. Jest to również tytuł kolejnej pozycji k s i ą ż k o w e j którą proponuję na dobry nowy rok.

Budowanie zaufania to jedna z najważniejszych życiowych umiejętności. Kształtuje charakter, wymaga empatii i chęci bycia pomocnym oraz ambicji, by odnosić większe sukcesy w pracy i w domu. Ważne jest też, by umieć za-

ufać innym i rozpoznać, komu warto powierzyć nasze najszczerze myśli. Zaufanie to coś, czego uczymy się przez całe życie. To podstawa relacji międzyludzkich.

Początek nowego roku to ważny moment także dla dzieci

W książce „Moc zaufania” autor Robin Dreeke przedstawia kodeks pięciu prostych zasad, które wdrożone w życie ułatwią nam rozwój kariery, budowanie relacji i zapewnią szacunek do samego siebie. Robin Dreeke jest byłym agentem i szefem Wydziału Analizy Behawioralnej FBI oraz autorem popularnych książek dotyczących rozumienia i analizy ludzkich zachowań.

... umiejętności dostosowania się do okoliczności

Nie trzymajmy się sztywno równiutko rozpisanych oczekiwań, tych wszystkich postanowień spisanych od linijki i rzadko kiedy dotrzymywanych. Rozglądajmy się dookoła, miejmy oczy i serce otwarte na innych, korzystajmy z możliwości, przestrzegajmy różne punkty widzenia, dajmy się czasem zaskoczyć. I uśmiechajmy się do tego, co przynosi dzień. Choć wiadomo, że życie nie tylko różami jest usłane, niestety są też kolce i czasem bar-

do boli, kiedy po nich stąpamy... Judith Orloff napisała błyskotliwą książkę „Błogość życia”, w której łączy duchową mądrość, współczesną wiedzę medyczną i swoje nadzwyczajne zdolności intuicyjne. Ta książka pozwala przezwyciężyć przeszkody, które stoją nam na drodze do wewnętrznego spokoju, szczęścia i zdrowia.

* * *

Szczęśliwego nowego roku z nową nadzieją, ufnością w siebie i dobroć innych ludzi oraz dostosowania się do otaczającej nas rzeczywistości, jaka by ona nie była.

SYLWIA WADACH-KLOCZKOWSKA
Nauczycielka Szkoły
Języka Polskiego
im. św. Jana Pawła II
w Bostonie

Bibliografia:

- <https://manufaktura-radosci.pl/3-dobre-rady-na-nowy-rok/>
- <https://www.empik.com/wielkie-nadzieje-dickens-charles.p1202549357,ksiazka-p#ProductDescription>

Dodatek dla dzieci i rodziców „Biały Orzeł Junior” jest realizowany we współpracy z Konsulatem Generalnym RP w Nowym Jorku oraz współfinansowany ze środków DWPPG MSZ.

Festiwal Życia to największy w Polsce festiwal chrześcijański dla młodzieży

Z wiarą i radością

Dlaczego warto przyjechać do Kokotki – niewielkiej miejscowości na Śląsku – nawet z drugiego końca świata? W dniach 8–14 lipca 2024 r. odbędzie się tam Festiwal Życia. „Festiwal Życia to największy w Polsce festiwal chrześcijański dla młodzieży. Tydzień pod namiotami, koncerty, konferencje, warsztaty... Życie, radość, Bóg!” – tak do udziału w tym wydarzeniu zachęcają organizatorzy, informując, że właśnie wystartowała rejestracja.

Na stronie www.bilety.festiwalzycia.pl dostępne są już tygodniowe karnety. Na razie nie zostało ogłoszone hasło najbliższej edycji ani zespoły, jakie pojawią się na scenie, ale nie oznacza to, że za festiwalowymi kulisami nic się nie dzieje.

– Przygotowania do kolejnego festiwalu ruszyły praktycznie od razu po zakończeniu zeszłorocznej edycji. Najpierw zbieraliśmy wnioski i pomysły na kolejny rok, a od września regularnie spotykamy się w gronie współorganizatorów z kilku diecezji i zakonów. Mamy już koncepcję tematyki i postaci przewodniej, planujemy też niewielkie, choć istotne zmiany w programie, tak aby festiwal w przyszłym roku był jeszcze lepszy – zapowiada o. Tomasz Maniura, misjonarz oblat, duszpasterz młodzieży i główny organizator Festiwalu Życia.

Organizatorzy zachęcają do jak najszybszej rejestracji, bo im szybciej, tym...

taniej. Wprowadzone zostały trzy progi cenowe dla karnetów tygodniowych:

- od 8 grudnia – 590 zł,
- od 8 maja 2024 – 690 zł,
- od 8 czerwca 2024 – 750 zł.

Wszystkie szczegóły są dostępne na stronie Festiwalu Życia – www.festiwalzycia.pl. Więcej materiałów i aktualności pojawia się w mediach społecznościowych festiwalu: na Facebooku, Instagramie, TikToku i YouTube.

Najlepszy tydzień w życiu?

Festiwal Życia od 2018 roku organizowany jest w Kokotku, dzielnicy Lublińca na Śląsku, w klimatycznym otoczeniu lasu i stawu. Postacią przewodnią każdej edycji wydarzenia jest wybrana postać biblijna. W programie są m.in. koncerty największych gwiazd polskiej muzyki, konferencje znanych prelegentów, kilkadziesiąt różnorodnych warsztatów, a także ekstremalny bieg przez wodę, błoto i piasek. A oprócz tego – codzienne msze święte, rozmowy w grupach dzielenia i całodobowa adoracja Najświętszego Sakramentu.

Impreza porównywana do największych festiwali muzycznych – tyle że w katolickim wydaniu – co roku na początku lipca przyciąga tysiące młodych ludzi z Polski i zagranicy. Ostatnie edycje zebrały mnóstwo pozytywnych opinii i odbiły się szerokim echem w ogólnopolskich, nie tylko religijnych, mediach, wzbudzając masę pozytywnych reakcji.

Dla wielu uczestników festiwal to najlepszy tydzień, na który czekają cały rok, co otwarcie deklarują. Wraz z rozwojem wydarzenia rośnie nie tylko ogólna frekwencja, ale także liczba zagranicznych uczestników festiwalu. Do Kokotki ściągają Polonia z całego świata – od Kanady, poprzez różne kraje europejskie, aż po Australię.

– Młodzi przyjeżdżają, żeby poczuć tę ogromną wspólnotę ze swoimi rówieśnikami, którzy wierzą tak samo jak oni i przed którymi nie muszą niczego udawać. Przyjeżdżają też rodzice z dziećmi, którzy przemierzają nieraz pół świata, żeby pokazać im żywy, młody Kościół. W rozmowach wielokrotnie powtarzają, że w swoim miejscu zamieszkania nie mają sposobności, by tego doświadczyć – podkreśla Szymon Zmarlicki, rzecznik medialny Festiwalu Życia.

W poprzednich latach na festiwalowej scenie grali już: Golec uOrkiestra, Tribbs, Luxtorpeda, 2Tm2,3, Roksana Węgiel, Ka-

Na festiwalowej scenie co roku pojawiają się znani i lubiani wykonawcy. Na zdj. Kamil Bednarek z fanami podczas Festiwalu Życia w 2022 r.

Impreza przyciąga tysiące młodych ludzi z Polski i zagranicy

mil Bednarek, Kuba Badach, Arka Noego czy TGD. A w roli prelegentów wystąpili m.in.: Monika Hoffman-Piszora (@monika_i_dzieciaki_cudaki), Wojciech Modest Amaro, Jan Mela, Monika i Marcin Gomułkowie (Początek Wieczności), Sylwia Jaśkowiec, Tomasz Samołyk, Ania Gołędzinowska i bracia z Taizé.

Głównym organizatorem Festiwalu Życia jest o. Tomasz Maniura, misjonarz oblat i założyciel duszpasterstwa młodzieży NINIWA, znany z prowadzenia za-

granicznych wypraw rowerowych NINIWA Team (m.in. do Jerozolimy, Maroka, na Nordkapp i Syberię) oraz stworzenia prężnie działającego dużego ośrodka rekolekcyjno-wypoczynkowego w Kokotku.

W organizację wydarzenia włącza się szereg polskich diecezji i zakonów. Od 2023 roku patronat honorowy nad festiwalem objęła m.in. Konferencja Episkopatu Polski.

INFORMACJA PRASOWA
OPR. WEM

Na festiwal przyjeżdżają też rodzice z dziećmi

Szlakiem kultury żydowskiej w Polsce

Echa historii

Siedem wieków trwało współistnienie dwóch narodów na terytorium Rzeczypospolitej: polskiego i żydowskiego. W naszym kraju znajdziemy wiele śladów dziedzictwa żydowskiego w postaci cennych obiektów, organizacji cyklicznych wydarzeń, szlaków, tradycji i kuchni.

Przed II wojną światową Warszawa była jednym z największych ośrodków kultury żydowskiej w Europie. Odwiedzając Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN oraz liczne w stolicy miejsca pamięci związane z Holocaustem, możesz poznać historię Żydów polskich.

Muzeum POLIN to miejsce, które przywraca pamięć o 1000-letniej historii Żydów polskich. Zachwyci Cię już sama architektura holu głównego, który swoim kształtem przypomina wóz symbolizujący przejście Żydów przez Morze Czerwone w drodze do Ziemi Obiecanej. Wewnątrz obejrzyj zrekonstruowane sklepienie repliki XVII-wiecznej synagogi w Gwoźdźcu oraz interaktywną wystawę, która przybliży tradycję oraz kulturę społeczności żydowskiej.

Znajdujący się przed budynkiem muzeum Pomnik Bohaterów Getta powstał dla uczczenia tych, którzy zginęli w warszawskim getcie. W tym miejscu rozpoczyna się, upamiętniający tragiczne wydarzenia, Szlak Walki i Męczeństwa Żydów wiodący ulicami getta warszawskiego. Na trasie traktu zobaczysz tablice upamiętniające przywódców powstania i działaczy społecznych. Zamyka go pomnik Umschlagplatz znajdujący się w miejscu, skąd wyruszały transporty Żydów do obozu zagłady w Treblince. O istnieniu getta warszawskiego przypominają żeliwne tablice zamontowane w chodnikach ulic, wyznaczające jego dawne granice oraz fragmenty muru getta, które zobaczysz w podwórzu między ulicami Sienną i Żłotą.

Wybierz się do jedynej czynnej przedwojennej synagogi im. Nożyków oraz na ulicę Próżną, której zabudowa przetrwała zagładę getta. Co roku na przełomie sierpnia i września w tej okolicy odbywają się koncerty plenerowe organizowane w ramach festiwalu współczesnej kultury żydowskiej – Warszawa Singera.

To wydarzenie scalające dwie kultury: polską i żydowską. Każdego roku War-

szawa, na 9 dni, zmienia swe oblicze. Staje się miastem tętniącym muzyką i mówiącym wieloma językami. Wówczas będziesz miał okazję usłyszeć jak brzmi muzyka synagogalna, ludowa, klezmerska. Dodatkowo artyści polscy i ci przybyli z zagranicy zaprezentują utwory muzyki klasycznej oraz te bardziej awangardowe. Festiwal Warszawa Singera daje jedyną w swoim rodzaju okazję, aby bliżej przyrzeć się najnowszemu trendom panującym w sztukach plastycznych, teatrze, literaturze czy filmie. Oczywiście wszystko w polsko-żydowskim klimacie. To wydarzenie, już od 2004 roku, przybliży wszystkim przybyłym tysiącletnią historię Polaków oraz Żydów.

Judaica w Polsce to oczywiście także Kraków. Pomędzy Starym Miastem a Wzgórzem Wawelskim znajduje się dawna dzielnica żydowska – Kazimierz (cały obszar oraz jeszcze Stradom wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO), do której tłumnie podążają turyści, żeby skosztować tradycyjnych, koszernych dań w jednym z licznych tu lokali pielęgnujących żydowskie tradycje.

Na wschodniej pierzei ulicy Szerokiej zachowały się największe zabytki żydowskie Krakowa: synagoga i cmentarz Remu z połowy XVI w. Na cmentarzu założonym w 1551 roku spoczywają wybitni przedstawiciele społeczności żydowskiej: rabini, uczeni, lekarze. Rozpoznać można dwa typy nagrobków: unikatowe nagrobki tumbowe o trapezoidalnym kształtem oraz nagrobki w formie wolnostojących płyt.

Kazimierz obfituje w lokale, w których można skosztować tradycyjne, koszerne dania. Przez dzielnicę biegnie Trasa Zabytków Żydowskich. Zainteresowani tematyką Holocaustu powinni zobaczyć jeszcze Plac Bohaterów Getta, fragment muru getta na ul. Lwowskiej 29 i ekspozycję w Fabryce Schindlera na Zabłociu.

Synagogi i inne zabytki kultury żydowskiej, brukowane uliczki, a także liczne

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie

galerie, antykwariaty, kawiarenki i restauracje zapewne mają wpływ na urokliwą i niepowtarzalną atmosferę tego miejsca.

W każde lato od 1988 roku organizowany jest słynny w skali międzynarodowej Festiwal Kultury Żydowskiej. Jest jednym z największych tego typu wydarzeń w skali światowej. Impreza stanowi miejsce spotkań ludzi z całego świata, zarówno Żydów, jak i wszystkich zafascynowanych niepowtarzalnym kolorytem kultury tego narodu, odczuwających potrzebę obcowania z nią, poznawania, czerpania z niej twórczych inspiracji i odnajdowania wspólnych wartości. Zabawie i wzajemnemu poznaniu służą film, taniec, literatura, wystawy, wykłady, spotkania autorskie, warsztaty oraz wszechobecna muzyka. Wystawy i wernisaże pozwalają poznać prace uznanych artystów (m.in. Feliksa Muszyńskiego), spektakle teatralne ukazują bogactwo żydowskiej tradycji (np. „Skrzypek na dachu”), warsztaty uczą tradycyjnego tańca (frejlechs, horas, bulgar), koncerty muzyki klezmerskiej prezentują m.in. unikalne melodie z klasycznych wesel przełomu XIX i XX w. Uczestnicy festiwalu mają także niepowtarzalną szansę skosztowania tradycyjnej, koszernej kuchni żydowskiej.

Z Krakowa przenieśmy się do leżącego nieopodal (w tym samym województwie małopolskim) Tarnowa. Oprócz renesansowej starówki, trzeba obejrzyć zrewitalizowaną część dzielnicy należącej przed wojną do Żydów, stanowiących niemal

połowę mieszkańców Tarnowa. Zachowane przy ul. Wekslarskiej i Żydowskiej kamienice prezentują najbardziej charakterystyczny dla tej narodowości, zwarty charakter zabudowy, z wąskimi przesmykami pomiędzy domami, ciasnymi sieniami oraz maluteńkimi podwórkami. Wokół Bimy, jedynej, ale najważniejszej części nie istniejącej już, najstarszej tarnowskiej synagogi, gdzie czytano Torę i odprowadzono obrzędy, odbywa się teraz wiele wydarzeń promujących kulturę żydowską.

Przemieszczając się dalej na wschód, dotrzemy do Leżajska – miasta położonego w dolinie Sanu w województwie podkarpackim. Co roku do znajdującego się tu ohelu chasydzkiego cadyka Elimelecha żyjącego w XVIII w. przybywają tłumnie pielgrzymi, głównie z Izraela i Stanów Zjednoczonych. Niewielka kaplica grobowa, cel pielgrzymki, mieści się na cmentarzu.

W poszukiwaniu dziedzictwa żydowskiego warto też wybrać się do Tykocina w województwie podlaskim, gdzie przed wojną było jedno z największych skupisk ludności żydowskiej. Pamięć o niej przechowuje barokowa synagoga, druga co do wielkości w Polsce po krakowskiej. Wzniesiono ją na planie kwadratu w miejscu poprzedniej drewnianej bożnicy w stylu barokowym z elementami renesansowymi.

To oczywiście tylko przykłady miejsc dziedzictwa żydowskiego, które możesz odwiedzić w Polsce.

POT

POT

Śladem książek do Polski

Piękno Polski ukryte w literaturze

 Archiwum WEM

Góry Sowie stanowiły tło powieści polskiej noblistki Olgi Tokarczuk.

Myśląc o podróży i zwiedzaniu Polski, często szukamy emocjonalnych, dobrze się kojarzących inspiracji. Jeśli ktoś jest miłośnikiem polskiej literatury, to doskonałym pomysłem będzie razem ze słynnymi autorami wyruszyć w podróż śladami porywającej literatury. Gdzie? Oczywiście do Polski!

Wycieczkę zacznijmy od magicznych Sudetów, gdzie swoje miejsce na ziemi odnalazła Olga Tokarczuk, laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za rok 2018. Baśniowe Wzgórza Włodzickie i Góry Sowie pełne są atrakcji i tajemniczych historii. Ich jedyny w swoim rodzaju charakter doskonale oddała Tokarczuk w powieści „Prowadź swój pług przez kości umarłych”, zekranizowany potem przez hollywoodzką reżyserkę Agnieszkę Holland w filmie „Pokot”. Znajdziecie tam nie tylko urzekający górzysty i popręciany w poprzek przełomami rzek naturalny krajobraz, ale także słynne zamki, Twierdzę Srebrnogórską czy Sztolnie Walmińskie, czyli słynny Komplex RIESE „Rzcza”.

Inne, ale równie piękne, górskie tereny opisuje w swoich książkach słynny polski autor Andrzej Stasiuk. W tytułach takich jak „Opowieści Galicyjskie”, „Biały Kruk”

czy „Dukla” poznajemy niezwykle uroki Beskidu Niskiego, w którym autor przez pewien czas zarabiał na życie jako stróż cerkiewki. Ten nazywany krainą łagodności region słynie z naturalnych, niemal dzikich i nieskażonych komercją nostalgicznymi krajobrazami. Tu spełniają się marzenia o wypoczynku w stylu slow połączonym z poznawaniem dawnych kultur i historycznych zabytków. Na Szlaku Architektury Drewnianej znajdziemy piękne, wiekowe cerkwie, a w malowniczych dolinach położonych między łagodnymi szczytami opustoszałe, tętniące kiedyś życiem łemkowskie wioski.

Na końcu, w tej turystyczno-literackiej wędrówce nie mogło zabraknąć Warszawy. To właśnie polska stolica jest główną bohaterką hitowej powieści „Zły” Leopolda Tyrmanda. Autor jak nikt inny potrafił oddać tajemniczego i niepokornego ducha miasta. Zwiedzanie Warszawy śladami Tyrmanda to punkt obowiązkowy w turystyce literackiej do Polski. Tylko w ten sposób odkryć można te niepowtarzalne zapachy, nastroje, uczucia i myśli oraz poznać różne oblicza miasta. Z jego pełnymi historiami uliczkami, placami, parkami czy kawiarenkami. Do zobaczenia w Polsce!

OKIEM PUBLICYSTY

Waldemar Biniński
Redaktor Naczelny
„Kuryera Polskiego”

Czy Ameryka wyjdzie z NATO?

Kiedy w Polsce rozpoczyna się kolejna faza wojny polsko-polskiej, niszcząca tkankę rozwoju narodu polskiego – współpracy wszystkich Polaków, za oceanem toczy się groźna dla bezpieczeństwa naszego kraju debata o przyszłości NATO. Debata ta związana jest z sytuacją wyborczą w Stanach Zjednoczonych, a konkretnie mówiąc, z prostym pytaniem: „Czy Donald Trump wycofa Stany Zjednoczone z NATO po wygranych wyborach w 2024 roku?”.

Jest to również pytanie, które powinno pojawić się w umysłach polskiej elity politycznej. Oczywiście trzeba starannie oddzielić kwestię: „Co naprawdę zrobi Trump?” od kampanii wyborczej i najważniejszego celu demokratów, by „wrzucić Trumpa pod żółty autobus”, aby nie zagroził Joe Bidenowi. Tak też przez amerykańskie think tanki i specjalistyczną prasę przewijają się różnego rodzaju materiały na ten temat.

W prestiżowym „The Atlantic” ukazał się doskonały artykuł Anne Applebaum pod tytułem: „Trump Will Abandon NATO” [Trump porzuci NATO]. Autorka przypomina wiele momentów z prezydentury Trumpa, w których był on bliski podjęcia tej decyzji, lecz został od niej odwołany przez bezpośrednich doradców i współpracowników, jak: John Bolton, Jim Mattis, John Kelly, Rex Tillerson, Mike Pompeo czy Mike Pence. Sytuacja w tej kwestii jest tak niepokojąca, że nawet Kongres Stanów Zjednoczonych w połowie grudnia 2023 r. wprowadził prawo, które uniemożliwia prezydentowi Stanów Zjednoczonych dokonanie takiego aktu, a sponsorami tej ustawy byli senatorowie Tim Kaine (Partia Demokratyczna, Wirginia) i Marco Rubio (Partia Republikańska, Floryda). Jednak po zgrillowaniu Kevina McCarthy’ego przez trumpistę Mike’a Johnsona w Kongresie wszystko może się wydarzyć.

Na to nakładają się informacje amerykańskiego i estońskiego wywiadu, że „Siły Zbrojne Federacji Rosyjskiej mają zaatakować terytorium NATO w okolicach 2028 r., zaczynając od państw bałtyckich i Polski”. I tutaj dochodzimy do sedna sprawy. Nie przypadkiem powołałam się na artykuł prof. dr. hab. Tomasza Grzegorza Grosse i dr hab. Anny Wojciuk (prof. UW) pt. „Czas na koniec wojny polsko-polskiej”, który porównuje naszą aktualną sytuację do upadku I Rzeczypospolitej, gdzie nikt nie zauważał zewnętrznych zagrożeń przy skłóconych polskich elitach, a zakończyło się to w 1795 r. dla naszych przodków tragicznie. Zgadzałam się z ostrym tonem orędzia noworocznego prezydenta Andrzeja Dudy, który powiedział: „Trzeba to sobie jasno powiedzieć: chaos prawny oraz konflikt wewnętrzny w Polsce prowadzi do osłabienia naszego państwa, a w konsekwencji osłabienia naszego bezpieczeństwa”.

Tutaj, za oceanem, mieszka ok. 10 milionów amerykańskich Polaków. Czas najwyższy, aby w Polsce znalazł się polityk, który jak Ignacy Jan Paderewski mógłby odbudować w USA potencjał polskiego lobbingu. My, Amerykańscy Polacy, mogliśmy być ważnym elementem polskiej polityki zagranicznej. Mamymy tego niezbędny potencjał. Brakuje tylko woli politycznej w Warszawie zniechęcanej systematycznie przez jeden z waszyngtońskich ośrodków władzy. Wykorzystajmy do tego celu zbliżającą się rocznicę 25-lecia przystąpienia Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego, w którym to procesie odegramy rolę jako amerykańscy Polacy niebagatelną rolę. Zebraliśmy wtedy 9 milionów podpisów pod petycją o wejście Polski do NATO.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odzwierciedlają wyłącznie poglądy ich autorów.

Felieton ukazał się pierwotnie na łamach Tygodnika Solidarność.

Gubernator Hochul zmienia kalendarz wyborczy w stanie

Cel: większa frekwencja

Gubernator Nowego Jorku Kathy Hochul podpisała ustawę zmieniającą kalendarz wyborczy stanu, tak aby więcej wyborów lokalnych zbiegało się z wyścigami w całym stanie.

Podpisane 23 grudnia ustawodawstwo zwiększy frekwencję wyborczą poprzez przeniesienie wyborów do hrabstw i miast z lat nieparzystych na lata parzyste. Przypomnijmy, że odbywają się wówczas wyścigi legislacyjne i ogólnostanowe.

„Kiedy nowojorczyki nie głosują w wyborach lokalnych, tracą szansę, aby ich głos został usłyszany w samorządach lokalnych” – napisała Hochul na platformie X, znanej wcześniej jako Twitter. „Dziś podjęłam działania, aby dostosować wiele naszych wyborów lokalnych do ustawodawstwa i wyborów ogólnostanowych, aby poprawić frekwencję wyborczą i promować inkluzywność w demokracji” – dodała.

Jak podaje Associated Press, prawo nie będzie miało wpływu na wybory nieodbywające się pod nad-

Gubernator Nowego Jorku chce zwiększyć frekwencję wyborczą dzięki nowemu prawu walczącemu z różnicami rasowymi na poziomie lokalnym i stanowym

zorem legislatury stanowej, w tym na wybory sędziowskie i na urzędy w Nowym Jorku.

W oświadczeniu Hochul stwierdziła, że nowe prawo jest też przejawem odpowiedzialnego podejścia fiskalnego. Zmniejszy ono koszty podatników związane z administracją wyborczą poprzez unikanie organizowania wyborów co roku.

Hochul stwierdziła, że udział wyborców w wyborach odbywających się w latach parzystych w stanie Nowy Jork jest znacznie wyższy niż w latach nieparzystych. Zauważyła, że w 2020 roku w głosowaniu wzięło udział około 64 procent wyborców, a w roku następnym – tylko 25.

Nowy Jork się wyludnia?

Według danych US Census Bureau w 2023 roku Nowy Jork stracił więcej mieszkańców – i to w najszybszym tempie – szybciej niż jakikolwiek inny stan, pomimo ogólnego wzrostu populacji USA.

Biuro opublikowało dane pokazujące procentową zmianę populacji stanu między lipcem 2022 roku a lipcem 2023. Nowy Jork wyróżnia się w

zestawieniu. Dane wykazały zmianę procentową wynoszącą -0.5 lub więcej. Liczba mieszkańców w Empire State spadła o prawie 102,000.

Pr prawie 74,000 przyjazdów z zagranicy i naturalny wzrost stanu o ponad 41,000 mieszkańców nie były w stanie zrównoważyć prawie 217,000 nowojorczyków, którzy opuścili Nowy Jork w okresie od połowy 2022 roku do połowy 2023 roku.

Warto dodać, że spadek o 0.5% jest mniejszy niż w zeszłorocznej strata, wynosząca 180,000 osób. Populacja tego stanu pozostaje czwartą co do wielkości w USA z 19,571,216 mieszkańcami – za Kalifornią, Teksasem i Florydą.

Dla porównania: w 2020 roku populacja Nowego Jorku wynosiła 20,202,320 osób.

New York Times oskarża OpenAI i Microsoft za naruszenie praw autorskich

New York Times pozywa sztuczną inteligencję

Magazyn New York Times utrzymuje, że technologia sztucznej inteligencji OpenAI i Microsoft nielegalnie skopiowała miliony artykułów „Timesa” w celu szkolenia ChatGPT i podobnych mu usług zapewniających ludziom natychmiastowy dostęp do informacji. Równocześnie jest to technologia, która konkuruje z NYT.

Skarga jest najnowszym z szeregu pozwów, które mają na celu ograniczenie wykorzystania dużych obszarów treści z internetu – bez odszkodowania – do szkolenia tak zwanych wielkojęzycznych modeli sztucznej inteligencji. Pisarze i dziennikarze obawiają się, że sztuczna inteligencja będzie uczyć się z ich materiałów i udostępniać konkurencyjne chatboty oraz inne źródła informacji bez odpowiedniego wynagrodzenia.

New York Times jest pierwszym spośród największych wydawców wiadomości, który zmierzy się z OpenAI i Microsoft. Skarga wydawcy trafiła do sądu w środę 27 grudnia.

New York Times oskarża twórców sztucznej inteligencji o naruszenie praw autorskich

TEACHERS
federal credit union

Grazyna Maciejewska

Mortgage Loan Officer

C: 203-948-6084

E: grazynam@teachersfcu.org

NMLS # 773354

Lending in almost all states.

Od 1 stycznia wzrasta minimalne wynagrodzenie za pracę w Nowym Jorku

Pensje w górę

Archiwum WEM

Od nowego roku płaca minimalna wzrośnie do 16 dolarów za godzinę w Nowym Jorku, Westchester i na Long Island oraz do 15 w pozostałej części stanu.

Jak przekazała gubernator Kathy Hochul, podniesienie płacy minimalnej w Nowym Jorku przyniesie korzyści setkom tysięcy pracowników zarabiających najniższe stawki w całym stanie.

– 1 stycznia podnosimy płacę minimalną w Nowym Jorku, aby pomóc ciężko pracującym nowojorczykom nadążać za rosnącymi kosztami i w dalszym ciągu wspierać ich rodziny – podkreśliła Hochul. Zwróciła się także bezpośrednio do pracowników. – Jeśli jesteś pracownikiem otrzymującym płacę minimalną i nie otrzymasz podwyżki swojej wypłaty w przyszłym roku, nalegam, abyś złożył skargę dotyczącą wynagrodzenia do Departamentu Pracy, aby upewnić się, że dostaniesz podwyżkę, na którą zasługujesz – powiedziała.

W ramach budżetu na rok 2024 Hochul osiągnęła historyczne poro-

16 dolarów na godzinę wyniesie od 1 stycznia minimalne wynagrodzenie w niektórych rejonach Nowego Jorku

zumienie w sprawie podwyższenia płacy minimalnej w Nowym Jorku do 2026 roku i aktualizowania jej z uwzględnieniem inflacji począwszy od 2027 roku. Po początkowej podwyżce płaca minimalna wzrośnie o 0.50 dolara w latach 2025 i 2026. W 2027 roku stawka będzie rosła co-

rocznie w tempie określonym przez wskaźnik cen towarów i usług konsumenckich dla osób zarabiających w miastach i pracowników biurowych (CPI-W) dla regionu północno-wschodniego – najlepszej regionalnej miary inflacji.

AM

Nowy Jork walczy z kryzysem mieszkaniowym

Tanie mieszkania w bogatych dzielnicach

Miasto Nowy Jork zaprezentowało 19 grudnia nowy plan budowy tańszych mieszkań w bogatszych dzielnicach miasta. Burmistrz Eric Adams przekazał, że dzięki tej inicjatywie w całej metropolii powstaną nowe, przystępne cenowo lokale dla mieszkańców o różnych dochodach.

Miasto dofinansuje projekty spełniające kryteria. Wyznaczyłyby m.in. mieszkania w budynkach dla osób o skrajnie niskich dochodach i

bezdolnych. Aby zrealizować ten cel, urzędnicy zapowiadają, że wykorzystają wyższe dochody z jednostek o stawkach rynkowych do wykorzystania na projekty mieszkaniowe po przystępnych cenach.

„Nowy Jork znajduje się w środku kryzysu mieszkaniowego i przystępności cenowej, dlatego musimy zbadać każdy kreatywny pomysł, aby zapewnić nowojorczykom pomoc, której potrzebują” – przekazał Adams. „Dla osoby, która dorastała na granicy bezdomności, pozwalanie nowojorczy-

kom na życie w poczucie niepewności, co do swojej sytuacji mieszkaniowej, jest po prostu nie do przyjęcia. Inicjatywa na rzecz rynku mieszanego jest przykładem tego, jak nasza administracja odmawia zaakceptowania status quo, a zamiast tego jest nieugięta w dążeniach na rzecz przyspieszenia tworzenia mieszkań, ograniczenia biurokracji i zapewnienia nowojorczykom bezpiecznych, wysokiej jakości domów po przystępnych cenach – dodał.

AM

Nowy rok przyniesie nowojorczykom zmiany w przepisach. O których szczególnie warto wiedzieć?

Nowe prawa od 1 stycznia

Nowy rok w wielu regionach USA oznacza zmiany w prawie. Nie inaczej jest w Nowym Jorku. W 2024 roku zacznie obowiązywać nowe przepisy. Oto pięć z nich, które będą miały największy wpływ na życie mieszkańców.

Od nowego roku w Nowym Jorku zmieni się wiek, od którego będzie można kierować quadem. Do tej pory wynosił 10 lat. Zgodnie z ustawą A150 zostanie on podniesiony do 14 lat. Zmiana ta ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa młodym kierowcom i zapobieganie wypadkom.

Kolejnymi zmianami będą środki bezpieczeństwa wprowadzone na terenie kampusów. Ustawa A3694A nakłada na uczelnie obowiązek udostępniania na swoich stronach internetowych statystyk dotyczących przestępczości. Ponadto instytucje mają obowiązek prowadzić dochodzenia w sprawie przestępstw z nienawiści i informować uczniów o swoich planach zapobiegania takim zdarzeniom. Celem tej ustawy jest promowanie przejrzystości i zwiększanie bezpieczeństwa w instytucjach szkolnictwa wyższego.

W styczniu zmienią się także wymagania wiekowe dla ratowników. Ratownicy na basenach, plażach i obozach dla dzieci będą musieli teraz mieć ukończone 15 lat. Pracę będą mogli wykonywać tylko pod warunkiem, że będą mieli bezpośredni nadzór. Ustawa A05821 uznaje przeszkolenie i kompetencje młodych osób, umożliwiające podjęcie tej odpowiedzialności przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego nadzoru.

Nowe przepisy gwarantować też będą dostęp do produktów menstruacyjnych w szkołach. Zapewnia to ustawa S5913A. Zgodnie z jej zapisami produkty menstruacyjne będą oferowane bezpłatnie w szkołach niepublicznych.

Dużą zmianą będzie także dostosowanie płacy minimalnej. Wzrośnie ona już w styczniu w 2024 roku. W Nowym Jorku, na Long Island i hrabstwach Westchester wynosić będzie 16 dolarów za godzinę, podczas gdy w pozostałej części stanu płaca minimalna zatrzyma się na 15 dolarach za godzinę.

Warto dodać, że w Nowym Jorku w 2023 roku przyjęto i podpisano 682 ustawy. Gubernator Kathy Hochul zawetowała 46 ustaw, a 63 wciąż czeka na jej podpis.

AM

Archiwum WEM

Od 1 stycznia w Nowym Jorku wchodzi w życie kilka nowych, ważnych przepisów

ALFABET POLSKIEGO SPORTU W 2023 ROKU

Gratulacje dla skoczków i siatkarzy, różga dla piłkarzy

Na piłce nożnej świat się nie kończy, toteż minione 12 miesięcy przyniosło polskim kibicom także sporo pozytywnych wrażeń. Frajdę mieli sympatycy siatkówki, żużla, lekkiej atletyki i nie tylko. Poniżej przedstawiamy wybór najważniejszych sportowych wydarzeń z 2023 roku.

Reprezentacja siatkarzy pokazała w Rzymie, że jest najlepsza w Europie

Niespełna rok temu Piotr Żyła pofrunął po złoto mistrzostw świata

A – Adrian, czyli Polak potrafi

Adrian Meronk jest pierwszym Polakiem, który liczy się w zawodowym golfie. W październiku wygrał w Hiszpanii Andalucía Masters. To jego czwarty triumf w European Tour. W 2023 roku triumfował też w turniej w Rzymie. W maju osiągnął najwyższe w karierze, 45. miejsce w światowym rankingu.

B – Budapeszt bez „Mazurka”

Dla lekkiej atletyki imprezą roku były mistrzostwa świata w Budapeszcie. W stolicy Węgier „Mazurka Dąbrowskiego” nie zagrano, ale Natalia Kaczmarek zdobyła srebro w biegu na 400 m. Wojciech Nowicki celował w złoto, został wicemistrzem w rzucie młotem i nie narzekał. Złoto ma być w Paryżu...

C – Catwoman

Aleksandra Mirosław kilkakrotnie biła rekord świata we wspinaczce sportowej na szybkość. Podczas zawodów w Seulu zrobiła to trzy razy w ciągu dnia. Potem poprawiła go raz jeszcze w Rzymie (6,24 s.). W Szwajcarii zdobyła brąz mistrzostw świata.

D – Dogrywka dla Niemców

W 2022 roku finał z FC Barceloną przegrali dopiero w rzutach karnych. W czerwcu piłkarze ręczni Industarii Kielce znów wystąpili w Final Four Ligi Mistrzów. W półfinale pokonali PSG 25:24. W finale znów grali dogrywkę, ale na koniec cieszyła się ekipa z Magdeburga, która wygrała 30:29.

E – Emocje poza boiskiem

Tych niezadowolonych najwięcej zanotowano po wyjazdowym meczu Legii Warszawa z AZ Alkmaar. Strona polska oskarżała holenderską policję i ochronę o nieuzasadnioną agresję, pobicie prezesa Dariusza Mioduskiego, miejscowe służby pokazywały palcem na Josue i Pankova, piłkarzy Legii (trafili do aresztu), którzy mieli zaatakować ochroniarza.

F – F-16 dał czadu

Bartosz Zmarzlik znów dopasował formę, motocykle do lotniczej ksywki. Po raz czwarty został mistrzem świata na żużlu, a z kolegami z reprezentacji zdobył złoto w „drużynówce”. Z Motorem Lublin wygrał ekstrakligę, indywidualnego mistrza kraju

też „zrobił”. Jeśli dodamy tytuł w mistrzostwach Polski par klubowych, to wyjdzie na to, że miał iście perfekcyjny rok.

G – Grupowe harce

Dwa polskie zespoły grały w europejskich pucharach w fazie grupowej, co nie zdarza się często. Raków Częstochowa zakończył już grę w Lidze Europy, ale Legia Warszawa awansowała do 1/16 finału Ligi Konferencji. Tam czeka na nią norweskie Molde.

H – „Hurki” nie taki słaby

Wytyka mu się brak genu zwycięzcy, ale Hubert Hurkacz miał momenty. Polski tenisista wygrał „tysięcznika” w Szanghaju, w Wimbledonie postraszył samego Novaka Djokovicia. W półfinale turnieju w Cincinnati miał piłkę meczową w starciu z Carlosem Alcarazem. Nie tak wiele brakło, aby zagrał w ATP Finals.

I – Igrzyska Europejskie nr 3

Po Azerbejdżanie (Baku), Białorusi (Mińsk) impreza trafiła się Polsce. Stolicą igrzysk był Kraków, ale rywalizowano też w rozległej okolicy (m.in. Chorzów, Zakopane, Rzeszów). Wszystko działo się przed wyborami, toteż polityka wpłynęła na ton opinii. Minister sportu twierdził, że Polska zorganizowała największe w roku zawody w świecie, za to niektórzy dziennikarze pisali o igrzyskach drogich, a mało prestiżowych. Koszt imprezy oszacowano na 500 mln złotych. Polska zdobyła 50 medali.

J – J-Town fetowało mistrza

Jasionka znana jest z lotniska, ale wiosną przeszła do historii polskiego boksu. W podrzeszowskiej miejscowości Łukasz Różański wygrał z Chorwatem Alenem Babiciem przez TKO w I rundzie. Tym samym

wychowanek Wisłoka Rzeszów zdobył pas mistrza świata WBC w kategorii brydger.

K – Kompromitacja

Bezkonkurencyjna na tym polu była piłkarska reprezentacja, jej koszarne kwalifikacje do Euro 2024 ze szczególnym uwzględnieniem porażki 2:3 z Mołdawią. W Kiszyniowie po I połowie było 2:0 dla Polski, po czym stało się coś, co nadaje się na scenariusz do odcinka... „Archiwum X”.

L – Liderka

Iga Świątek drugi rok z rzędu skończyła sezon na pozycji nr 1 rankingu WTA. Po zwycięstwie w Paryżu wydawała się niezagrożona, ale po US Open na czoło klasyfikacji wskoczyła Aryna Sabalenka. Polka miała jednak piorunujący finisz. W meksykańskim Cancun niestraszne jej były rywalki, wiatry, deszcze i bałagan organizacyjny. Wygrała WTA Finals jak chciała i znów patrzy na rywalki z góry.

M – Michał Probiez

Selekcjoner piłkarskiej reprezentacji miał „posprzątać” po Fernando Santosie, ale szło mu jak po grudzie. Jeśli Polska przeпадnie w barażach o awans do Euro, przYGoda pana Michała z kadrą może się szybko skończyć.

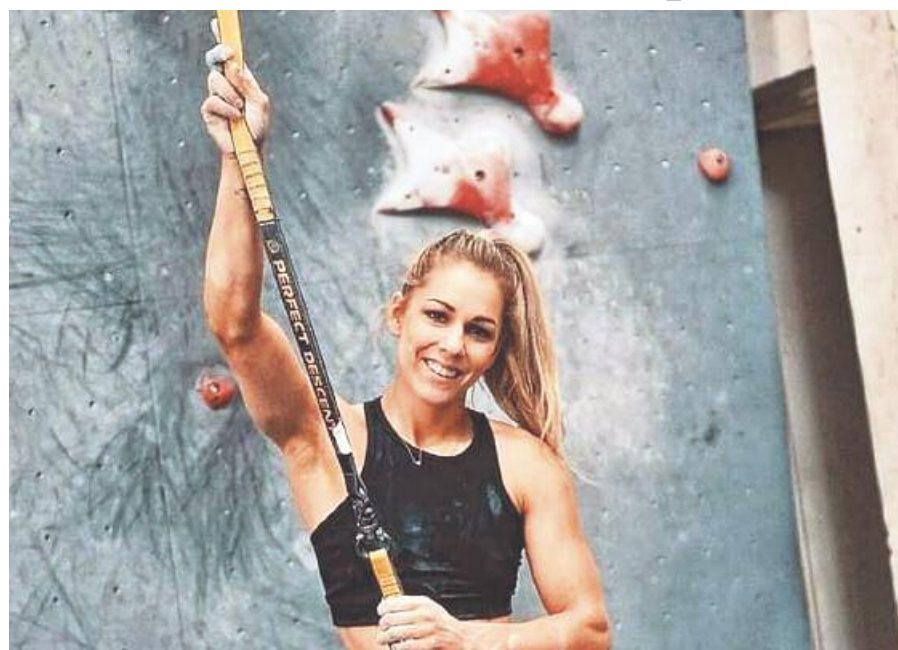
N – Niespodzianka

W styczniu Magda Linette zaskoczyła rywalki, kibiców i w wieku 30 lat dotarła do półfinału Australian Open. Eksperci wieszczili kolejne sukcesy, lecz „jaskółka okazała się jedna”. W dalszej części sezonu poznanianka wróciła do szeregu.

O – Oblali egzamin na Bali

Piłkarzy reprezentacji Under’17 stawiano za wzór, bo też i grali z polotem rzadko

 aleksandrmirosław/facebook

Aleksandra Mirosław rzadko ustępuje pola rywalkom na pionowej ścianie

Bartosz Zmarzlik okazał się w minionym roku żuźłowcem perfekcyjnym

 Bartosz Zmarzlik/facebook

widzianym między Bugiem a Odrą. Drużyna zdobyła medal na Euro, ale w dalekiej Indonezji wszystko poszło nie tak. Na Bali czterej nastoletni gracze poczuli tzw. rozprężenie, ugasili pragnienie napojem z zawartością C₂H₅OH i dostali nakaz powrotu do kraju. Ich wstrzemięźliwi koledzy przegrali mecze grupowe i też mogli pakować walizki.

P – Polski finał LM

Na sukcesy w piłkarskiej Lidze Mistrzów polskie kluby mają szanse zbliżone do zera, za to w siatkówce stać je na rzeczy wielkie. W finale Ligi Mistrzów doszło do polskiego meczu. Grupa Azoty ZAKSA Kędzierzyn-Koźle pokonała w Turynie Jastrzębski Węgiel 3:2, zdobywając trofeum po raz trzeci z rzędu.

R – Reprezentacja roku

Ekipa siatkarki ustrzeliła hat-trick. Najpierw triumfowała w Lidze Narodów, pokonując w finale USA 3:1. Później biało-czerwoni po raz drugi w historii zostali mistrzami Europy. W finale w Rzymie zbili na kwaśne jabłko gospodarzy 3:0. Na koniec podopieczni Nikoli Grbicia dali popis za Wielkim Murem, gdzie zanotowali komplet zwycięstw w finale kwalifikacji do IO 2024.

S – Scudetto dla Polaków

Po 33 latach oczekiwania SSC Napoli fetowało trzecie w historii klubu piłkarskie mistrzostwo Włoch. Ze scudetto cieszyło się trzech Polaków: Piotr Zieliński, Bartosz Bereszynski i Hubert Idasiak (rezerwowy bramkarz). Największy udział w sukcesie miał ten pierwszy, który gra w Neapolu od 7 lat, a w mieście pod Wezuwiuszem doczekał się nawet swego muralu.

T – Tuzin tytułów „Lewego”

Wiosną FC Barcelona wygrała La Ligę, co oznaczało, że Robert Lewandowski po raz 12. został krajowym mistrzem. Wcześniej zdobył tytuł z Lechem Poznań, dwa z Borussia Dortmund i osiem z Bayernem Monachium. Dla Dumy Katalonii „Lewy” strzelił 23 gole i tym samym po raz 9. został królem strzelców ekstraklasy (także raz w Polsce i 7 razy w Niemczech).

U – Uśmiechnięty Piotr... zapłakał

Skoczkowie narciarscy szukają obecnie formy, ale na początku 2023 roku czuli bluesa. Dawid Kubacki zajął 2. miejsce w Turnieju Czterech Skocznici, a w mistrzostwach świata zdobył brąz na dużej skoczni. Klasę pokazał Piotr Żyła, który został mistrzem na małym obiekcie. Po wszystkim największy wesołek w polskiej kadrze nie krył łez.

W – Wioska Roku

Humniska k. Brzozowa (woj. podkarpackie) w dwa miesiące dochowały się dwóch czempionów. We wrześniu Norbert Huber wywalczył z kolegami z siatkarskiej kadry mistrzostwo Europy, a w listopadzie Paweł Sowiński, także we Włoszech, zdobył złoto szachowych mistrzostw świata w kategorii U’14.

Z – Za dwanaście lat

Jesienią politycy szli szeroko z obietnicami i wizjami przyszłości. Trzy tygodnie przed wyborami prezydent Andrzej Duda ogłosił, że Polska będzie się starać o organizację letnich igrzysk olimpijskich w 2036 roku. Japończycy na igrzyska w Tokio wydali (oficjalnie) blisko 13 mld dolarów. Wtedy inflacja dopiero się rozkręcała...

Szewińska wyprzedziła Małysz, Lewandowski poza podium

Królowa polskiego sportu

 pzpl.pl

Irena Szewińska, siedmiokrotna medalistka igrzysk olimpijskich, zajęła pierwsze miejsce w badaniu Ariadny, w którym respondentów proszono o wskazanie najlepszego polskiego sportowca w historii.

Nieżyjąca od 5 lat lekkoatletka, m.in. złota medalistka IO w biegu na 200 m (1968), w sztafecie 4x100 m (1964) i w biegu na 400 m (1976), a także pięciokrotna mistrzyni Europy, uzyskała 15 procent głosów.

Drugie miejsce w ankiecie zajął Adam Małysz, czterokrotny mistrz świata i czterokrotny zdobywca Kryształowej Kuli w skokach narciarskich. Na czterokrotnego medalistę igrzysk olimpijskich głos oddało 11 procent badanych.

Najniższe miejsce na podium zajęła 22-letnia Iga Świątek, która ma w dorobku cztery wygrane tenisowe turnieje Wielkiego Szlema, zwycięstwo w WTA Finals i pozycję liderki rankingu WTA.

Na czwartym miejscu uplasował się Robert Lewandowski (8 procent), a na piątej Justyna Kowalczyk (4 proc.), dwukrotna mistrzyni olimpijska w biegach narciarskich (2010, 2014).

Kolejne pozycje zajęli: Ryszard Szurkowski (kolarstwo), Kamila Stoch (skoki narciarskie), Kazimierz Deyna (piłka nożna, wszyscy 3 proc.), Robert Korzeniowski (chód sportowy), Anita Włodarczyk (rzut młotem), Bartosz Kurek (siatkówka), Zbigniew Boniek (piłka nożna), Janusz Kusociński (biegi długodystansowe, wszyscy po 2 proc.).

Jeden procent głosów uzyskali: Halina Konopacka (rzut dyskiem), Jerzy Kulej, Andrzeja Gołota (obaj boks) i Waldemar Baszanowski (podnoszenie ciężarów).

Badanie przeprowadzono na Ogólnopolskim Panelu Badawczym Ariadna na ogólnopolskiej próbie liczącej N=1090 osób.

 TOM

Irena Szewińska była jedną z najlepszych sportswerek w historii sportu

Piotr Zieliński jest już jedną nogą w Interze Mediolan

Polak zarobi milion więcej

Wszystkie znaki na niebie i ziemi wskazują, że po ośmiu latach gry w SSC Napoli Piotr Zieliński zmieni pracodawcę. Włoskie media przekonują, że reprezentant Polski podpisze umowę z Interem Mediolan.

Gdyby Zieliński przeszedł do Nerazzurri latem, wtedy trafiłby do stolicy Lombardii na zasadzie wolnego transferu. Dzięki temu mógłby liczyć na wyraźnie większe zarobki.

Dziennik „Corriere dello Sport” umieścił 29-letniego piłkarza na okładce, tekst opatrzył tytułem „Zieliński wybiera Inter”, a następnie ujawnił warunki kontraktu, które miały zostać ustalone między piłkarzem a klubem.

Polski pomocnik ma podpisać trzyletnią umowę z opcją przedłużenia o rok. Rocznie będzie zarabiał 4.5 miliona euro, a w momencie podpisania kontraktu otrzyma bonus za jej parafowanie.

Oznaczałoby to awans finansowy dla wychowanka Orła Ząbkowice Śląskie, ponieważ obecnie w Napoli zarabia 3.5 mln euro rocznie, a podczas negocjacji o przedłużeniu kontraktu klub spod Wezuwiusza chciał obniżyć jego uposażenie.

Piotr Zieliński jest piłkarzem Napoli od 2016 roku. Z klubem z południa Włoch sięgnął m.in. po mistrzostwo kraju (2023) i dwa razy po wicemistrzostwo (2018, 2019). W reprezentacji Polski rozegrał 86 spotkań (10 goli). Wziął udział w dwóch mundialach (2018, 2022) i dwóch mistrzostwach Europy (2016, 2020).

 TOM

Piotr Zieliński miał intratną ofertę z Arabii Saudyjskiej, ale postanowił zostać w Italii

Na pustynnych trasach Arabii Saudyjskiej Polskę reprezentują m.in. przedstawiciele klanu Goczałów

5 stycznia ruszył Rajd Dakar 2024

Przed rokiem w klasyfikacji lekkich pojazdów terenowych UTV najlepszy okazał się 18-letni Eryk Goczał. Tym razem na starcie staną także Marek Goczał, ojciec nastolatka, oraz Michał Goczał, jego wujek. Pilotami są odpowiednio Oriol Mena, Maciej Marton oraz Szymon Gospodarczyk.

Zawodnicy Energylandia Rally Team w ramach przygotowań zrobili ponad 6000 km nowymi autami Taurus T3 MAX i należą do faworytów klasyfikacji lekkich pojazdów terenowych UTV.

W stawce samochodów pierwszy raz od 2015 roku, kiedy zajęli 3. miejsce, z Dakarem zmierzy się Krzysztof Hołowczyc. Wsiądzie do najnowszego MINI ekipy X-Raid, by z debiutującym Łukaszem Kurzeją wmieścić się między najlepszymi.

Trasa rajdu liczy ok. 8000 kilometrów. Ponad 4700 km stanowią odcinki specjalne. Wyścig zakończy się 19 stycznia w Janbu.

 TOM

PAP umieścił Polkę daleko niżej niż rok temu

Iga szósta i... pierwsza

Iga Świątek zajęła 6. miejsce w plebiscycie Polskiej Agencji Prasowej na najlepszego sportowca roku w Europie. Wygrał Novak Djoković, kolega po fachu tenisistki z Raszyna.

W tradycyjnym głosowaniu PAP-u corocznie bierze udział 21 agencji prasowych ze Starego Kontynentu. Rok temu w plebiscycie najlepsza okazała się polska tenisistka.

Tym razem Iga zajęła dużo niższe miejsce. Zwyciężczyni Roland Garros i liderka rankingu WTA wywalczyła 72 punkty. Novak Djoković, który wygrał w tym roku trzy turnieje wielkoszlemowe (poza Wimbledonem), zgromadził 178 „oczek”. To piąty triumf Serba w plebiscycie.

Podium uzupełnili: Max Verstappen, kierowca Formuły 1, oraz Armand Duplantis, specjalizujący się w skoku o tyczce. Polską tenisistkę wyprzedzili jeszcze piłkarz Erling Haaland (Manchester City) oraz Nikola Jokić, serbski koszykarz (NBA, Denver Nuggets).

Plebiscyt PAP odbywa się od 1958 roku. Dotychczas pięć razy wygrywali Polacy: Zdzisław Krzyszkowiak (1958, biegacz długodystansowy), Irena Szewińska (1966 i 1974, biegi, skok w dal), Robert Lewandowski (2020) oraz Iga Świątek (2023).

Iga Świątek zyskała mniej głosów od europejskich agencji niż rok temu

Iga Świątek nie miała problemu ze zwycięstwem w ankiecie Ariadny na najlepszego polskiego sportowca 2023 roku. Tenisistkę wskazało aż 52 proc. dorosłych badanych. Drugi był Robert Lewandowski (5 proc.), trzecie miejsce

zajął żuźlowiec Bartosz Zmarzlik (4 proc.). Badanie przeprowadzono na Ogólnopolskim Panelu Badawczym Ariadna na ogólnopolskiej próbie liczącej N=1090 osób.

Na początku roku hitowe starcie: Adamek kontra Chalidow

„Góral” wraca do ringu

Po 5 latach pauzy Tomasz Adamek znów pojawi się w ringu. Były zawodowy mistrz świata w boksie stoczy w lutym swoją 60. walkę. W Gliwicach zmierzy się z Mamedem Chalidowem, legendą MMA.

Dwudziesta rocznica powstania marki KSW zostanie uświetniona galą XTB KSW Epic, która odbędzie się 24 lutego w PreZero Arenie Gliwice. W walce wieczoru dojdzie do starcia legend – w bokserskim pojedynku zmierzą się Mamed Chalidow z Tomaszem Adamkiem. – Jestem dziadkiem, ale wchodzę na salę i trenuję –

mówi „Góral” z Żywca, który nie lubi atakować rywali poza ringiem. Podobnie rzecz się ma z Chalidowem. – Nie ma złej krwi między nami, żadnych wyzwisk. Nigdy się w to nie bawiłem. Wyzwiają się, krzyczą, a potem w ringu nic nie robią. Wtedy wychodzisz na idiotę – zaznacza pan Tomasz.

Były zawodowy mistrz świata organizacji IBF i IBO w wadze junior ciężkiej oraz WBC w wadze półciężkiej 1 grudnia skończył 47 lat, ale energii mu nie brak. 3 stycznia rozpocznie obóz w Świeradowie-Zdroju, a ma już za sobą sporą dawkę

treningową, którą zaliczył na Florydzie.

– Trenowaliśmy z Gusem Currenem i pod koniec obozu mówił „Tomasz, you back”. Oby tylko Pan Bóg dał zdrowia. Nie ważę dużo, poniżej 100 kg. Dietę trzymam i robimy swoje. Zaczynamy obóz i walczymy – podkreślał „Góral”.

Walka odbędzie się na dystansie 6 rund (w dużych rękawicach). Adamek ostatni raz walczył w październiku 2018 roku. W Chicago przegrał przez TKO w II rundzie z Jarrellem Millerem (USA).

Tomasz Adamek wytrzymał pięć lat na sportowej emeryturze

Robert Lewandowski wysoko w rankingu najlepszych napastników

„Lewy” lepszy od... Mbappe

Robert Lewandowski, kapitan piłkarskiej reprezentacji Polski, zajął 7. miejsce w rankingu Międzynarodowego Centrum Studiów Sportowych (CIES). Napastnik FC Barcelony wyprzedził m.in. Kyliana Mbappe (Paris Saint Germain).

CIES wzięło pod lupę dokonania napastników w ostatnich 12 miesiącach. Pod uwagę brano m.in. czas spędzony na boisku, osiągnięte wyniki oraz poziom sportowy meczów.

Robert Lewandowski, który wiosną fetował mistrzostwo Hiszpanii i tytuł króla strzelców La Liga, otrzymał w rankingu 80.6 punktu. Polak znalazł się m.in. przed Kylianem Mbappe. Francuski napastnik z PSG zamknął Top 10 z sumą 75.4 pkt.

„Lewy” wyprzedził również Ollie Watkins (Aston Villa) i Hiszpana Alvaro Moratę (Atletico Madryt). Wyżej od Roberta Lewandowskiego znalazł się m.in. Anglik Harry Kane, który po przenosinach do Bayernu Monachium stał się najlepszym strzelcem Bundesligi.

Na pierwszym miejscu niespodzianki nie było – wygrał Norweg Erling Haaland. Snajper Manchesteru City zgromadził 92.9 pkt.

Na drugiej pozycji, także nieoczekiwanie, znalazł się Francuz Antoine Griezmann (Atletico Madryt). Na kolejnych miejscach uplasowali się piłkarze Realu Madryt: Brazylijczyk Rodrygo Goes i Vinicius Junior. Top 5 zamknął Argentyńczyk Lautaro Martinez (Inter Mediolan).

„ŚLEPA TEMIDA”

Władysław Ignatowski, znany powszechnie pod pseudonimem *Fredek*, mieszkał w Nienadowej, w oficynie zamienionej na szkołę rolniczą, starego dworu. Tutaj, dawno temu, urodził się sławny pisarz Aleksander Fredro. I Władysław – może i słusznie – uważał się za jego potomka z nieprawego łoża.

Zanim się odezwał, długo siedział w restauracji „Balaba” w Dubiecku, popijał piwo prosto z butelki i dyskretnie przysłuchiwał się biadoleniu czterech podchmielonych młokosów z Nienadowej.

– Nie trzeba wam adwokata – rzucił nagłe do nich. – Taki wyszczekany pyskacz, kurka wodna, wyciśnie was z forszy jak gąbkę, a przeciwko sołtysowi i radnemu i tak nic nie wskóracie.

Wiedzieli, że chłopcy rozbili w puch zabawę karnawałową, sponsorowaną z unijnych środków integracji społecznej, którą sołtys Wincenty Grabowski i radny Józef Adamczyk zorganizowali w dawnej sali balowej pałacu Fredrów.

Chłopcy mieli ochotę potaćczyć. Gdy – nie zważając na to, że impreza miała charakter zamknięty – próbowali wejść do środka, zagroził im drogę sołtys Grabowski. Doszło do kłótni, w którą wmiszał się narwany Adamczyk. W efekcie tego, obu lokalnych włodarzy, beceremonialnie, wytarzano w śniegu i obito im tłuście pyski.

Nawet korpulentny wójt Duplaga – wraz ze swoją uroczą, tryskającą seksapilem, nową partnerką – ratował się ucieczką przez okno.

Radny i sołtys wynajęli adwokata i wnieśli sprawę do sądu.

– Skoroś taki mądry, *Fredek*, i mówisz, że nie trzeba nam adwokata, to powiedz, co mamy robić? – zapytał *Frane* Gibała, najstarszy z oskarżonych chłopaków.

– Powiem. Pewnie że powiem: Tutaj potrzebny jest, kurka wodna, jeden dobry, wiarygodny i obcy świadek! Nie taki, co przestraszy się, da się zapędzić w kozi róg i ani be, ani me, ani kukuryku...

– Aleś wykombinował! Sami o tym wiemy. Tylko skąd takiego wziąć?

– Podajcie mnie, a gwarantuję, że radnemu włos z głowy nie spadnie. Będzie was to, powiedzmy, kurka wodna, kosztowało dwie skrzynki czerwonego wina. Jedną postawicie teraz, a drugą po wygranej sprawie.

Ignatowski chciał przypomnieć sołtysowi i radnemu, że jeszcze żyje, bo, robiąc listę honorowych gości zapraszanych na zabawę, najwidoczniej o tym zapomnieli.

Wiesław Hop

Gibała poszeptał coś z *Jaśkiem Dylągiem*, po czym odwrócił się do Władysława i powiedział:

– Dobra, stary! Nie wiemy, jak możesz nam pomóc, skoro cię tam nie było, ale umowa stoi.

– Byłem, czy nie byłem... Skąd możesz o tym wiedzieć? Najważniejsze, że wiem, co trzeba powiedzieć. Tu idzie o coś więcej... Nie tylko o – rozumianą bardzo wąsko – sprawiedliwość!

Dwa tygodnie później, na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Przemyślu, po wysłuchaniu świadków oskarżenia i błyskotliwej mowie najdroższego w mieście adwokata, który kilka razy odwoływał się do jakiejś „Ślepej Temidy”, chłopcom wydawało się, że są ugotowani.

Gdy jednak „na scenie” pojawił się Ignatowski, rozprawa, niespodziewanie zamieniła się w teatr jednego aktora.

– Wysoki sądzie! – Władysław pochylił łysą głowę w kierunku wyglądającego surowo i poprawnie, jak zgrabnie skreślony paragraf z kodeksu karnego, młodego sędziego.

– Wybacz Sąd moje śmiałe słowa, ale muszę to powiedzieć: Wy, prawnicy, siedzicie tutaj za pieniądze. Ja natomiast, przyjechałem z własnej woli, za darmo, aby zaświadczyć o prawdzie! Wierzę, że Sąd weźmie pod uwagę wszystkie okoliczności, które tutaj wyjawię, i wyda sprawiedliwy wyrok.

– Sprzeciw, Wysoki Sądzie! – odezwał się adwokat. – Świadek odbiega od tematu.

Sędziemu spodobał się ten rozsądnie mówiący, poważny człowiek.

– Dziękuję za zaufanie do Sądu. Teraz jednak proszę przejść do rzeczy i powiedzieć nam, co pan wie w tej sprawie.

– Powiem. Pewnie, że powiem, ale tylko to, co widziałem na własne oczy. Tamtego dnia, około północy, wracałem z żoną z Du-

biecka od teściowej. W Nienadowej, przed pałacem, stała grupa młodzieży. Niektórzy z nich zaglądali przez okna do sali tanecznej, gdzie w najlepsze bawili się miejscowi dygnitarze, ale nie robili nic złego. W pewnym momencie z budynku, z kijami od mioteł w rękach, wybiegli obecni tutaj sołtys Grabowski i radny Adamczyk. Obaj zataczali się klnąc jak szewc, gdy zamiast w zelówkę młotkiem trafi w palec, i zaczęli wypychać młodzież na ulicę, a później, bez powodu, gdy chłopcy ociągali się z odejściem, grzmocić kogo po padnie kijami po plecach. W ten sposób wszczęli z niczym niewinnymi chłopakami bójkę, w której sami także musieli ucierpieć. Później w świetlicy pogasły światła i wszyscy bili się na kupę, nie wiedząc kto, kogo i za co szarpie za włosy i okłada pięściami.

Tak to wyglądało, Wysoki Sądzie! Dlatego ja, jako bezstronny świadek tego, pożał się Boże, incydentu, tego nadużycia władzy, uważam, że sołtysowi i radnemu woda sodowa, a dokładniej mówiąc wódka, uderzyła do głów i nikt inny, tylko oni sami odpowiadają za wywołanie tej gorszącej, publicznej burdy.

Adwokat strony skarżącej dwoił się i troił, próbując podważyć wiarygodność niewygodnego świadka, ale nic nie wskórał.

Kilka dni później, w niedzielę po południu, pięciu mężczyzn siedziało przy ognisku nad stawem. Wszyscy na leszczynowych pątkach piekli grube pęta kiełbasy i opędzali się od komarów. W wodzie, chłodziła się skrzynka czerwonego wina.

– *Fredek*, to od *Fredry*? – zagadnęła *Jasiek Dyląg*.

– Tak. Dawno temu, kurka wodna, pewna paniątka, w której się zabijałem i pisałem dla niej wiersze, tak mnie nazwała i przyłgnęła na całe życie... Chociaż, dużo rzeczy przemawia za tym, że łączy mnie z

nim jakieś rzeczywiste pokrewieństwo, a nie tylko duchowe. Jednak nie czas teraz o tym opowiadać.

– W każdym razie, tak jak obiecałeś, broniłeś nasze tyłki i za to ci jesteśmy wdzięczni, Gdyby nie twoje zeznanie, to może siedzielibyśmy teraz w ciupie. Ale nie wiedziałem, że z ciebie taki, kuty na cztery nogi, głowacz.

– Młody jesteś i wiele rzeczy jeszcze o mnie nie wiesz.

– A o co chodziło temu adwokatowi z tą ślepą kurą, czy papugą? – zapytał *Janek Maliszewski*, trzeci ze świętujących wygraną sprawę oskarżonych.

– Nie papugą, zakuta pała, tylko *Temida* – sprostował go *Gibała*.

Ignatowski spojrział na błyszczącą w czerwonym słońcu, spokojną jak lustro tafle wody.

– Jak ci to wytłumaczyć, młodzieńcze???

– Najprościej mówiąc, *Temida*, to taka piękna, nieśmiała dama, do której wszyscy czują miętę; która – jak wy to dzisiaj mówicie – chciałyby i boi się. A na dodatek chce być jeszcze sprawiedliwa i dawać każdemu wedle jego zasług. Nie zawsze jednak jej się to udaje. Dlatego, zdarza się, że obdarza względami kogoś, kto sobie na to niczym nie zasłużył. Ale – jakby powiedział *Cześnik* z komedii „*Zemsta*” sławnego *Aleksandra*, w którego ogrodzie siedzimy: Może ona jest i ślepa, mocium panie, ale na pewno nie głucha, więc, aby zrzuciła dla ciebie to i owo ze swojego zgrabnego, boskiego body, trzeba – jak każdej kobiecie – szeptać jej do ucha czułe słówka.

Wiesław Hop
Redaktor strony Edward Bolec

Wiesław Hop – pisarz i publicysta związany z Podkarpacem (Rzeszowski Oddział Związku Literatów Polskich). Autor sześciu powieści (*Spacer ze śmiercią*, *Wbrew woli*, *Poranek pełen nadziei*, *Przed wyrokiem*, *O północy w Bieszczadach i Długa noc*) oraz zbioru opowiadań *Wilki i ludzie* i inne bieszczadzkie opowieści). W 2020, za działalność pisarską, odznaczony honorową odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, laureat konkursów literackich oraz nagrody „Złote Pióro 2021” w kat. proza, a także „Książka Roku 2021”. Wszystkie wymienione powieści autora, z wyjątkiem *Poranek pełen nadziei*, zostały również wydane w formie audiobooków przez Wydawnictwo Lind & Co, więc są także dostępne w wersji do słuchania.

TWO WORDS TO THE WISE

Robert A. Rothstein
University
of Massachusetts
Amherst
rar@umass.edu

New Year's Day

In the story *Nowy rok* (The New Year) published in the newspaper *Kurier Warszawski* on January 3, 1880, the novelist Bolesław Prus (pen name of Aleksander Głowacki, 1845-1912) described the “old custom” that “changed people into wandering locusts (*wędrowna szarańcza*),” namely the visits paid to exchange New Year’s greetings. “If visits, letters and visiting cards were listed on the stock market,” he wrote, “we would have an example of a value that suddenly rises by at least 1000% on January 1st of every year and then falls to zero.” In order to avoid this process, he continued, some people either “flee their homes or impose a voluntary tax on themselves to benefit the poor.” When one sees the newspaper listing “In Lieu of New Year’s Greetings” (*W miejsce składania powinszowań noworocznych*), one can’t help asking “whether Mr. X’s 10 rubles or Mr. Y’s 25 rubles are proof of their sympathy for the poor or rather their hatred for their friends and acquaintances.” (Recall that from the late eighteenth century until the end of World War I Warsaw was in the Russian zone of partition, hence the Russian ruble was the local currency.)

Prus cited the usual explanation for the chaos of New Year’s day as deriving from “custom” (*obyczaj*), but he borrowed a definition of custom from his friend, the philosopher and psychologist Julian Ochorowicz (1850-1917), as “a vestigial phenomenon in the development of societal life” (*szcątkowe zjawisko w rozwoju życia społecznego*). Ochorowicz had based his definition on the biological concept of vestigial organs – organs that once served a particular function but no longer did so. Prus offered some examples of vestigial customs such as a lover kneeling before his beloved. The author traced this to penitents who had been sentenced to beheading kneeling before the executioner to make his job easier.

The massive New Year’s day traffic that Prus mocked has subsided, but we still extend greetings and wishes in person, over the tele-

phone, or by traditional or electronic mail. The literal wish for a happy New Year in Polish is *szcześliwego nowego roku*, with the two adjectives and the noun in the genitive case (called *dopełniacz* in Polish since it often completes – *dopełnia* – a phrase); here the genitive case is required by the understood verb *życzyć* (to wish). Similar forms occur in the Christmas or Easter greeting, *Wesołych Świąt*. Alongside of the literal formula there also exists a second traditional New Year’s greeting, *do siego roku*, (literally, “to this year,” in the sense of this coming year). One can understand it as a toast to the approaching year, or as a wish for successfully making the transition from this year to the coming one (*od siego roku do siego roku*, to quote an earlier variant).

The word *siego* is a relic, almost all that is left in Polish of an old word meaning “this.” Before Polish developed *ten* and the other Slavic languages their own words for “this” – Ukrainian *цей*, Belarusian *зэты*, Russian *этот*, for example – the ancestor language had a word something like *si*. It has left a few other traces in modern Polish: *dziś* or *dzisiaj* (today) from an earlier version of *dzień si* (this day), *latoś* (an old word meaning “this year”) or *ni to, ni sio* (neither this nor that, in other words, neither fish nor fowl). Russian also has such relics, e.g., *сейчас* (now) or *до сих пор* (so far, until now).

If we are indeed to understand *do siego roku* as a wish to make it into the new year, perhaps that is because we must first survive the celebration of New Year’s Eve, known as *Sylwester* in Polish. Is there some irony to the fact that this sometimes riotous celebration (think of Times Square in New York City) is connected with the name of an early Pope (Sylvester I, who ascended to the papacy in 314 and reigned until his death in 335)? Perhaps, but the fact is that almost every day of the year is associated with a saint of the Roman Catholic Church, and it is Saint Sylvester who is recognized on December 31, the apparent date of his death.

Sylvester was responsible for the construction of several churches in Rome (including the

Lateran) and was one of the first non-martyrs to be canonized. Although he did not attend it, he was associated with the Council of Nicaea of 325, which adopted the Nicene Creed, still professed in the Catholic Church. Pope Sylvester may have been responsible for an important element of that creed, the Greek word *homoousios* (ὁμοούσιος), which asserts that the Son and the Father are “of the same substance.” This theological interpretation prevailed at the Council in opposition to the alternatives *homoiousios* (ὁμοιούσιος, of similar substance) and *heteroousios* (ἑτεροούσιος, of different substance). The first two of these differ (in spelling, at least) only in one small letter, the Greek iota. This subtle difference was supposedly lost on some of the bishops attending the Council of Nicaea, whence – it has been claimed – the expression “not an iota of difference” (*ani na jotę*).

Returning from theology to New Year’s greetings, let me quote two more. One is an old formula connected with New Year’s Day: *Bóg cię stykaj* (May God meet you, i.e., be with you). The other is a New Year’s Day greeting extended to neighbors in the Cracow region:

**Na szczęście, na zdrowie, na ten Nowy Rok!
Aby was nie bolała głowa ani bok,
Aby wam się rodziła i kopła
Pszemica i jarzycza, żytko i wszystko,
Abyście mieli w każdym kątku po dzieciątku,
W stodole, w oborze, na polu – daj Boże!**

**(To happiness, to health, to this New Year!
May neither your head nor your side hurt.
May wheat and spring crops,
rye and everything
Grow and pile up,
May you have a little one in every corner,
In the barn, the cowshed and in the field
– God grant that it be so!**

While the literal content of this verse will not be relevant to many of my readers, I hope that its spirit will enter your home at the beginning of this new year.

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

Brzechwa raz jeszcze

 Materiały prasowe

Nowa ekranizacja „Akademii Pana Kleksa” wzbudza duże zainteresowanie i zarazem skrajne opinie. W tytułową rolę wcielił się Tomasz Kot

Wraz z wejściem do kin nowej wersji „Akademii Pana Kleksa” ożył temat sensu podejmowania powtórnych ekranizacji książek i szacunku dla klasyków literatury. Świeżo powstały film wzbudził duże zainteresowanie i zarazem skrajne opinie, włącznie z takimi, że gubi urok i oryginalność powieści Brzechwy.

Poprzedni filmowi twórcy „Akademii Pana Kleksa” z 1983 r. nie mieli takich możliwości cyfrowych, jak współcześni, a jednak efekt ich prac zachwycał. Łatwo też wpadały w ucho dynamiczne, radosne piosenki. To był prawdziwie pogodny, barwny film dla dzieci. Najnowszy, choć widowiskowy, w opinii wielu przeraża wilkołakami, scenami walk, miejscami niestosownym hu-

morem. Nawet mocna obsada aktorska nie uratuje tego, co nie wyszło, m.in. na etapie scenariusza czy reżyserii.

Książka stanowiąca podstawę została napisana przez Jana Brzechwę i wydana w 1946 r. Nie wszyscy wiedzą, że prawdziwe nazwisko autora to Jan Wiktor Lesman. Pseudonim artystyczny Brzechwa wymyślił – w nawiązaniu do części strzały i celności słowa – stryjeczny brat poety Bolesław Leśmian. Co ciekawe, autor bajek na co dzień zajmował się dziedziną zupełnie odległą od sztuki i spraw dziecięcych, bo skończył prawo i był adwokatem żydowskiego pochodzenia. Pracował też jako tłumacz literatury rosyjskiej. W wieku studenckim wstąpił do 36. pułku piechoty Legii Akademickiej i jako ochotnik uczestniczył w latach 1920–1921 w wojnie

polsko-bolszewickiej. Podczas II wojny światowej uniknął wywózki do getta czy obozu zagłady, mimo iż się nie ukrywał, był wówczas robotnikiem rolnym.

„Tańcowała igła z nitką”, „Na straganie”, „Kaczka Dziwaczka”, „Przygody Pchły Szachrajki”, „Ptasie plotki” – wiele z tych bardzo znanych utworów Brzechwy powstało w latach wojennych.

Życie osobiste tego autora było dynamiczne – był trzykrotnie żonaty. W 1928 r. doczekał się jednego dziecka, poznał je podczas pogrzebu Bolesława Leśmiana, córka, Krystyna Brzechwa, miała wtedy już dziewięć lat. To artystka, która połączyła dwie pasje – pisanie i malowanie. Żyje do dziś w Warszawie, licząc 95 lat.

 H.K.

Unikatowe kierunki studiów

Dużo kierunków studiów powtarza się w większości miast, ale bywają i rzadkie ich rodzaje, o których nawet nie wszyscy wiedzą. Zapotrzebowanie na wyższe kształcenie w pewnych dziedzinach przynosi życie, nowe wymogi standardów lub rodzaje problemów.

Dla organistów

Akademia Katolicka w Warszawie zdecydowała się otworzyć unikatowy w skali kraju kierunek studiów kształcący jednocześnie przyszłych organistów, jak i nauczycieli muzyki. Edukacja muzyczna z muzyką kościelną to trzyletnie studia licencjackie, podczas których studenci uczestniczą m.in. w zajęciach z fortepianu czy emisji głosu. Dla studentów przygotowano cyfrowe organy.

Winiarze i znawcy trunków

Uprawa winorośli i winiarstwo – taki kierunek inżynierski przygotował Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny. Studia przygotowują do zaprojektowania i prowadzenia winnicy oraz innych upraw sadowniczych dla przemysłu fermentacyjnego. Pokrewny kierunek – kształcący enologów, czyli znawców trunków powstających z winogronowego soku – powstał w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Sulechowie oraz na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Specjaliści od powietrza

Inżynieria czystego powietrza – to nowy kierunek studiów, który ma Politechnika Krakowska. Powstał on w odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie na specjalistów, którzy w kompleksowy sposób potrafiliby działać na rzecz poprawy jakości powietrza w trosce o zdrowie człowieka i dobro środowiska.

Terapeuci i znawcy zwierząt

Zwierzęta w rekreacji, edukacji i terapii – taki kierunek ma Uniwersytet Warmińsko-Mazurski. Studenci koncentrują się na interakcji człowiek-zwierzę i na wspomaganiu tradycyjnych metod zupełnie nowymi. Potrzebne w tym są różne obszary wiedzy: nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk społecznych, medycznych i humanistycznych.

H.K.

 Archiwum WEM

Uprawa winorośli i winiarstwo – taki kierunek inżynierski przygotował Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny

Miłość według Nosowskiej

Od kilku miesięcy w księgarniach dostępna jest książka „Nie mylić z miłością”. Zauważa ona bardzo osobiste przemyślenia Katarzyny Nosowskiej. Artystka, zaglądając w głąb siebie, przemierzając kolejne etapy życia, dociera do tego, co najważniejsze – do sedna miłości. Radzi delektować się tym uczuciem, nie pochłaniać go.

Z kart książki płynie myśl, że każda piosenka, dążenie i wszystko cokolwiek robimy, ma oparcie w miłości. Nosowska pisze o szczęściu, radości i stabilizacji. Jest też mowa o nieuchronnych zawodach i rozczarowaniach, dystansie i o tym, że czasem warto się zatrzymać.

52-letnia piosenkarka ma smykałkę do pióra. Napisała wcześniej dwie inne książki: „A ja żem jej powiedziała...” (w 2018 r.) i „Powrót z Bambuko” (w 2020 r.). Już we wczesnych latach życia z powodzeniem tworzyła felietony dla kilku czasopism: „Filipinka” (1998-2002), „Muza” (2003), „Sukces”, „Zwierciadło” (2007-2008, 2016-2017), „Gazeta Magnetofonowa” (2016). W 2000 r. ujawniła plan wydania tomu poezji, który jednak nie ukazał się.

 facebook.com/nosowskamusic

Książka „Nie mylić z miłością” zawiera bardzo osobiste przemyślenia Katarzyny Nosowskiej

Nosowska ma wciąż wiernie rzesze fanów. Nie goni na oślep za sławą, jest

skłonna do refleksji. Tajemnicy nie stanowią fakt, że najmłodsze lata artystki nie zapowiadały jej kariery, tylko tzw. zwykłe życie. Dziewczyna ze Szczecina uczyła się w technikum odzieżowym. Drzemała w niej pasja do śpiewu, którą realizowała m.in. w chórze Politechniki Szczecińskiej. Przez krótki czas pracowała jako sprzedawczyni w księgarni, a nawet jako sprzątaczką. Przez prawie rok była zatrudniona na poczcie, gdzie wprowadzała dane do komputerów. Została zwolniona po tym, jak w sierpniu 1992 r. wyjechała na festiwal w Jarocinie bez udzielonego urlopu. Życie pokazało, że warto czasem się zbuntować, zaryzykować dla pasji.

Twórczość Nosowskiej pełna jest poszukiwań, prób. Łączyła już elementy gatunków, takich jak rock, muzyka alternatywna, muzyka elektroniczna, trip hop i pop. Zdobyła szereg nagród. Prywatnie Nosowska jest mamą Mikołaja, syna ma z byłym partnerem – perkusistą Adamem Krajewskim. Od 2001 r. jest związana z muzykiem Pawłem Krawczykiem, gitarzystą „Hey”, za którego wyszła w 2018 r. w Las Vegas.

Dzieci celebrytów w parze

Syn Edyty Górniak – Allan Krupa – coraz bardziej zaznacza w mediach swoją obecność, próbując sił muzycznych i pokazując publicznie zażyłość z córką majątnych influencerów. Jego sympatia to Nicol Pniewska.

Oboje bardzo młodzi i majątni dzięki rodzicom mają okazję bywać na prestiżowych koncertach i imprezach. Niedawno okazywali sobie publicznie czułości podczas sylwestrowego wieczoru. Allan Krupa to jedynak i oczko w głowie mamy. Kończąc 18 lat, zaczął karierę muzyczną jako raper pod pseudonimem Enso. Organizuje także eventy w klubach i podejmuje się roli DJ. Ponadto występuje na telewizyjnych koncertach obok Edyty Górniak.

Allan 27 marca osiągnie 20 lat. Jego rodzice są po rozwodzie od 2010 r. Gdy rozstawali się, chłopiec pozostał przy mamie. Jego ojciec, po którym ma nazwisko, to Dariusz Krupa – gitarzysta. Allan uczęszczał do liceum kadeckiego, ale nie podszedł do matury. Najwyraźniej woli też

showbiznes, a nie służbę wojskową. Jest bardzo aktywny na Instagramie, ma kilka tysięcy obserwacji. Chętnie zamieszcza zdjęcia z występów, podróży i wspólne ujęcia ze swoją słynną mamą.

Nicol nie jest jego pierwszą dziewczyną. Allan był już w parze z tiktokerką Angeliką Dziedzic. Para ponoć pomieszkiwała razem, planując wspólną przyszłość. Wszystko jednak zmieniło się i syn gwiazdy jest teraz z Nicol Pniewską. Jej ojciec to influencer HighBart, który słynie z kolekcjonowania oryginalnych par butów. Wydał podobno mnóstwo pieniędzy na teledysk córki, która ma muzyczne marzenia. Nicol debiutowała nagraniem pt. „3 Wizy”. Dziewczyna jest tak samo aktywna na Instagramie jak jej chłopak i rodzina: tata Bart, mama Magda, brat Xavier. Pniewski lubi pokazywać się na zdjęciach z zagranicznymi gwiazdami mody, jeździ po świecie. Ma też butik z luksusowymi rzeczami w Warszawie. Ponadto zajmuje się prowadzeniem limitowanych modeli butów dla arabskich oligarchów. To tzw. celebryta sku-

Allan Krupa, syn Edyty Górniak, coraz bardziej zaznacza swoją obecność w mediach

piający się na drogich rzeczach. Więź jego córki z synem piosenkarki dodatkowo nagłaśnia nazwiska młodych. Choć nie wszystkim imponuje taki start, faktem jest, że rozgłos pary rośnie i najpewniej zaowocuje.

Problemy syna Martyniuka

Syn Zenona Martyniuka wywołał skandal po „Sylwestrze marzeń” w Zakopanem

Mówi się, że dobrze jest hucznie powitać rok i tak też stało się w rodzinie Martyniuków... Syn oślawionego króla disco polo, Daniel Martyniuk, wywołał skandal świeżą awanturą w Zakopanem. Na krótko trafił nawet do aresztu, ale wszystko skończyło się na symbolicznym mandacie.

Po koncercie „Sylwester marzeń” w hotelu Belvedere w Zakopanem nocowało dużo gwiazd, m.in. Maryla Rodowicz, Edyta Górniak, Viki Gabor i członkowie zespołu „Piękni i młodzi”. Pobyt tam miał optyczną równię Zenek Martyniuk, jego syn i synowa. O ile piosenkarz po występie położył się spać, jego syn pozostawał nazbyt aktywny. Urządził awanturę – zarówno żonie, jak i pracownikom obiektu.

Jeden z ochroniarzy hotelu powiedział mediom, że pan Daniel krzyczał „Czy wy wiecie, kim ja jestem?”. Nie reagował na prośby i ostrzeżenia ochroniarzy. Groził, że zniszczy ich i zszarga hotelowi opinię. Bardzo źle traktował swoją żonę. Syn gwiazdy disco polo przez kilka godzin zakłócał spokój i ciszę. Na miejscu kilkakrotnie interweniowała policja. Około godz. 6 rano, podczas kolejnej wizyty funkcjonariuszy, pan Daniel został zakuty w kajdanki i zabrany na komendę. Został zwolniony z zakopiańskiego aresztu we wtorek przed południem. Nie postawiono mu zarzutów, bo nikt nie zdecydował się wnieść przeciwko niemu skargi. Po wytrzeźwieniu młody Martyniuk musiał opłacić mandat w wysokości 500 zł za zakłócanie porządku.

Gwiazdor disco polo nie po raz pierwszy ma zmartwienie z powodu wybryków 34-letniego już syna. Ojciec liczył, że Daniel ustabilizuje się, ale rozpadł się jego związek z warty z bardzo młodą wybranką - Ewelina, z którą ma 4-letnią córkę Laurę. Niedawno Martyniuk na nowo ożenił się. Nowa ukochana to Faustyna. Atrakcyjna blondynka pojawiła się nawet w teledysku teścia. Razem z Danielem pokazywali swoje chwile szczęścia na Bali. Jednak pieniądze i urok pary nie zagwarantowały szczęścia. Problemy powracają.

ROMUALD MAGDA, ESQ.

*Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego
oraz New York Law School*

 718-389-4112

776A Manhattan Ave, Brooklyn, NY 11222

Więcej informacji na www.MagdaESQ.com

romuald@magdaesq.com

WSZELKIE SPRAWY DOTYCZĄCE NIERUCHOMOŚCI

- problem z deweloperami • spory z sąsiadami o granice nieruchomości
- kupno – sprzedaż nieruchomości, condo, coop (closings)
- reprezentacja właścicieli i najemców w sprawach umów o najem lokali użytkowych (biznesów, sklepów – commercial leases) • sprawy landlord tenant

WSZELKIE SPRAWY SPADKOWE

- wnioski o uznanie testamentów • spory sądowe dotyczące spadków
- reprezentacja spadkobierców i kredytorów spadku
- testamenty • trusty (living trust) • pełnomocnictwa • „living will”

SPRAWY ROZWODOWE – UMOWY PRZEDMAŁŻEŃSKIE

KUPNO – SPRZEDAŻ BIZNESÓW

RZETELNOŚĆ, FACHOWOŚĆ I DOŚWIADCZENIE, NA KTÓRYM MOŻESZ POLEGAĆ!

GREENPOINT INSURANCE BROKERAGE

KOMERCYJNE:

Commercial Liability
Workers Compensation
Pojazdy komercyjne
Professional Liability
Disability
Umbrella
Bonds

OSOBISTE:

Domy
Auta
Życie
Zdrowie
Motocykle
Łodzie

MARCIN LUC

Insurer Broker

680 Manhattan Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel: 718-383-0306, Fax: 516-706-0206

**NOWA, DOGODNA LOKALIZACJA
DLA KLIENTÓW Z NJ, PA I UPSTATE NY**

321 Route 94 S, Warwick, NY 10990, Tel. 845-250-0050

Jesteśmy licencjonowani w NY, NJ, PA, CT & FL

insurance@greenpointbroker.com

www.GreenpointBroker.com

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe ► Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

35 Grand Palms Blvd,
Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com
www.contra-riskconsulting.com

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA DUCHOWA STOLICA POLONII

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
WWW.CZESTOCHOWA.US

poczta kwiatowa®

Kwiaty dla Babci Prezent dla Dziadka

21.01 Dz. Babci

22.01 Dz. Dziadka

+48 22 828 95 95 pocztakwiatowa.pl

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej jest jednostką naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, założonego w 1364 roku. Instytut, powstały w 2020 roku z przekształcenia Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, należy do najważniejszych polskich ośrodków kształcenia cudzoziemców. Wchodzi w skład Wydziału Polonistyki. Instytut prowadzi intensywne zajęcia z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania oraz wykłady z literatury, historii, kultury oraz wiedzy o społeczeństwie polskim, umożliwiające ich uczestnikom zdobycie wiedzy o przeszłości i współczesności Polski. Zajęcia prowadzą wykwalifikowani nauczyciele akademicki Instytutu i innych jednostek UJ, mający doświadczenie w nauczaniu obcokrajowców zdobyte w uczelniach na całym świecie.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej oferuje następujące programy dla obcokrajowców:

- semestralne
- roczne
- roczne i semestralne programy przygotowujące do podjęcia studiów w Polsce na następujących kierunkach: nauki społeczne, nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, marketing i zarządzanie oraz na medycynie
- kursy wakacyjne w ramach Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej UJ
- wakacyjny kurs języka i kultury polskiej dla młodzieży „Lato Odkrywców”
- kursy języka polskiego dla studentów programu Erasmus
- kursy języka polskiego dla obcokrajowców odbywających staże naukowe
- indywidualne kursy dla biznesmenów i tłumaczy
- kursy przygotowujące do zdawania egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners is a research and teaching department of the Jagiellonian University, the oldest Polish university, founded in 1364. Institute, established in 2020 as a result of the transformation of the Center for Polish Language and Culture in the World, has grown to become the main Polish research and teaching center of Polish as a foreign language. The Institute is part of the Faculty of Polish Studies. The Institute conducts intensive Polish language classes at all level of proficiency as well as lectures on Polish literature history, culture and contemporary society, enabling their participants to gain comprehensive knowledge of Poland's past and present. The classes are conducted by qualified academic teachers of the Institute and other units of the Jagiellonian University, with experience in teaching foreigners gained at universities around the world.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners offers the following classes for foreigners:

- One-semester program in Polish language and culture
- One-year program in Polish language and culture
- One-year and one-semester courses for studying in Poland in the following fields: social sciences, political sciences and international relations, marketing and management, and medicine.
- Summer courses as part of the School of Polish Language and Culture
- Summer course of Polish language and culture for young learners “Explorers Summer”
- Polish language courses for students of the Erasmus Program students
- Polish language courses for graduate students
- Individual courses for businessmen and translators

Details of the programs offered are available on the website <https://pls.school.uj.edu.pl>

For further information please contact:
Institute of Polish Language and Culture for Foreigners of the JU
Ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska
tel. +48 12 6631814, 6631813, e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
or
School of Polish Language and Culture
ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska, tel. +48 12 4213692
e-mail: pls.school@uj.edu.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Szczegóły dotyczące oferowanych programów są dostępne na stronie <https://pls.school.uj.edu.pl>

Pytania dotyczące programów prosimy kierować tutaj:
Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej UJ
ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska, tel. +48 12 6631814, 6631813
e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
lub

Szkoła Języka i Kultury Polskiej
ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska
tel. +48 12 4213692, e-mail: pls.school@uj.edu.pl

JAGIELLOŃSKI
UNIVERSITY
IN KRAKÓW

PRZY KAWIE O PRAWIE

 Romuald Magda
Esq.

romuald@magdaesq.com

Dzielić mieszkanie z drugą osobą. Co mogę zrobić, jeżeli ta osoba przestała płacić swoją część czynszu?

Żeby odpowiedzieć na to pytanie, trzeba ustalić, jaką umowę miał Pan z właścicielem. Jeżeli obydwie osoby są stronami umowy, trzeba brak płatności zgłosić właścicielowi, który może rozpocząć sprawę o niepłatność w sądzie. Właściciel może domagać się eksmisji nieplacącej osoby, jeżeli według umowy ta osoba płaci tylko część czynszu lub jeżeli czynsz miał być płacony wspólnie, właściciel może domagać się całości czynszu od drugiego najemcy; jeżeli druga osoba na umowie nie płaci, pierwszej pozostaje płatność całości czynszu lub znalezienie tzw. „roommate”, czyli podnajemcy, który zgodziłby się dzielić mieszkanie. Jeżeli mieszkanie wynajął dla siebie główny lokator, dobierając sobie potem samemu podnajemcę, wówczas główny lokator może sam wnieść sprawę do sądu o eksmisję podnajemcy. W przeciwnym wypadku pozostaje mu albo dalej utrzymywać współlokatora, albo być narażonym na eksmisję przez właściciela. Usunięcie siłą podnajemcy może powodować interwencję policji i potencjalną sprawę karną.

* * *

Zamierzamy w kilka osób wynająć mieszkanie mające trzy sypialnie. Ile osób legalnie może tam mieszkać?

Przepis par. 235 Ustawy o prawie nieruchomości stanu Nowy Jork określa, że umowa wynajmu przez kilka osób pociąga za sobą możliwość zamieszkiwania przez najemcę lub najemców, członków ich najbliższej rodziny i nieletnich dzieci najemców, pod warunkiem, że ogólna liczba zamieszkujących (bez nieletnich dzieci) nie przekracza liczby najemców określonych w umowie i że przynajmniej jeden z najemców na umowie dalej tam mieszka. Prawo określa także, że właściciel może ograniczyć liczbę zamieszkujących osób, jeżeli wymagają tego inne przepisy prawa federalnego, stanowego czy lokalnego.

Ta kolumna powstała w celach edukacyjnych i w żadnym wypadku nie może zastępować porady prawnej.

Adwokat ROMUALD MAGDA, ESQ. prowadzi praktykę prawną w Nowym Jorku od 1995 r. Jest absolwentem Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz New York Law School. Wieloletni członek Stowarzyszenia Prawników Stanu Nowy Jork oraz Stowarzyszenia Prawników Polsko-Amerykańskich w Nowym Jorku. Posiada uprawnienia do występowania przed sądami Stanu Nowy Jork. Wszystkie osoby pracujące w naszej kancelarii mówią po polsku i angielsku.

Najlepsze polskie wędliny & kielbasy

Deli ★ Lunche ★ Katering
Garmażerka ★ Polskie wypieki

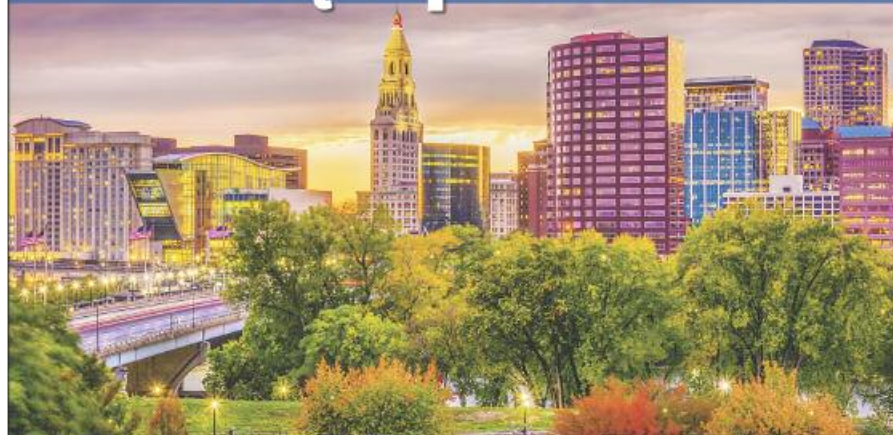

Zapraszamy
7 dni w tygodniu

Własne
wyroby od
1955 r.

301 Old Bridge Turnpike Road
East Brunswick, NJ 08816
Tel. 732-254-7156, www.ehpdeli.com

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI CONNECTICUT się opłaca!

Czy wiesz, że w Connecticut mieszczą się jedno z największych skupisk polonijnych w całym kraju? Od Stamford na granicy z Nowym Jorkiem po New Britain, gdzie mieści się słynna dzielnica „Mała Polska” - Connecticut oferuje bogate życie polonijne oraz niskie koszty utrzymania.

Odwiedź Connecticut i przekonaj się dlaczego ten stan jest coraz częściej wybierany przez rodaków jako doskonałe miejsce do zamieszkania... oraz inwestowania!

Działki	już od \$30,00
Domy jednorodzinne	już od \$130,000
Domy wielorodzinne	już od \$100,000
Rezydencje	już od \$250,000

Jacek Mikołajczyk

TWÓJ POLSKI AGENT NIERUCHOMOŚCI
Berkshire Hathaway HomeServices | New England Properties

tel. 860-874-6646

Jacek@bhhsne.com ValleyFineHomes.com

197 Washington Street, New Britain
340 Main St., Farmington, CT 06032

UWAGA!

Pracujemy z inwestorami
i oferujemy zarządzanie nieruchomościami
- PROPERTY MANAGEMENT

© 2021 BHH Affiliates LLC. An independently operated subsidiary of America, Inc., a Berkshire Hathaway affiliated franchise of BHH Affiliates, LLC. Berkshire Hathaway and the Berkshire Hathaway HomeServices symbols are registered service marks of HomeServices of America, Inc. © Equal Housing Opportunity. Information not verified or guaranteed. If your home is currently listed with a broker, this is not intended as a solicitation.

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent
MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!
Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy
☎ 203-301-0555 📠 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat
doświadczenia!

Słuchaj **RADIO RAMPA** – najważniejsze wiadomości z metropolii nowojorskiej i USA w języku polskim

- 📻 słuchaj w **soboty od 3 p.m.** na fali **620 AM** w mieście Nowy Jork, w New Jersey i na południu Connecticut
- 📻 słuchaj też zawsze i wszędzie na www.RADIORAMPA.com lub poprzez **aplikację RAMPA** na telefony komórkowe

Oglądaj bezpłatną telewizję **RAMPA TV** na www.RAMPATv.com oraz pobierz darmowy kanał **RAMPA na ROKU** – oglądaj relacje z najważniejszych polonijnych wydarzeń i nie tylko.

Wiadomości, rozrywka, wiedza 📺 www.RADIORAMPA.com

Polonez

Paczki do Polski

PROWADZISZ WŁASNY BIZNES?

Zostań AGENTEM Polonez America!

Zapewniamy:

Dodatkowe dochody

Konkurencyjne prowizje

Nowych klientów

Szkolenia i wsparcie

Marketing i promocje

Łatwe w użyciu technologie

Bez żadnej inwestycji z Twojej strony!

(908) 862-1700

partners.usa@polonezamerica.com

polonezamerica.com

Zeskanuj, aby aplikować online

William Schwitzer
& Associates, PC

820 2nd Avenue | 10th Floor | New York | NY 10017

CAŁODOBOWA POLSKA LINIA:

646-879-6490

www.wsatlaw.com | webmaster@wsatlaw.com

ZAKRES USŁUG:

- wypadki w pracy
- wypadki komunikacyjne i drogowe
- urazy i szkody zadane przez policję
- inne

PRZYKŁADOWE WYGRANE PROCESY NASZEJ KANCELARII:

\$27,700,000

**Verdict for Motor
Vehicle Accident**

\$19,800,000

**Verdict for Motor
Vehicle Accident**

\$5,600,000

**Settlement Construction
Accident Plumber**

\$5,500,000

**Settlement
Laborer**

ZAUFAJ FIRMIE O WYBITNYCH OSIĄGNIĘCIACH I UDOKUMENTOWANYCH SUKCESACH

